If you have issues viewing or accessing this file contact us at NCJRS.gov.

drs. B. van der Linden

wetenschappelijk
onderzoek-en
documentatie
centrum

Het selectiebeleid ten aanzien van middellang-gestraften

87296

drs. B. van der Linden

NCJRS

Deze reeks omvat de rapporten van door het WODC verricht onderzoek. Opname in de reeks betekent niet dat de inhoud van de rapporten het standpunt van de Minister van Justitie weergeeft.

wetenschappelijk
onderzoek-en
documentatie
centrum

Het selectiebeleid ten aanzien van middellang-gestraften

U.S. Department of Justice
National Institute of Justice

This document has been reproduced exactly as received from the person or organization originating it. Points of view or opinions stated in this document are those of the authors and do not necessarily represent the official position or policies of the National Institute of Justice.

Permission to reproduce this copyrighted material has been granted by
Ministry of Justice
The Netherlands
to the National Criminal Justice Reference Service (NCJRS).

Further reproduction outside of the NCJRS system requires permission of the copyright owner.

Ministerie van Justitie

1981

Staatsuitgeverij
's-Gravenhage

31

Inhoud

		blz.
1	INLEIDING EN PROBLEEMSTELLING	3
2	DE ONDERZOEKOPZET	6
2.1	De onderzoekmethode	6
2.2	De onderzoekgroep	6
3	ALGEMENE PROCEDURES EN RICHTLIJNEN ROND DE SELECTIE VAN MIDDELLANGGESTRAFTEN	8
3.1	Richtlijnen voor de selectie van kortgestrafte volwassenen	8
3.2	De besluitvormingsprocedure binnen de selectie-adviescommissie	10
3.3	Criteria met betrekking tot de selectie van middellanggestraften	12
3.4	Conclusie	12
4	DE AANBIEDING VAN KANDIDATEN TER SELECTIE	14
4.1	Het kwantitatief aanbod aan de selectie-adviescommissie	14
4.2	De aan de selectie-adviescommissie aangeboden kandidaten	14
4.3	De aanbiedingstermijn	16
4.4	De aanwezige selectiebescheiden	17
4.5	De omtrent de selectiekandidaten aanwezige informatie	19
4.6	Conclusie	22
5	DE BESLUITVORMING BINNEN DE SELECTIE-ADVIESCOMMISSIE	24
5.1	De gehanteerde selectiebescheiden	24
5.2	De argumentatie bij de besluitvorming	25
5.3	De beoordeling van de selectiakandidaten op hun geschiktheid voor de PVI 'Nederheide' en de gevangenis 'De Boschpoort'	28
5.4	De besluitvorming ten aanzien van kandidaten die	

	onder voorbehoud in Breda worden geplaatst	30
5.5	De besluitvorming ten aanzien van andere categorieën gedetineerden	32
5.6	Conclusie	33
6	DE SELECTIECRITERIA	36
6.1	Verschillen tussen in de PVI 'Nederheide' en in 'De Boschpoort' geplaatste selectiekandidaten	36
6.2	Het gewicht van de gehanteerde selectiecriteria	39
6.3	Conclusie	42
7	SAMENVATTING EN SLOTBESCHOUWING	43
7.1	De aanbieding van kandidaten ter selectie	43
7.2	De besluitvormingsprocedure binnen de selectie-adviescommissie	45
7.3	De feitelijk gehanteerde selectiecriteria	46
7.4	Slotbeschouwing	47
	NOTEN	51
	BIJLAGEN	57

1 Inleiding en probleemstelling

In Nederland bestaan twee penitentiaire inrichtingen voor volwassen 'middellanggestraften'(1): de Penitentiaire Vormingsinrichting 'Nederheide'(PVI) te Doetinchem en de gevangenis 'De Boschpoort' te Breda. De verschillen tussen deze twee gevangenissen zijn zeer groot. De koepelgevangenis te Breda kent een regiem van beperkte gemeenschap, waarbij de nadruk wordt gelegd op de ordelijke tenuitvoerlegging van de gevangenisstraf. Het regiem binnen de PVI is daarentegen veel meer gericht op de behoeften en belangen van de gedetineerden. Deze brengen hun detentie hier bovendien in groepsverband door, waarbij in de eerste periode van het verblijf wordt deelgenomen aan verschillende soorten vormingsactiviteiten.

In 1976 heeft de Directie Gevangeniswezen het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum verzocht een vergelijkend onderzoek in te stellen naar de effecten van beide gevangenisregiems op gedetineerden die daarmee worden geconfronteerd. Dit vergelijkend onderzoek valt uiteen in vier deelstudies. Zo wordt nagegaan hoe gedetineerden het gevangenisregiem ervaren, welke houdingsveranderingen tijdens het verblijf in één van beide gevangenissen optreden en welke effecten de detentie heeft op het functioneren in de 'vrije samenleving' na ontslag uit 'Nederheide' of 'De Boschpoort'. Verder is een vergelijkende recidivestudie ondernomen onder gedetineerden die in de jaren 1971 tot en met 1973 uit beide inrichtingen zijn ontslagen (2).
Teneinde het hierboven beschreven vergelijkend onderzoek in een ruimer kader te plaatsen, zijn nog twee andere, meer beschrijvende, studies verricht. Eén daarvan is gewijd aan het functioneren van de PVI 'Nederheide' en de gevangenis 'De Boschpoort', waarbij vooral aandacht is geschonken aan de rol van het uitvoerend personeel, zoals bewaarders, groepsleiders en werkmeesters (3).
Een tweede aanvullend onderzoek, waarvan in dit rapport verslag wordt gedaan, gaat in op het selectiebeleid ten aanzien van middellanggestraften en met name op het functioneren van de 'selectie-adviescommissie kortgestrafte volwassenen'. Deze commissie verdeelt het aanbod van middellanggestraften vanuit de Huizen van Bewaring over de inrichtingen te Breda en te Doetinchem.

In dit rapport zal worden getracht een antwoord te geven op drie hoofdvragen die met betrekking tot het selectiebeleid ten aanzien van middellanggestraften kunnen worden gesteld:

1. *Hoe verloopt de aanbieding van kandidaten aan de selectiecommissie?*
   Met betrekking tot de aanbieding van middellanggestraften aan de selectie-adviescommissie zijn duidelijke richtlijnen opgesteld die betrekking hebben op de aanbiedingstermijn en op de omtrent de selectiekandidaat mee te zenden selectiebescheiden. Nagegaan zal worden in hoeverre deze richtlijnen in de praktijk worden gehanteerd. Verder zal worden onderzocht over welke concrete informatie de selectiecommissie per kandidaat beschikt om tot een plaatsingsbesluit te komen. Het is duidelijk dat voor het uitbrengen van verantwoorde selectie-adviezen zowel kwantitatief als kwalitatief voldoende informatie vereist is.

2. *Hoe verloopt de besluitvormingsprocedure en welke overwegingen worden daarbij door de commissieleden gehanteerd?*
   Het gaat hier om de vraag welke informatie daadwerkelijk wordt gebruikt om tot een plaatsingsadvies te komen en welke argumenten door de commissieleden expliciet naar voren worden gebracht om een kandidaat in de PVI dan wel in 'De Boschpoort' te doen plaatsen. Verder zal worden nagegaan in hoeverre men de in één van beide inrichtingen geplaatste veroordeelden ook werkelijk geschikt acht voor die gevangenis en ongeschikt voor de andere.

3. *Wat zijn de feitelijk gehanteerde selectiecriteria?*
   Om de feitelijk gehanteerde selectiecriteria te kunnen bepalen, kan niet worden volstaan met een opsomming van de tijdens de vergaderingen van de selectie-adviescommissie expliciet naar voren gebrachte plaatsingsargumenten. In de eerste plaats is het mogelijk dat de criteria waarnaar die argumenten verwijzen niet consequent gehanteerd (kunnen) worden. In de tweede plaats kan het zijn dat aan bepaalde criteria minder betekenis wordt toegekend dan aan andere, zodat deze criteria binnen het gehele selectiebeleid nauwelijks van enige betekenis zijn.
   Het onderzoek naar de feitelijk gehanteerde selectiecriteria zal zich op twee niveaus afspelen. Allereerst zal worden onderzocht in hoeverre de gedetineerden die in 'De Boschpoort' worden geplaatst verschillen van de voor de de PVI geselecteerden. Verder zal worden getracht de betekenis vast te stellen van de verschillende selectiecriteria binnen het gehele selectieproces.

Een belangrijk punt waar in een onderzoek naar het selectiebeleid ten aanzien van middellanggestraften zeker aandacht geschonken dient te worden, betreft het succes van dit beleid. Daarvoor zal moeten worden nagegaan in hoeverre gedetineerden waarover de commissieleden met vrij grote zekerheid van oordeel zijn dat zij in de voor hen meest geschikte inrichting zijn geplaatst, daar ook werkelijk adequaat functioneren. Omdat de daarvoor benodigde gegevens nog niet beschikbaar zijn, zal een dergelijke evaluatie van het selectiebeleid in dit rapport niet aan de orde kunnen komen, maar een plaats krijgen in het eindrapport.

2 De onderzoekopzet

2.1 De onderzoekmethode

In de periode van november 1977 tot en met september 1978 zijn 38 bijeenkomsten van de wekelijks vergaderende 'selectie-adviescommissie kortgestrafte volwassenen' bijgewoond (4).

Per vergadering werden op een daartoe bestemd formulier (5) voor iedere kandidaat de volgende gegevens genoteerd:

- de informatie waarover de commissie beschikt om tot een plaatsingsbesluit te komen;
- welke van die informatie ook daadwerkelijk wordt gebruikt;
- de naar voren gebrachte argumenten om tot plaatsing in de PVI dan wel in 'De Boschpoort' over te gaan;
- relevante persoonlijke en justitiële gegevens van de betrokken kandidaat, zoals de leeftijd, de burgerlijke staat, de recidive, de aard van het huidige delict, de duur van de opgelegde straf etc.

Daarnaast werd door iedere deelnemer aan de vergadering op een vijfpuntsschaal aangegeven in hoeverre hij een kandidaat (on)geschikt acht voor de PVI en 'De Boschpoort'.

Tenslotte werden fotocopieën gemaakt van de meest relevante selectiebescheiden. Hieraan zijn later weer gegevens ontleend omtrent het gedrag in de inrichting van herkomst, drugs- en alcoholproblematiek, geestelijke en lichamelijke validiteit, gemeenschapsgeschiktheid, vluchtgevaarlijkheid, etc.

Als aanvulling op het tijdens de selectievergaderingen verzamelde materiaal zijn dossiers omtrent het algemene selectiebeleid binnen het gevangeniswezen bestudeerd en zijn informele interviews gehouden met leden van de selectie-adviescommissie.

2.2 De onderzoekgroep

In totaal zijn tijdens de 38 vergaderingen van de selectie-adviescommissie 808 kandidaten besproken. Schema 1 geeft een overzicht van de verschillende categorieën die hierbinnen zijn te onderscheiden.

Alleen die kandidaten zijn in de onderzoekgroep opgenomen waarvan de geschiktheid voor de PVI of 'De Boschpoort' door de selectiecommissie is beoordeeld en waarover is geadviseerd hen ook in één van beide inrichtingen te plaatsen. De

Schema 1. Overzicht van de verschillende categorieën binnen de selectie-adviescommissie besproken kandidaten

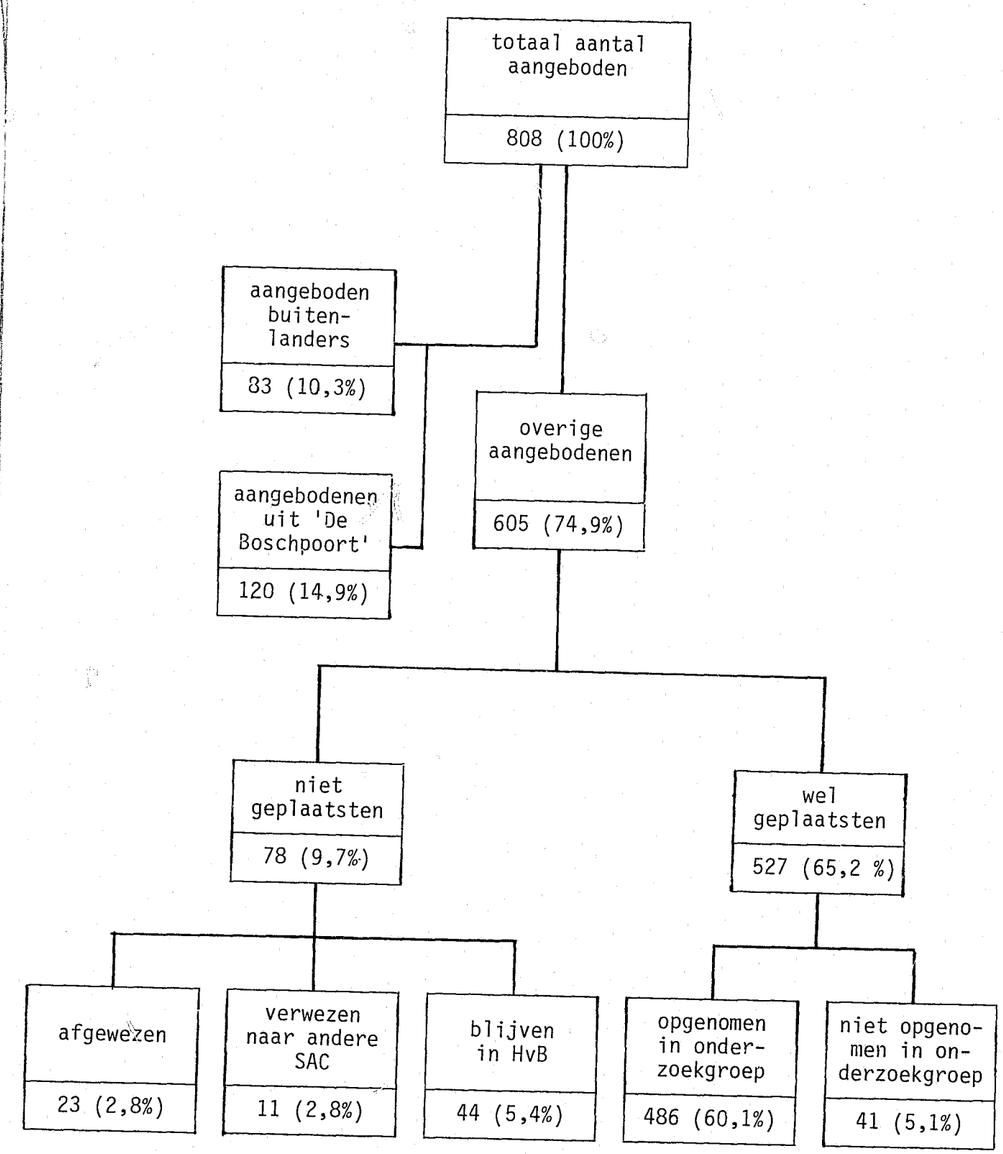

onderzoekgroep bestaat uit 486 kandidaten, dat wil zeggen 60,1% van het totaal aantal aangeboden kandidaten. De volgende categorieën zijn buiten de onderzoekgroep gehouden:

a. *Buitenlanders*
In totaal zijn 83 buitenlanders ter selectie aan de commissie aangeboden. Zij zijn buiten de onderzoekgroep gehouden, omdat ze in principe niet voor plaatsing in de PVI in aanmerking komen. Hier is dus geen sprake van selectie in de zin van afweging van de geschiktheid voor de PVI of 'De Boschpoort'.

b. *Vanuit 'De Boschpoort' aangeboden kandidaten*
Ook wat betreft de kandidaten die vanuit de gevangenis te Breda ter selectie zijn aangeboden, is besloten hen niet in de onderzoekgroep op te nemen. Gedetineerden die in 'De Boschpoort' zijn geplaatst, worden na verloop van tijd door een commissie binnen deze inrichting beoordeeld op hun geschiktheid voor de PVI te Doetinchem. De door deze commissie geschikt bevonden kandidaten worden vervolgens aan de selectie-adviescommissie kortgestrafte volwassenen aangeboden. Van de 120 uit Breda ingebrachte kandidaten bleken liefst 117 -dat wil zeggen 97,5%- in de PVI te zijn geplaatst. Er is hier dus duideijk sprake van een voorselectie binnen de gevangenis te Breda. Verder is ook de wijze waarop over kandidaten vanuit 'De Boschpoort' wordt gerapporteerd sterk uniform (6).

c. *Kandidaten die afgewezen zijn voor plaatsing in Breda of Doetinchem*
Van de 808 aangeboden kandidaten zijn er 78 niet in de PVI of 'De Boschpoort' geplaatst. 11 hiervan zijn doorverwezen naar een andere selectie-adviescommisse, 23 zijn zonder meer afgewezen en over 44 kandidaten is besloten hen in de aanbiedingsinrichting te laten blijven (7).

Naast bovengenoemde drie categorieën gedetineerden die niet in de feitelijke onderzoekgroep zijn opgenomen, zijn er nog 41 kandidaten die om verschillende andere redenen niet betrokken zijn in het onderhavige onderzoek. In 18 gevallen ging het om kandidaten die niet tijdens de selectie-adviescommissievergaderingen zijn besproken, maar waarvan de selectie buiten deze commissie om is gebeurd. Verder waren 9 kandidaten tijdens de onderhavige detentie uit de PVI ontvlucht met als gevolg een automatische plaatsing in de 'De Boschpoort' en waren eveneens 9 kandidaten reeds bij een andere vergadering besproken. 5 kandidaten tenslotte, zijn om andere redenen niet in de onderzoekgroep opgenomen (reeds met ontslag, noodoverplaatsingen etc.).

Voordat we de onderzoekresultaten bespreken, zal in het volgende hoofdstuk worden ingegaan op de algemene procedures en richtlijnen met betrekking tot het selectiebeleid ten aanzien van middellanggestraften.

Preceding page blank

3 Algemene procedures en richtlijnen rond de selectie van middellang-gestraften

De 'selectie-adviescommissie kortgestrafte volwassenen' is december 1974 ingesteld en heeft tot taak de plaatsing van kortgestrafte volwassenen (8) in de gevangenis te Breda en de PVI te Doetinchem te bezien. De commissie bestaat uit de directeuren van beide inrichtingen (9) en wordt voorgezeten door een daartoe aangewezen penitentiair consulent die de verantwoording draagt voor de uit te brengen selectie-adviezen. In principe komt de selectie-adviescommissie wekelijks bijeen om de aangeboden kandidaten te bespreken.

3.1 Richtlijnen voor de selectie van kortgestrafte volwassenen

De richtlijnen voor de selectie van kortgestrafte volwassenen zijn ontleend aan die welke april 1974 voor de selectie van kortgestrafte jeugdigen zijn opgesteld. De voornaamste richtlijnen, vastgesteld bij circulaire van 20 december 1974 voor veroordeelden die hun straf in aansluiting op preventieve hechtenis ondergaan, zijn:

- De directeur van het Huis van Bewaring (HvB) draagt zorg voor de verzameling van voor de selectie van een kandidaat relevante gegevens. Om kortgestrafte veroordeelden zo spoedig mogelijk weg te kunnen plaatsen, is het van belang reeds voor de veroordeling met de verzameling van deze gegevens te beginnen.
- Tevens draagt de directeur er zorg voor, dat hij zo spoedig mogelijk geïnformeerd wordt over de uitspraak van de rechter en over het tijdstip waarop het vonnis of arrest in kracht van gewijsde is gegaan.
- Zodra dit laatste het geval is, zendt hij aan de voorzitter van de selectie-adviescommissie: een formulier 'melding ten behoeve van de selectie en plaatsing' (zie bijlage 2.A); een formulier 'rapportage arbeid' (zie bijlage 2.B); een formulier 'rapportage bewaking' (zie bijlage 2.C); overige beschikbare bescheiden omtrent de gedetineerde. De bescheiden moeten zo mogelijk nog op de dag van het in kracht van gewijsde gaan van het vonnis of arrest, doch in ieder geval de dag erop, worden verzonden.
- Indien het strafrestant een maand tot zes weken bedraagt, dan meldt de directeur de veroordeelde telefonisch aan (10).
- Zodra het executie-extract ontvangen is, zendt de directeur een ingevuld formulier 'selectie-advies' na (zie bijlage 2.D) (11).

Bovenstaande richtlijnen hebben betrekking op de aanbieding van kandidaten aan de selectiecommissie. De twee volgende slaan op de situatie die ontstaat nadat een kandidaat in de commissie is besproken:

- De directeur draagt er zorg voor dat de veroordeelde over de inrichting van opname wordt geïnformeerd. Bovendien dient aan iedere veroordeelde die rechtstreeks in de PVI wordt geplaatst een informatiefolder over deze inrichting te worden uitgereikt. Tot slot moet tijdens het informatiegesprek met de veroordeelde diens bereidwilligheid om aan het regiem in de PVI mee te werken, worden afgetast.
- Van die veroordeelden die ongeschikt worden geacht voor zowel de PVI als 'De Boschpoort', worden de bescheiden teruggezonden naar de directeur van het HvB. Deze legt die gevallen op zijn beurt ter selectie voor aan de penitentiair consulent van zijn rayon.

Hoewel het onderzoek naar het functioneren van de selectie-adviescommissie kortgestrafte volwassenen zich uitstrekte van november 1977 tot en met september 1978, is het van belang hier gewag te maken van een circulaire van 2 april 1979, waarin aanvullende richtlijnen worden gegeven voor de rapportage vanuit de HvB's. In deze circulaire wordt gesteld dat het in het verleden meermalen is voorgekomen dat de rapportage vanuit de HvB's onvoldoende of onjuiste informatie bevatte. Als belangrijkste punten waarover in een aantal gevallen bij de rapportage vanuit de HvB's géén, onvoldoende of onjuiste informatie werd verstrekt, worden in de circulaire genoemd:

- medische aspecten (waaronder informatie met betrekking tot druggebruik);
- groeps(on)geschiktheid;
- mentale geschiktheid voor plaatsing in de PVI;
- expiratiedatum van de straf;
- recidivegegevens; en
- motivatie van de gedetineerde voor plaatsing in de PVI.

Naast veroordeelden die hun gevangenisstraf in aansluiting op preventieve hechtenis moeten ondergaan, worden ook kandidaten uit andere gevangenissen aan de selectie-adviescommissie aangeboden. Hier doen zich twee mogelijkheden voor. De gevangenis kan de kandidaat rechtstreeks melden aan de selectie-adviescommissie middels een formulier 'overplaatsing' (zie bijlage 2.E). Dit geldt met name voor gedetineerden die vanuit 'De Boschpoort' worden voorgedragen voor overplaatsing naar de PVI. Een andere mogelijkheid is dat een gedetineerde voorafgaand aan zijn overplaatsing als passant ter herselectie wordt geplaatst in een HvB. In dat geval ontvangt de selectie-adviescommissie een meldingsformulier vanuit het HvB en een formulier 'overplaatsing' dat in de oorspronkelijke gevangenis is opgesteld.

Een laatste categorie veroordeelden die ook door de selectie-adviescommissie wordt geselecteerd voor de PVI of 'De

Boschpoort', vormen veroordeelden met een zogenaamd 'lopend vonnis' (12).
Over het algemeen worden deze veroordeelden na daartoe een oproep te hebben ontvangen, ondergebracht in penitentiaire inrichtingen voor 'zelfmelders'. Wordt echter niet voldaan aan de oproep en melden deze gedetineerden zich niet vrijwillig voor het ondergaan van hun detentie, dan volgt een arrestatie. Na de arrestatie worden zij in een HvB geplaatst (13). Vallen zij gezien hun strafrestant binnen de categorie middellanggestraften, dan worden ze vanuit het betreffende HvB aan de selectie-adviescommissie aangeboden conform de richtlijnen die gelden voor veroordeelden die hun gevangenisstraf ondergaan in aansluiting op preventieve hechtenis.

Hierboven is vrij uitvoerig ingegaan op de richtlijnen voor de selectie van kortgestrafte volwassenen. Dit is mede hierom gedaan, omdat in volgende hoofdstukken aan deze richtlijnen zal worden gerefereerd.

3.2 De besluitvormingsprocedure binnen de selectie-adviescommissie

Zoals reeds eerder gezegd vinden de vergaderingen van de 'selectie-adviescommissie kortgestrafte volwassenen' wekelijks plaats. De kandidaten waarvan de bescheiden sedert de voorgaande vergadering zijn binnengekomen, worden besproken aan de hand van een lijst die aan alle leden van de commissie wordt uitgereikt. Op deze lijst staan van alle te bespreken kandidaten vermeld: de geboortedatum, de inrichting van herkomst en de expiratiedatum. De kandidaten worden in volgorde van hun expiratiedatum besproken, in die zin dat kandidaten met een korter strafrestant eerder worden besproken. De uit de gevangenis te Breda aangeboden kandidaten werden ten tijde van het onderzoek meestal het laatst besproken en stonden onderaan de lijst. Per kandidaat neemt de voorzitter van de commissie de bescheiden door en leest hij de relevante informatie voor. De commissieleden wegen vervolgens de gegevens die voor en tegen plaatsing in de PVI of 'De Boschpoort' pleiten, tegen elkaar af.
De commissie heeft niet alleen de mogelijkheid een veroordeelde definitief te doen plaatsen in de gevangenis te Breda of de PVI te Doetinchem, maar zij kan ook adviseren een kandidaat voorlopig in 'De Boschpoort' te plaatsen met een mogelijke herselectie voor de PVI in het verschiet. In een schrijven van de Directie Gevangeniswezen van 20 december 1974 gericht aan de directeur van 'De Boschpoort', wordt gesteld dat een verblijf in die gevangenis in afwachting van een plaatsing in de PVI als regel niet langer zal duren dan 14 dagen. Deze regel heeft echter, om praktische redenen, nimmer gefunctioneerd.
De 'selectie-adviescommissie kortgestrafte volwassenen' kan ook andere adviezen geven dan plaatsing in de PVI of in 'De Boschpoort'. Zo kan, als daarvoor gronden aanwezig zijn, worden geadviseerd een kandidaat zijn strafrestant in de aanbiedingsinrichting te laten ondergaan. Ook kan de commissie een ter selectie aangeboden veroordeelde -bv. op grond

van het strafrestant of de leeftijd- doorverwijzen naar een andere selectie-adviescommissie (14).
Tot slot komt het voor dat de selectiecommissie een kandidaat afwijst voor plaatsing in de PVI of 'De Boschpoort' en de bescheiden naar de aanbiedingsinrichting terugzendt. Dergelijke gevallen kunnen dan worden voorgelegd aan de penitentiair consulent van het rayon waartoe de aanbiedingsinrichting behoort.
Indien de commissie geen selectie-advies kan uitbrengen over een kandidaat, omdat er nog nader op te helderen onduidelijkheden staan, wordt deze één of meer vergaderingen aangehouden totdat die aanvullende informatie wel aanwezig is.

Nadat de commissie geadviseerd heeft een kandidaat te doen plaatsen in de PVI of 'De Boschpoort', wordt deze daar doorgaans in de week na de vergadering heen geplaatst. In een aantal gevallen vond de overplaatsing in verband met capaciteitsproblemen binnen één van beide inrichtingen later plaats en werden de betreffende gedetineerden op een wachtlijst geplaatst. Laatstgenoemde procedure werd ook gevolgd bij een te gering aanbod van voor de PVI geschikt geachte kandidaten om een volledige opnamegroep te kunnen formeren.
Een belangrijk punt met betrekking tot de selectieprocedure ten aanzien van middellanggestraften betreft de vraag in hoeverre adviezen van de selectiecommissie bindend zijn (15). Het antwoord op deze vraag is afhankelijk van de aard van de aanbieding:

a. *aanbieding vanuit een HvB in aansluiting op preventieve hechtenis*
Artikel 107, lid 1 van de Gevangenismaatregel bepaalt dat 'de plaatsing van een tot gevangenisstraf veroordeelde in een gesticht geschiedt op last van het openbaar ministerie..' Uit deze formulering is af te leiden dat het OM de instantie is die verantwoordelijkheid draagt voor plaatsing van gedetineerden in de PVI of 'De Boschpoort'. In werkelijkheid, echter, ligt de zaak anders en is het advies van de selectie-adviescommissie bindend. Het OM heeft slechts een beroepsmogelijkheid tegen een plaatsing bij de 'Centrale Raad van Advies voor het Gevangeniswezen en de Psychopatenzorg' (16).

b. *aanbieding/overplaatsing vanuit een andere gevangenis*
Indien een kandidaat direct of indirect -via een HvB- afkomstig is uit een andere gevangenis, dan heeft de selectie-adviescommissie slechts een adviserende taak met betrekking tot plaatsing in de PVI of 'De Boschpoort'. Dergelijke overplaatsingen geschieden krachtens artikel 117 van de Gevangenismaatregel op last van de Minister van Justitie. Bij hem berust dan ook de beslissingsbevoegdheid. (17). Veelal, echter, wordt een dergelijke machtiging pas achteraf verleend, als de plaatsing reeds is gerealiseerd.

3.3 Criteria met betrekking tot de selectie van middellanggestraften

De formele criteria voor de selectie van middellanggestraften zijn opgenomen in de reeds eerder aangehaalde circulaire van 20 december 1974. Volgens deze circulaire komen veroordeelden in aanmerking voor plaatsing in de PVI of 'De Boschpoort', indien aan twee criteria is voldaan. De leeftijd moet 23 jaar of meer bedragen. Verder dient de werkelijke straftijd in aansluiting op preventieve hechtenis tenminste één maand te bedragen en maximaal 4 tot 6 maanden. Voor plaatsing in de PVI te Doetinchem gelden daarnaast nog twee andere criteria. Het strafrestant bij inkomst dient tussen 4 weken en 6 maanden te liggen (18). Tevens dienen de veroordeelden lichamelijk geschikt en mentaal ontvankelijk te zijn voor een detentie in deze inrichting.
In de beleidsstukken worden nog wel andere criteria genoemd voor de selectie van veroordeelden voor de PVI (o.a. vluchtgevaarlijkheid, groeps(on)geschiktheid, aard van het gepleegde delict, motivatie voor deelname aan het regiem binnen de PVI), maar deze zijn niet formeel bekrachtigd. Overigens spelen sommige ervan, zoals later zal blijken, wel een rol bij de feitelijke selectie.

3.4 Conclusie

Het grootste gedeelte van de aan de selectie-adviescommissie aangeboden kandidaten bestaat uit veroordeelden die hun gevangenisstraf in aansluiting op preventieve hechtenis moeten ondergaan. Twee aspecten van de richtlijnen die voor de selectie van deze categorie veroordeelden zijn opgesteld, verdienen speciale aandacht. In de eerste plaats wordt de nadruk gelegd op een goede rapportage vanuit de HvB's, waaraan het blijkens de aangehaalde circulaire van 2 april 1979 nogal eens heeft ontbroken.
In de tweede plaats dringen de richtlijnen aan op een zo spoedig mogelijke wegplaatsing uit het HvB van veroordeelden met een werkelijke straftijd van langer dan 1 maand (19).

De selectie-adviescommissie kan met betrekking tot de aangeboden kandidaten zes adviezen uitbrengen:
1. definitieve plaatsing in de PVI te Doetinchem;
2. definitieve plaatsing in de gevangenis te Breda;
3. voorlopige plaatsing in de gevangenis te Breda met een mogelijke herselectie voor de PVI in het verschiet;
4. doorverwijzing naar een andere selectie-adviescommissie;
5. afwijzing van een kandidaat voor plaatsing in de PVI of 'De Boschpoort' met terugzending van de selectiebescheiden aan de aanbiedingsinrichting;
6. voortzetting van de detentie van de veroordeelde in de aanbiedingsinrichting.

Indien een veroordeelde vanuit een HvB in aansluiting op preventieve hechtenis aan de selectiecommissie wordt aangeboden, is het plaatsingsadvies bindend. Wel bestaat er zowel voor het OM als voor de veroordeelde een beroepsmogelijkheid bij de Centrale Raad. Bij aanbiedingen vanuit een andere gevangenis kan de selectiecommissie slechts adviseren met betrekking tot de plaatsing en berust de beslissingsbevoegdheid bij de Minister van Justitie, waarbij de veroordeelde eveneens een beroepsmogelijkheid heeft.

In de richtlijnen worden naast strafrestant en leeftijd slechts twee criteria genoemd voor de selectie van veroordeelden voor de PVI: lichamelijke geschiktheid en mentale ontvankelijkheid voor het in deze inrichting gevoerde regiem. Het laatstgenoemde criterium munt niet uit door duidelijkheid. Wat wordt met 'mentale ontvankelijkheid voor een detentie' bedoeld en hoe is deze vast te stellen?

4 De aanbieding van kandidaten ter selectie

De eerste fase in de selectieprocedure ten aanzien van middellanggestraften bestaat uit de aanbieding van kandidaten aan de selectie-adviescommissie.
Hieronder zal achtereenvolgens worden ingegaan op het aanbod van veroordeelden, de aanbiedingstermijn en de beschikbare bescheiden en informatie over de selectiekandidaten.
In de conclusie, tenslotte, zullen de in dit hoofdstuk gepresenteerde bevindingen worden gerelateerd aan de in het vorige hoofdstuk beschreven richtlijnen met betrekking tot de aanbiedingsprocedure.

4.1 Het kwantitatief aanbod aan de selectie-adviescommissie

Schema 2 geeft een overzicht van het aantal aangeboden (20) kandidaten, verdeeld over de 43 vergaderingen die gedurende de onderzoekperiode zijn gehouden. Gemiddeld werden per vergadering ongeveer 21 kandidaten besproken. Van grotere betekenis is echter de sterke fluctuatie in het aanbod.
Het feit dat binnen de PVI met 'gesloten leefgroepen' (21) van 10 gedetineerden wordt gewerkt, brengt met zich mee dat deze inrichting ernaar zal streven wekelijks 10 gedetineerden gelijktijdig op te nemen. Dit heeft weer tot gevolg dat bij iedere vergadering van de selectie-adviescommissie getracht moet worden een tevoren bepaald aantal kandidaten voor de PVI te selecteren, hetgeen vooral bij een gering aanbod van selectiekandidaten problemen zal opleveren. De commissie kan deze problemen op twee manieren proberen op te lossen. Men kan genoegen nemen met minder dan het gewenste aantal geselecteerden voor de PVI en dit aantal aanvullen met kandidaten die bij de volgende vergadering worden besproken. Daarnaast is het mogelijk de selectiecriteria voor de PVI ruimer te stellen en ook kandidaten die men minder geschikt acht voor de PVI in deze inrichting te plaatsen.

4.2 De aan de selectie-adviescommissie aangeboden kandidaten

De herkomst van de selectiekandidaten
Zoals in hoofdstuk 3 is aangegeven, kunnen wat de herkomst betreft 4 categorieën selectiekandidaten worden onderscheiden (22):

a. veroordeelden die vanuit een HvB worden aangeboden in aansluiting op preventieve hechtenis;
b. veroordeelden die vanuit een HvB worden aangeboden als arrestant;

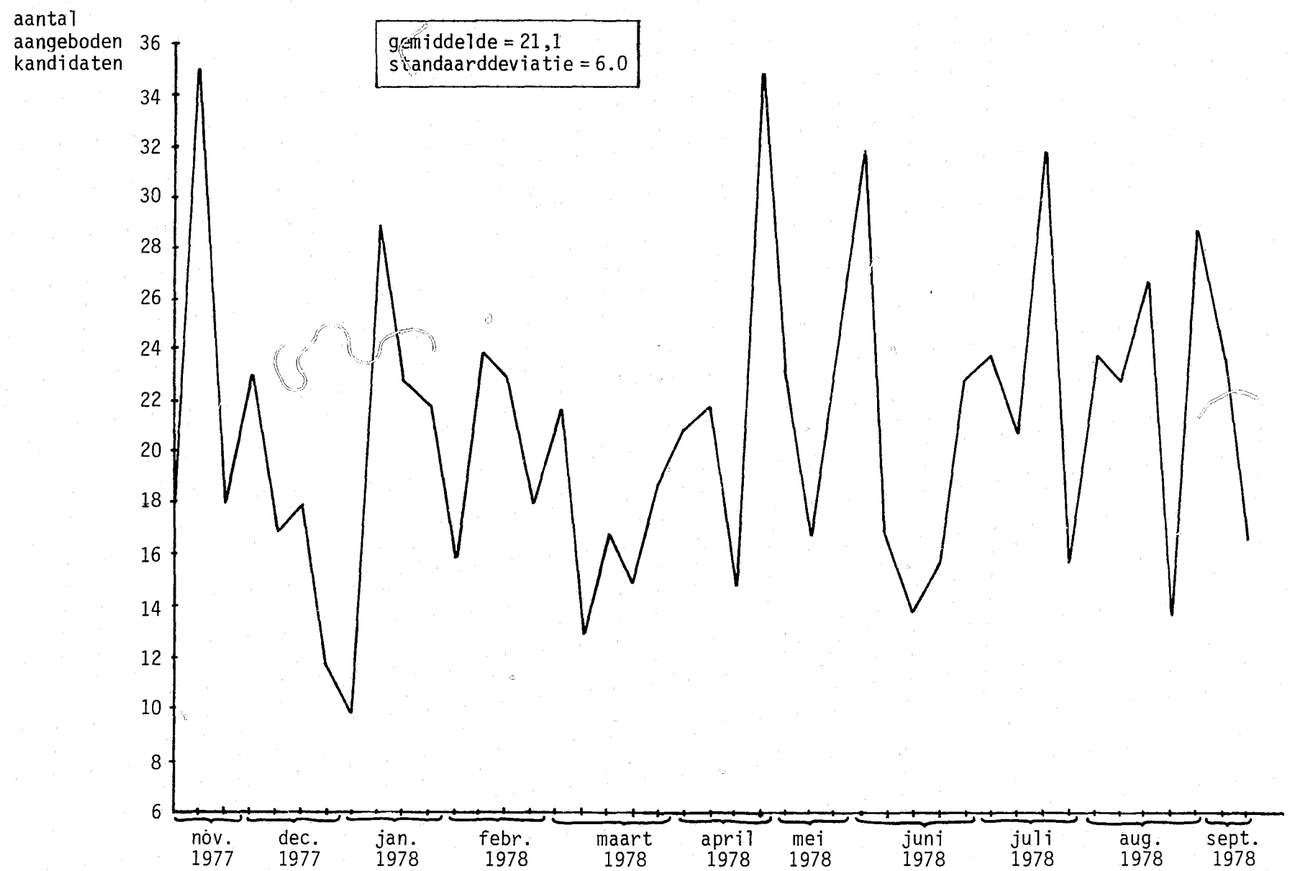

Schema 2. Overzicht van het aantal aangeboden kandidaten per vergadering van de selectie-adviescommissie

c. veroordeelden die oorspronkelijk in een andere gevangenis waren geplaatst, maar vandaar rechtstreeks ter (her)selectie worden aangeboden aan de selectiecommissie; en
d. veroordeelden die vanuit een andere gevangenis indirect -via een HvB- aan de selectie-adviescommissie worden aangeboden.

Uit bijlage 3 blijkt dat verreweg de meeste kandidaten afkomstig zijn uit een HvB zonder een daaraan voorafgaande detentie in een andere penitentiaire inrichting (93,6%), waarbij het HvB Leeuwarden, dat een speciale bestemming heeft voor de tijdelijke opvang van arrestanten, de grootste leverancier van selectiekandidaten is (23). Bijna een kwart van het totaal aantal aangeboden kandidaten is uit deze inrichting afkomstig.
Slechts 31 kandidaten zijn afkomstig uit een andere gevangenis. 28 hiervan zijn niet rechtstreeks, maar via een HvB, aan de selectiecommissie aangeboden. Het gaat daarbij voornamelijk om ontvluchtingen en overplaatsingen op grond van gebleken ongeschiktheid voor verder verblijf vanuit Penitentiaire Open Inrichtingen en vanuit een inrichting voor 'zelfmelders': 'Ter Peel' in Sevenum.

4.2.1 *Aanbiedingen die via een andere selectie-adviescommissie zijn verlopen*
Niet alle selectiekandidaten worden rechtstreeks bij de 'selectie-adviescommissie kortgestrafte volwassenen' gemeld. 59 gevallen (dit is 12,1% van het totaal aantal aangeboden kandidaten) zijn eerst bij een andere selectie-adviescommissie (24) gemeld en zijn vandaar doorverwezen naar de 'selectie-adviescommissie kortgestrafte volwassenen'.

4.2.2 *Worden alleen volwassen middellanggestraften aangeboden?*
In de richtlijnen met betrekking tot de selectie van kortgestrafte volwassenen wordt aangegeven dat twee criteria van toepassing zijn op de aanbieding van kandidaten aan de 'selectie-adviescommissie kortgestrafte volwassenen': de veroordeelden moeten 23 jaar of ouder zijn; de werkelijke straftijd -dit is de termijn tussen de datum waarop het vonnis in kracht van gewijsde gaat en de datum waarop dit vonnis expireert (25)- dient 1 tot 6 maanden te bedragen.
Uit tabel 1 blijkt dat vrijwel alle aangeboden kandidaten 23 jaar of ouder zijn. Slechts 20 kandidaten waren jonger dan 23 jaar: dit is 4,1%.
Indien we willen nagaan in hoeverre de aangeboden kandidaten een werkelijke straftijd hebben van 1 tot 6 maanden, dienen we ons te beperken tot die kandidaten die vanuit een HvB worden aangeboden in aansluiting op preventieve hechtenis of als arrestant. Immers, van veroordeelden die vanuit een andere gevangenis worden aangeboden, kan reeds een aanzienlijk deel van de werkelijke straftijd zijn verstreken.

Preceding page blank

Tabel 1: De leeftijd van de aangeboden kandidaten

leeftijd	aantal	percentage
jonger dan 23 jaar	20	4,1%
v/m 23 tot 30 jaar	297	61,1%
v/m 30 tot 40 jaar	113	23,4%
40 jaar of ouder	52	10,8%
totaal	482	100,0%
onbekend	4 gevallen	
gemiddelde	29,2 jaar	

Tabel 2 laat zien dat vrijwel alle vanuit een HvB aangeboden veroordeelden een werkelijke straftijd hebben van 1 tot 6 maanden (95,7%). Veroordeelden met een werkelijke straftijd korter dan 1 maand worden niet aangeboden. Wel hebben 16 kandidaten een werkelijke straftijd langer dan 6 maanden.

Tabel 2: De werkelijke straftijd van kandidaten die vanuit HvB's zijn aangeboden zonder voorafgaande detentie in een andere gevangenis (26)

werkelijke straftijd	aantal	percentage
60 dagen of minder	101	27,2%
61 t/m 90 dagen	94	25,3%
91 t/m 120 dagen	78	21,0%
121 t/m 150 dagen	48	12,9%
150 t/m 180 dagen	34	9,2%
meer dan 180 dagen	16	4,3%
totaal	371	100,0%
onbekend	21 gevallen	
gemiddelde werkelijke straftijd	99,8 dagen	

4.3 De aanbiedingstermijn

De richtlijnen met betrekking tot de selectie van kortgestrafte volwassenen geven duidelijke aanwijzingen voor de termijn waarop veroordeelden vanuit een HvB in aansluiting op preventieve hechtenis dienen te worden aangeboden aan de selectiecommissie. Uiterlijk op de dag na het in kracht van gewijsde gaan van het vonnis dient de veroordeelde schriftelijk te worden gemeld. In het meest ongunstige geval betekent dit dat de periode tussen de datum ingang straf en de datum waarop de kandidaat voor de eerste maal binnen de vergadering van de selectiecommissie wordt besproken, 9 dagen bedraagt (27).
Uit tabel 3 blijkt dat in slechts 27,6% van de gevallen de aanbiedingstermijn 10 dagen of minder bedraagt (28). De gemiddelde termijn van aanbieding ligt tussen de 20 en 21 dagen.
Als we rekening houden met het feit dat de selectiecommissie in bepaalde gevallen een plaatsingsbeslissing opschort en pas één of meer weken na de eerste bespreking adviseert een

veroordeelde in de PVI of 'De Boschpoort' te plaatsen, dan bedraagt de gemiddelde termijn tussen de datum ingang straf en het plaatsingsadvies 21 dagen. Als we verder nog bedenken dat gemiddeld een week verstrijkt tussen de plaatsingsbeslissing en de feitelijke binnenkomst in de PVI of 'De Boschpoort', dan gaat tussen het moment waarop de straf ingaat en het begin van de detentie in Breda of Doetinchem, gemiddeld 4 weken werkelijke straftijd verloren.

Tabel 3: De termijn tussen de datum ingang straf en de eerste bespreking ter vergadering van de selectiecommissie bij aanbiedingen vanuit een HvB zonder een voorafgaande detentie in een andere gevangenis (29)

aanbiedingstermijn	aantal	percentage	cum.percentage
5 dagen of minder	9	2,4%	2,4%
5 t/m 10 dagen	94	25,2%	27,6%
11 t/m 15 dagen	86	23,1%	50,7%
16 t/m 20 dagen	52	13,9%	64,6%
meer dan 20 dagen	132	35,4%	100,0%
totaal	373	100,0%	
onbekend		19 gevallen	
gemiddelde termijn		20,6 dagen	

4.4 De aanwezige selectiebescheiden

In deze en de volgende paragraaf zal worden nagegaan waaruit het materiaal bestaat op basis waarvan de selectie-adviescommissie een plaatsingsadvies moet geven. Eerst zullen we ingaan op de vraag welke selectiebescheiden omtrent de aan de aan de commissie aangeboden kandidaten aanwezig zijn. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen 'basis-selectiebescheiden' en andere bescheiden. Onder basis-selectiebescheiden worden die schriftelijke stukken verstaan, die volgens de in hoofdstuk 3 beschreven richtlijnen omtrent iedere selectiekandidaat, afhankelijk van diens herkomst, aanwezig dienen te zijn, zoals een formulier 'melding ten behoeve van de selectie en plaatsing', een formulier 'selectie-advies', een formulier 'overplaatsing' en een bewakings- en arbeidsrapport (30).

4.4.1 *De aanwezige basisbescheiden*

Welke basis-selectiebescheiden aanwezig dienen te zijn, hangt af van de herkomst van de kandidaten.
Van kandidaten die rechtstreeks vanuit een andere gevangenis aan de selectiecommissie worden aangeboden, dient alleen een overplaatsingsformulier aanwezig te zijn. Voor de drie kandidaten die tot deze categorie behoren, was dit ook het geval.
Van kandidaten die indirect, via een HvB, vanuit een andere gevangenis worden aangeboden, behoort naast een overplaatsingsformulier ook een meldingsformulier van het HvB aanwezig te zijn. Tabel 4 laat zien dat een overplaatsingsformulier in 9 gevallen (dit is 32,1%) ontbrak en het meldingsformulier in 18 gevallen (dit is 64,3%!). De combinatie mel-

dingsformulier én overplaatsingsformulier bleek slechts in 3 van de 28 gevallen aanwezig te zijn.
De grootste categorie kandidaten bestaat uit veroordeelden die vanuit een HvB worden aangeboden zonder voorafgaande detentie elders. Hier dient volgens de richtlijnen aanwezig te zijn:
- een meldingsformulier, hetgeen in 86,6% van de gevallen aanwezig was;
- een selectie-advies, hetgeen in 62,9% van de gevallen aanwezig was;
- een bewakings- en arbeidsrapport, hetgeen in 65,3% van de gevallen aanwezig was.

De combinatie meldingsformulier én bewakings/arbeidsrapport én selectie-advies ontbrak in 59,8% van de gevallen!

Tabel 4: De ter vergadering aanwezige basis-selectiebescheiden, afhankelijk van de herkomst van de veroordeelde

aanwezige bescheiden	indirecte aanbieding vanuit een andere gevangenis (N=28)	aanbieding vanuit een HvB zonder voorafgaande detentie elders (N=455)
meldingsformulier	10 (35,7%)	394 (86,6%)
selectie-advies	7 (25,0%)	286 (62,9%)
bewaarders/werkmeestersrapport	2 (7,1%)	297 (65,3%)
overplaatsingsformulier	19 (67,9%)	-

Wat de noodzaak van de aanwezigheid van een selectie-advies betreft bij aanbiedingen vanuit een HvB zonder voorafgaande detentie elders, is in hoofdstuk 3 gesteld dat als regel wordt gehanteerd dat hiervoor de werkelijke straftijd minimaal 3 maanden moet bedragen.
Uit tabel 5 blijkt dat bij een werkelijke straftijd van 3 maanden of meer inderdaad het selectie-advies vrijwel altijd (89,9%) aanwezig is. Bij een werkelijke straftijd van minder dan 3 maanden blijkt echter in 30,8% van de gevallen ook een selectie-advies aanwezig te zijn.

Tabel 5: De ter vergadering aanwezige basis-selectiebescheiden van kandidaten uit een HvB zonder voorafgaande detentie elders, afhankelijk van de duur van de werkelijke straftijd

aanwezige bescheiden	werkelijke straftijd korter dan 3 maanden (N=208)	werkelijke straftijd 3 maanden of langer (N=247)
meldingsformulier	205 (98,6%)	189 (76,5%)
selectie-advies	64 (30,8%)	222 (89,9%)
bewaarders/werkmeestersrapport	106 (51,0%)	191 (77,3%)

Overigens ontbreekt ook bij een werkelijke straftijd van 3 maanden of meer de combinatie meldingsformulier, bewaarders/werkmeestersrapport en selectie-advies in zeer veel gevallen (44,9%).

4.4.2 *Overige ter vergadering aanwezige selectiebescheiden*
Naast de hierboven besproken selectiebescheiden die van iedere aangeboden kandidaat, afhankelijk van diens herkomst, aanwezig dienen te zijn, worden vaak ook nog andere schriftelijke stukken meegezonden die relevant zijn voor de selectie. De belangrijkste hiervan zijn in tabel 6 opgenomen.

Tabel 6: Overige aanwezige selectiebescheiden

bescheiden (31)	aantal gevallen waarin aanwezig
reclasseringsrapportage uit het persoonsdossier	155 (31,9%)
uittreksel uit het Algemeen Documentatieregister	121 (24,9%)
vroegere gevangenisrapportage uit het penitentiair dossier	95 (19,5%)
vroegere selectie-adviezen, overplaatsingsformulieren e.d. uit het penitentiair dossier	92 (18,9%)
rapport penitentiair consulent	56 (11,5%)
eindrapport n.a.v. een eerdere detentie in de PVI	34 (7,0%)
psychiatrisch rapport uit het persoonsdossier	31 (6,4%)
totaal aantal selectiekandidaten	486 (100,0%)

Behalve de in tabel 6 opgenomen bescheiden had de vergadering regelmatig over nog andere stukken de beschikking. Deze zijn niet vermeld omdat ze, afzonderlijk gezien, slechts sporadisch aanwezig waren.

4.5 De omtrent de selectiekandidaten aanwezige informatie
Naast de kwestie over welke bescheiden de selectiecommissie beschikt, zal antwoord moeten worden gegeven op de vraag welke informatie die bescheiden bevatten.
Sommige informatie is in principe altijd aanwezig, zoals bepaalde formele achtergrondgegevens (bv. leeftijd, woonplaats, geboorteplaats, burgerlijke staat e.d.) en gegevens omtrent de lopende veroordeling(en): delictsoort, vonnis en strafduur.
De aanwezigheid van drie andere soorten informatie zal hieronder worden besproken:
- de aanwezigheid en inhoud van de gestichtsrapportage. (Hieronder wordt een verslag verstaan omtrent het verblijf van de kandidaat in de leveringsinrichting);
- de aanwezigheid van andere informatie in de rapportage;
- de aanwezigheid van recidivegegevens.

4.5.1 *De aanwezigheid en inhoud van de gestichtsrapportage*
Een verslag omtrent het verblijf van een selectiekandidaat in het HvB of de gevangenis van herkomst staat, indien aanwezig, vermeld op het meldingsformulier, het selectie-advies en/of het overplaatsingsformulier (32). In tabel 7 staat vermeld aan welke aspecten van het verblijf in hoeveel procent van de gevallen waarbij een gestichtsrapportage aanwezig was, aandacht is besteed.

Tabel 7: De inhoud van de gestichtsrapportage

aspect van het verblijf in de leveringsinrichtingen	percentage waarbij betreffende informatie aanwezig is
algemene opstelling t.a.v. het regiem	67,1%
beschrijving van 'karaktereigenschappen' van de kandidaat	64,7%
deelname aan het arbeidsproces in de leveringsinrichting	64,5%
vluchtgevaarlijkheid volgens het meldingsformulier (33)	63,6%
gemeenschapsgeschiktheid volgens het meldingsformulier (33)	62,8%
kwaliteit van de arbeidsprestaties	58,7%
de opstelling t.o.v. en de omgang met het personeel	45,8%
kwaliteit van de omgang met medegedetineerden	37,7%
deelname aan de sportactiviteiten in de leveringsinrichting	28,7%
kwaliteit van de deelname aan de sportactiviteiten	17,9%
beschrijving van de uiterlijke verzorging van de kandidaat	11,4%
frequentie van het contact met medegedetineerden	11,4%
al dan niet opgelegde disciplinaire maatregelen	6,8%

Uit de tabel blijkt dat de gestichtsrapportage op een weinig consistente wijze informatie verschaft over de 13 genoemde aspecten van het verblijf van de kandidaat in de inrichting van herkomst. Over 7 van de 13 aspecten ontbreekt in de meeste gevallen enigerlei informatie, terwijl ook over de overige 6 aspecten in zeer veel gevallen geen gegevens aanwezig zijn.

4.5.2 *De aanwezigheid van andere rapportagegegevens*

Naast informatie over het verblijf van de kandidaat in de leveringsinrichting, kan de rapportage op het meldingsformulier, het selectie-advies en/of het overplaatsingsformulier ook andere gegevens bevatten. In tabel 8 is vermeld in hoeveel van de gevallen waarin rapportage vanuit het HvB of de gevangenis aanwezig is, dergelijke gegevens aanwezig zijn. Het beeld dat deze tabel laat zien, is nog minder rooskleurig dan het geval was bij tabel 7. Slechts een plaatsingsadvies van de leveringsinrichting is in de meerderheid van de gevallen aanwezig. Aan andere belangrijke punten wordt in de meeste rapportages geen aandacht geschonken, zoals:

- de voorkeur van de gedetineerde;
- de arbeidssituatie voor insluiting;
- drugs- en alcoholproblematiek voor insluiting;
- lichamelijke en geestelijke validiteit etc.

Hierbij dient wel te worden opgemerkt dat verwacht kan worden dat in bepaalde gevallen (zoals bij drugs- en alcoholproblematiek, problemen tijdens eerdere detentie, ontvluchtingen, lichamelijke en geestelijke validiteit etc.) alleen iets gerapporteerd wordt als er iets bijzonders te melden valt (bv. aanwezigheid betreffende problematiek, afwezigheid lichamelijke en/of geestelijke validiteit etc.). Dit verhoogt de duidelijkheid echter niet. Immers, als geen informatie wordt verstrekt over bv. drugsproblematiek, dan kan dit betekenen dat er geen sprake is van enige problematiek in dit opzicht. Het kan echter ook inhouden dat het voor de leveringsinrichting niet duidelijk is of er wel of geen problemen zijn. Tenslotte kan het ook zijn dat men drugsproblematiek zo vanzelfsprekend vindt, dat er geen melding van wordt gemaakt.

Tabel 8: De aanwezigheid van andere rapportagegegevens (34)

onderwerp	percentage waarin wel informatie aanwezig
plaatsingsadvies van de leveringsinrichting	59,4%
voorkeur voor plaatsing van de aangeboden veroordeelde	40,6%
arbeidssituatie direct voorafgaand aan de onderhavige detentie	34,0%
harddrugsproblematiek voorafgaand aan de onderhavige detentie	24,1%
lichamelijk validiteit	11,8%
alcoholproblematiek voorafgaand aan de onderhavige detentie	11,4%
gezins/huwelijksproblematiek t.t.v. selectie	11,2%
geestelijke validiteit	9,4%
ontvluchtingen tijdens voorgaande detentie(s)	3,3%
analfabetisme	2,0%
problemen tijdens eerdere detentie(s)	1,5%

4.5.3 *De aanwezigheid van recidivegegevens*

Zoals later zal worden vastgesteld, spelen gegevens over de recidive in sommige gevallen een belangrijke rol bij de selectie van kandidaten voor de PVI of 'De Boschpoort'. Reden om eens na te gaan in hoeverre recidivegegevens over selectiekandidaten aan de commissie bekend zijn.

Gegevens omtrent recidive kunnen apart vermeld staan op het meldingsformulier of op het selectie-advies. Verder is in een aantal gevallen (24,9%) een uittreksel uit het Algemeen Documentatieregister aanwezig. Tot slot kan uit de gestichtsrapportage dan wel uit de vroegere gevangenisrapportage in het penitentiair dossier blijken of er sprake is van recidive.

In de praktijk was over 110 kandidaten in het geheel geen recidive-informatie aanwezig, terwijl van 61 kandidaten de recidivegegevens onvolledig of onduidelijk waren. Hiermee komt het aantal aangeboden kandidaten waarover vrij uitvoe-

rige recidivegegevens bekend waren, op 313 van de 484, dit is 64,7%.

4.6 Conclusie

In dit hoofdstuk is uitgebreid ingegaan op verschillende aspecten van de aanbieding van kandidaten aan de selectie-adviescommissie kortgestrafte volwassenen.
Gebleken is dat het aanbod van kandidaten kwantitatief sterk fluctueert, hetgeen, gezien het speciale karakter van het regiem in de PVI, problemen kan opleveren voor het opnamebeleid van deze inrichting.
Vrijwel alle kandidaten werden aangeboden vanuit een HvB in aansluiting op preventieve hechtenis of als arrestant. Slechts enkelen waren -oorspronkelijk- afkomstig uit een andere gevangenis. Overigens vielen vrijwel alle selectiekandidaten in de categorie volwassenen (23 jaar of ouder) middellanggestraften (werkelijke straftijd van 1 tot 6 maanden).
Wat de aanbiedingstermijn betreft van kandidaten vanuit HvB's die als arrestant of in aansluiting op preventieve hechtenis worden aangeboden, wordt in de circulaire van 20 december 1974 aangedrongen op snelheid. Uiterlijk de dag na het in kracht van gewijsde gaan van het vonnis dient de veroordeelde bij de selectiecommissie te worden gemeld. Hierboven is vastgesteld dat dit, rekening houdend met speciale complicaties bij de aanbieding, maximaal in slechts ongeveer een kwart van de gevallen is gebeurd. Een oorzaak hiervan kan zijn dat in (bepaalde) HvB's met de melding wordt gewacht tot het executie-extract is ontvangen. Dit mag in principe geen reden zijn om de melding op te schorten. Voor de melding als zodanig is het nl. voldoende dat de directeur van het HvB kennis draagt van de straf die onherroepelijk is geworden. Die kennis veronderstelt een goede samenwerking tussen het HvB en het OM, hetgeen lang niet altijd het geval zal of kan zijn.
Een apart onderdeel van dit hoofdstuk was gewijd aan de ter vergadering aanwezige bescheiden en informatie omtrent de selectiekandidaten. De richtlijnen schrijven voor, dat bij een aanbieding vanuit een HvB zonder een daaraan voorafgaande detentie elders in ieder geval aanwezig moeten zijn: een meldingsformulier, een selectie-advies en een bewakings- en arbeidsrapport. In meer dan de helft van de gevallen bleek één of meer van deze stukken te ontbreken. Met name het selectie-advies was vaak niet aanwezig ten tijde van de vergadering. Wat de noodzaak van het meezenden van een selectie-advies betreft, is op initiatief van de penitentiair consulent (zie hoofdstuk 3) als regel ingevoerd dat dit pas bij een werkelijke straftijd van 3 maanden of meer zou gebeuren. Houden we met deze 3 maanden-caesuur rekening, dan ontbreekt toch nog in veel gevallen één of meer van de basisbescheiden die wel aanwezig hadden moeten zijn. Ook bij aanbiedingen vanuit een andere gevangenis -direct of indirect via een HvB- waren veelal niet alle correcte bescheiden aanwezig.
Wat de informatie betreft die de selectiestukken bevatten, is op drie aspecten ingegaan. De gestichtsrapportages bleken zeer inconsistent informatie te verschaffen over het verblijf van de kandidaat in de leveringsinrichting. Over 7 van de 13 genoemde verblijfsaspecten bleken de meeste gestichtsrapportages geen informatie te bevatten. Wat andere rapportagegegevens betreft (zoals drug- en alcoholproblematiek, plaatsingsadvies, voorkeur van de veroordeelde, lichamelijke validiteit etc.), ziet de situatie er nog minder gunstig uit. Slechts over één van de 11 punten bleek een meerderheid van de rapportages informatie te bevatten.
Tenslotte iets over de aanwezige recidivegegevens. In ongeveer een derde van de gevallen ontbraken gespecificeerde recidivegegevens.
Al deze bevindingen ondersteunen de noodzaak van de circulaire van 2 april 1979 waarin wordt geconstateerd dat in het verleden vanuit de HvB's meermalen onvoldoende of onjuiste gegevens ter kennis van de selectie-adviescommissie zijn gesteld.
Concluderend kunnen we stellen dat de feitelijke procedure rond de aanbieding van kandidaten aan de selectie-adviescommissie, met name wat betreft de aanbiedingstermijn en de mee te zenden bescheiden en informatie, sterk afwijkt van hetgeen de richtlijnen voorschrijven (35).

5 De besluitvorming binnen de selectie-adviescommissie

De besluitvorming binnen de selectiecommissie vormt de tweede fase in de selectieprocedure ten aanzien van middellanggestraften.
Hieronder zal achtereenvolgens worden onderzocht in hoeverre de commissie kennis neemt van de omtrent iedere kandidaat aanwezige informatie; welke argumenten en tegenargumenten naar voren worden gebracht bij de selectie van kandidaten voor de PVI of 'De Boschpoort'; en in hoeverre men de geplaatste kandidaten geschikt acht voor de ene en ongeschikt voor de andere inrichting.
Vervolgens zal apart aandacht worden geschonken aan de kandidaten die voorlopig in de gevangenis te Breda worden geplaatst met een mogelijke herselectie voor de PVI in het verschiet.
Tenslotte zal de besluitvorming rond enkele specifieke categorieën kandidaten aan de orde komen, zoals buitenlanders en af- of teruggewezen kandidaten.

5.1 De gehanteerde selectiebescheiden (36)

Het aantal informatiebronnen waarover de selectie-adviescommissie beschikt, kan per kandidaat sterk variëren. Zeker wanneer veel bescheiden aanwezig zijn, zal niet van alle informatie kennis worden genomen. Uit de mate waarin de aanwezige stukken worden geciteerd, kan worden afgeleid hoeveel waarde de commissie hecht aan de daarin aanwezige informatie.
Uit tabel 9 blijkt dat, met uitzondering van de bewakings- en arbeidsrapportage, vrijwel altijd kennis wordt genomen van de aanwezige basisbescheiden. Dat de arbeids- en bewakingsrapporten zo weinig worden gehanteerd, is niet zo verwonderlijk als we bedenken dat deze rapporten veelal verwerkt zijn in de gestichtsrapportages die op andere basisbescheiden vermeld staan.
Wat de overige bescheiden betreft, wordt vrijwel altijd kennis genomen van de inhoud van rapporten van penitentiair consulenten en van eindrapportages naar aanleiding van eerdere detenties in de PVI. Van de andere bescheiden wordt -met uitzondering van het uittreksel uit het Algemeen Documentatieregister- in de minderheid van de gevallen gebruik gemaakt.
Uit het feit dat de selectiecommissie vooral de hierboven genoemde bescheiden hanteert, valt af te leiden dat relatief

veel waarde wordt toegekend aan de in deze stukken aanwezige informatie, zoals:
- formele achtergrondgegevens (bv. strafduur, gepleegd delict en nationaliteit);
- gegevens omtrent het gedrag in de leveringsinrichting;
- andere rapportagegegevens (bv. plaatsingsadvies van de leveringsinrichting, voorkeur van de gedetineerde, drugs- en alcoholproblematiek en lichamelijke en geestelijke validiteit);
- recidivegegevens;
- de indruk van een andere penitentiair consulent en diens advies; en
- de ervaringen met de kandidaat tijdens een eerdere detentie in de PVI.

Tabel 9: De mate waarin door de selectie-adviescommissie kennis wordt genomen van de aanwezige bescheiden

bescheiden	aanwezig	geciteerd
basisbescheiden		
meldingsformulier	404 (100%)	337 (83,4%)
selectie-advies	293 (100%)	264 (90,1%)
bewakingsrapport	297 (100%)	37 (12,6%)
arbeidsrapport	287 (100%)	25 (8,7%)
overplaatsingsformulier	22 (100%)	20 (90,9%)
overige bescheiden		
reclasseringsrapportage uit het persoonsdossier	155 (100%)	47 (30,3%)
uittreksel uit het Algemeen Documentatieregister	121 (100%)	73 (60,3%)
vroegere gevangenisrapportage uit het penitentiair dossier	95 (100%)	37 (38,9%)
vroegere selectie-adviezen, overplaatsingsformulieren e.d. uit het penitentiair dossier	92 (100%)	16 (17,4%)
rapportage penitentiair consulent	56 (100%)	52 (92,9%)
eindrapport n.a.v. een eerdere detentie in de PVI	34 (100%)	33 (97,1%)
psychiatrisch rapport uit het persoonsdossier	31 (100%)	11 (35,5%)

5.2 De argumentatie bij de besluitvorming

Om zicht te krijgen op de selectiecriteria die door de selectiecommissie expliciet worden gehanteerd, is per kandidaat genotuleerd welke argumenten voor en tegen een plaatsing in de PVI of 'De Boschpoort' naar voren worden gebracht. Daarnaast kon in 269 gevallen gebruik worden gemaakt van schriftelijke motiveringen van plaatsingsadviezen, opgesteld door de voorzitter van de selectiecommissie (37).
Bijlage 5 geeft een overzicht van alle factoren die als indicatie of als contra-indicatie werden genoemd bij plaatsing van kandidaten in één van beide inrichtingen. Uit dit over-

zicht blijkt dat de beargumentering van de plaatsingen een grote consistentie vertoont, in die zin dat de afzonderlijke selectiegegevens -op een enkele uitzondering na- volgens de commissieleden of een grotere geschiktheid voor de PVI aangeven of een grotere geschiktheid voor 'De Boschpoort'.
In tabel 10 zijn -uitgaande van het overzicht in bijlage 5- de door de selectiecommissie genoemde selectie-argumenten opgenomen, waarbij onderscheid is gemaakt tussen criteria die de kans op een plaatsing in de PVI verhogen en criteria die een plaatsing in 'De Boschpoort' meer waarschijnlijk maken (38). Voor een goed begrip van de tabel zijn twee opmerkingen noodzakelijk.
Allereerst behoeft het niet voldoen aan een criterium voor plaatsing in één der beide inrichtingen die plaatsing nog niet te verhinderen. Er kunnen nl. andere factoren meespelen die die plaatsing juist wel indiceren en die door de commissie in de besluitvorming zwaarder worden gewogen.
Verder is niet aangegeven welke factoren meer of minder zwaar wegen bij de selectie. Een mogelijk uitgangspunt om het gewicht te bepalen dat aan de afzonderlijke criteria moet worden toegekend, zou het aantal malen kunnen zijn dat dat criterium te berde is gebracht. Hieraan kleeft echter een onoverkomelijk bezwaar. Het is namelijk zeer waarschijnlijk -zeker gezien het in Hoofdstuk 4 gerapporteerde- dat met betrekking tot bepaalde factoren vaker informatie voorhanden is dan over andere gegevens.
Als we de in tabel 10 opgesomde argumenten aan een nadere beschouwing onderwerpen, dan blijkt dat de meeste in verband kunnen worden gebracht met het specifieke karakter van de PVI (39). Zo stelt de PVI als eis dat daar geplaatste gedetineerden bereid zijn deel te nemen aan de verschillende geboden activiteiten en daartoe lichamelijk en geestelijk in staat zijn. Het niet willen of kunnen deelnemen aan arbeid en/of sport in de leveringsinrichting, psychische problematiek en fysieke problemen vormen in dit verband contra-indicaties voor een plaatsing in de PVI.
'Nederheide' heeft in tegenstelling tot de gevangenis te Breda een regiem van volledige gemeenschap. De gedetineerden brengen er hun detentie in groepsverband door. Kandidaten die groepsongeschikt geacht worden, maken daarom een geringere kans in de PVI te worden geplaatst.
De geringe beveiliging van de PVI speelt bij de selectie ook een rol, gezien het feit dat vluchtgevaarlijkheid als indicatie voor een plaatsing in 'De Boschpoort' wordt beschouwd. Wellicht hangt met de geringe beveiliging van 'Nederheide' ook samen dat gedetineerden met drugs- en alcoholproblemen en kandidaten die ter zake van de Opiumwet zijn veroordeeld, minder geschikt geacht worden voor deze inrichting. Immers, deze middelen kunnen hier eenvoudiger worden binnengesmokkeld dan in de 'De Boschpoort' (40).
Dat kandidaten wier huidige veroordeling of recidive (zwaar) agressieve of zedendelicten omvat, eerder in 'De Boschpoort' worden geplaatst, heeft te maken met afspraken die hierover zijn gemaakt met plaatselijke autoriteiten in Doetinchem. Bij deze afspraken hebben naast de geringe beveiliging van de PVI ook bepaalde gebeurtenissen in het verleden -toen de

Tabel 10. Overzicht van de door de selectie-adviescommissie genoemde selectie-argumenten

criteria die een plaatsing in de PVI indiceren	criteria die een plaatsing in Breda indiceren
indicaties m.b.t. detentieduur en -beëindiging	
	1. (zeer) lange detentieduur
	2. na onderhavige detentie volgt opname in een HvB, een TBR-inrichting of een psychiatrische inrichting
indicaties m.b.t. huidige veroordeling	
1. huidige veroordeling omvat uitsluitend vermogens- of minder zware delicten	1. huidige veroordeling omvat een zedendelict, een (zwaar) agressief delict, of een misdrijf t.z.v. de Opiumwet
indicaties m.b.t. de recidive	
1. first-offender of geringe recidive	1. omvangrijke recidive
2. recidive omvat (vrijwel) uitsluitend vermogens- of minder zware delicten	2. recidive omvat o.a. zedendelicten of (zwaar) agressieve delicten
persoonsgebonden indicaties	
1. jeugdige leeftijd	1. oudere leeftijd
	2. alcohol- of drugsproblematiek
	3. psychische problemen
	4. fysieke problemen (bv. kwalen of invaliditeit)
indicaties m.b.t. penitentiair verleden	
1. gunstige vroegere gevangenisrapportage	1. ongunstige vroegere gevangenisrapportage
	2. ontvluchtingen tijdens eerdere of huidige detentie / vluchtgevaarlijkheid
	3. overplaatsing n.a.v. incident huidige detentie
indicaties m.b.t. eerdere PVI-detenties	
1. gunstige eindrapportage PVI	1. ongunstige eindrapportage PVI
	2. ontvluchting of overplaatsing vanuit PVI in het verleden
indicaties ontleend aan adviezen en voorkeuren m.b.t. de detentie-inrichting	
1. voorkeur kandidaat voor PVI	1. voorkeur kandidaat voor Breda
2. advies leveringsinrichting of penitentiair consulent: PVI	2. advies leveringsinrichting of penitentiair consulent: Breda
indicaties ontleend aan de rapportage van een penitentiair consulent	
1. gunstige rapportage penitentiair consulent	
indicaties op grond van bekendheid bij leden van de selectiecommissie	
1. kandidaat staat gunstig bekend	1. kandidaat staat ongunstig bekend
indicaties ontleend aan de gestichtsrapportage van de leveringsinrichting	
1. gestichtsrapportage schetst een positief beeld van de kandidaat	1. gestichtsrapportage schetst een negatief beeld van de kandidaat
2. groepsgeschikt	2. groepsongeschikt
	3. geen deelname aan arbeid of sport
	4. er zijn disciplinaire maatregelen genomen
indicaties ontleend aan het bewakings- of arbeidsrapport	
1. gunstig bewakings- of arbeidsrapport	1. ongunstig bewakings- of arbeidsrapport
indicaties m.b.t. de specifieke benadering binnen de PVI	
1. specifieke, resocialisatiegerichte benadering binnen de PVI is gewenst	1. specifieke, resocialisatiegerichte benadering binnen de PVI is niet wenselijk

PVI nog een bestemming had als TBR-inrichting- meegespeeld. Een belangrijk aspect van het regiem binnen 'Nederheide', waarmee veel argumenten direct of indirect in verband kunnen worden gebracht, is de grotere vrijheid die de gedetineerden er genieten en het groter beroep dat er wordt gedaan op het dragen van eigen verantwoordelijkheid in vergelijking met 'De Boschpoort' of een doorsnee HvB. Kandidaten van wie kan worden verwacht dat ze misbruik kunnen maken van de geboden vrijheid of de grotere verantwoordelijkheid minder goed zullen kunnen dragen, komen minder snel in aanmerking voor plaatsing in de PVI. De criteria die hierop betrekking hebben, zijn: (on)gunstige vroegere gevangenisrapportages; overplaatsing naar aanleiding van incident tijdens huidige detentie; ongunstige eindrapportage naar aanleiding van een eerdere detentie in de PVI of overplaatsing vanuit deze inrichting; (on)gunstig bekend staan van de kandidaat bij leden van de selectiecommissie; (on)gunstig gestichts-, bewakings- of arbeidsrapport; (on)gunstige rapportage penitentiair consulent; disciplinaire maatregelen in de leverings inrichting.
De resocialisatie-doelstelling die de PVI hoog in het vaandel draagt, speelt bij twee criteria een rol. Resocialisatie houdt in het dienstbaar maken van de straf aan de voorbereiding van de terugkeer der gedetineerden in het maatschappelijk leven. Kandidaten die na de onderhavige detentie niet terug zullen keren in 'het maatschappelijke leven' maar die opgenomen zullen worden in een (niet-)penitentiaire inrichting, komen dan ook minder snel voor plaatsing in de PVI in aanmerking. Overigens staat vanzelfsprekend ook het allerlaatst in de tabel genoemde criterium in direct verband met het resocialisatie-uitgangspunt van 'Nederheide'.

Er resteren nog een klein aantal argumenten die een nadere toelichting behoeven. Van enkele daarvan is het direct duidelijk waarom zij een plaatsing in de PVI of in 'De Boschpoort' indiceren: de indicaties ontleend aan adviezen en voorkeuren met betrekking tot de detentie-inrichting.
Dat een (zeer) lange detentieduur een plaatsing in de gevangenis te Breda indiceert, is ook duidelijk als we bedenken dat de PVI gedetineerden opneemt met een maximale werkelijke straftijd van 4 maanden en voor 'De Boschpoort' een bovengrens geldt van 6 maanden.
Minder duidelijk is het waarom het gepleegd hebben van vermogens- of minder zware delicten, alsmede een geringe omvang van de recidive een selectie voor de PVI indiceren. Eveneens onduidelijk is het feit dat jeugdigen meer geschikt worden geacht voor de PVI en ouderen meer voor 'De Boschpoort'. Het is mogelijk dat hier het resocialisatieperspectief een rol speelt: zware recidivisten en ouderen zouden minder 'resocialiseerbaar' zijn. Het kan ook zijn dat men verwacht dat genoemde categorieën minder goed functioneren in de PVI met zijn speciale regiem.

Bovenstaande beschouwing samenvattend kan worden geconcludeerd dat vrijwel alle selectie-argumenten verband houden met het speciale karakter van de PVI, zodat kan worden ge-

Preceding page blank

sproken van een selectie van kandidaten op basis van hun verwachte (on)geschiktheid voor deze inrichting. Anders gezegd: de selectie voor 'De Boschpoort' is een negatieve, in die zin dat kandidaten die ongeschikt geacht worden voor 'Nederheide' een grote kans maken in de gevangenis te Breda te worden geplaatst. Dit strookt overigens geheel met de bestemming van 'De Boschpoort' als inrichting met een complementaire functie ten opzichte van 'Nederheide' in die zin dat 'De Boschpoort' gedetineerden moet opnemen die ongeschikt worden geacht voor het groepsregiem in de PVI (41).

5.3 De beoordeling van de selectiekandidaten op hun geschiktheid voor de PVI 'Nederheide' en de gevangenis 'De Boschpoort'.

Het besluitvormingsproces binnen de selectie-adviescommissie verloopt in een aantal fasen. Eerst neemt men -via de voorzitter- kennis van de aanwezige informatie over de kandidaat. Vervolgens beoordeelt men de gegevens in termen van indicaties of contra-indicaties voor een plaatsing in de PVI of 'De Boschpoort' en weegt men deze tegen elkaar af. Deze afweging heeft als resultaat dat men de kandidaat meer geschikt acht voor de ene inrichting en minder geschikt voor de andere. Vervolgens wordt dan een definitief plaatsingsadvies uitgebracht. In deze paragraaf zullen we de laatste twee fasen in de besluitvormingsprocedure -de geschiktheidsbeoordeling en het plaatsingsadvies- aan een nadere beschouwing onderwerpen.
Om het oordeel van de commissie te kunnen peilen omtrent de geschiktheid van kandidaten voor beide inrichtingen, is door de commissieleden per kandidaat op twee vijfpuntsschalen aangegeven in hoeverre men hem geschikt achtte voor een detentie in de PVI én voor een detentie in 'De Boschpoort'. Uitgaande van deze scores zijn twee indices geconstrueerd: een index die de verwachte geschiktheid voor een detentie in 'Nederheide' aangeeft en een index die de geschiktheid voor 'De Boschpoort' representeert (42).

Tabel 11: De verwachte geschiktheid van de selectiekandidaten voor de PVI 'Nederheide' en de gevangenis 'De Boschpoort'

	geschikt voor 'De Boschpoort'	twijfelachtig geschikt voor 'De Boschpoort'	ongeschikt voor 'De Boschpoort'	totaal
geschikt voor de PVI	157 (22,3%)	85 (17,5%)	3 (0,6%)	245 (50,4%)
twijfelachtig geschikt voor de PVI	94 (19,3%)	17 (3,5%)	0	111 (22,8%)
ongeschikt voor de PVI	120 (24,7%)	9 (1,9%)	1 (0,2%)	130 (26,8%)
totaal	371 (76,3%)	111 (22,8%)	4 (0,8%)	486 (100%)

In tabel 11 zijn beide geschiktheidsindices tegen elkaar afgezet. Als we de randtotalen in deze tabel bezien, dan blijkt dat 50,4% van de kandidaten geschikt wordt geacht voor de PVI en 76,3% geschikt voor 'De Boschpoort'. Als we daarnaast constateren dat 26,8% van de selectiekandidaten niet geschikt bevonden wordt voor de PVI en dat dit percentage voor 'De Boschpoort' slechts 0,8% bedraagt, dan kunnen we concluderen dat de PVI hogere eisen stelt aan de voor deze inrichting te selecteren kandidaten dan 'De Boschpoort'. Dit is gezien het in de vorige paragraaf gerapporteerde ook min of meer vanzelfsprekend.
Uit tabel 11 blijkt verder dat slechts 3 van de 245 kandidaten die geschikt worden geacht voor de PVI, ongeschikt bevonden worden voor 'De Boschpoort'. Daar staat tegenover dat liefst 120 van de 130 kandidaten die naar verwachting ongeschikt voor de PVI, volgens de commissie wel geschikt blijken te zijn voor 'De Boschpoort'. Dit onderstreept nogmaals de complementaire bestemming van 'De Boschpoort' voor gedetineerden die ongeschikt worden geacht voor het groepsregiem in de PVI.

Zoals reeds eerder is opgemerkt, behoeft verwachte geschiktheid voor één van beide inrichtingen nog niet te betekenen dat ook een plaatsing in die inrichting volgt. Om de relatie tussen geschiktheid en plaatsing te kunnen onderzoeken, is in de tabellen 12 en 13 de verwachte geschiktheid voor respectievelijk de PVI en 'De Boschpoort' afgezet tegen het plaatsingsadvies.

Tabel 12: De verwachte geschiktheid van kandidaten voor de PVI in relatie met hun plaatsing

	plaatsing PVI	plaatsing Breda	plaatsing 'Breda bezien'	plaatsing 'Breda tzt'	totaal
geschikt voor de PVI	183 (74,7%)	21 (8,6%)	18 (7,9%)	23 (9,4%)	245 (100%)
twijfelachtig geschikt voor de PVI	15 (13,5%)	50 (45,0%)	41 (36,9%)	5 (4,5%)	111 (100%)
ongeschikt voor de PVI	2 (1,5%)	124 (95,4%)	4 (3,1%)	0	130 (100%)
totaal	200 (41,2%)	195 (40,1%)	63 (13,0%)	28 (5,8%)	486 (100%)

Als we de beide tabellen vergelijken, dan kan worden geconstateerd dat 74,4% van de voor de PVI geschikt bevonden kandidaten ook in die inrichting worden geplaatst. Voor 'De Boschpoort' ligt dit percentage aanmerkelijk lager: 49,9%. Verder blijkt dat van de 130 kandidaten die volgens de commissie ongeschikt zijn voor de PVI er 124 definitief in 'De Boschpoort' worden opgenomen.

Tabel 13: De verwachte geschiktheid van kandidaten voor 'De Boschpoort' in relatie met hun plaatsing

	plaatsing PVI	plaatsing Breda	plaatsing 'Breda bezien'	plaatsing 'Breda tzt'	totaal
geschikt voor Breda	109 (29,4%)	185 (49,9%)	50 (13,5%)	27 (7,3%)	371 (100%)
twijfelachtig geschikt voor Breda	88 (79,3%)	9 (8,1%)	13 (11,7%)	1 (0,9%)	111 (100%)
ongeschikt voor Breda	3 (75,0%)	1 (25,0%)	0	0	4 (100%)
totaal	200 (41,2)	195 (40,1%)	63 (13,0%)	28 (5,8)	486 (100%)

Kortom, ook wanneer naar het feitelijk plaatsingsbeleid wordt gekeken, blijkt dat kandidaten die geschikt worden bevonden voor de PVI een relatief grote kans maken daar ook werkelijk te worden geplaatst. Verwachte ongeschiktheid voor de PVI betekent in vrijwel alle gevallen een definitieve plaatsing in 'De Boschpoort'.

5.4 De besluitvorming ten aanzien van kandidaten die onder voorbehoud in Breda worden geplaatst

Tot dusverre is de discussie omtrent de besluitvorming binnen de selectie-adviescommissie grotendeels beperkt gehouden tot kandidaten die definitief werden geselecteerd voor 'Nederheide' of 'De Boschpoort'. De commissie kan echter ook adviseren kandidaten voorlopig in 'De Boschpoort' te plaatsen met in een later stadium een mogelijke herselectie voor de PVI. Binnen die voorlopige Breda-plaatsingen zijn twee varianten te onderscheiden. Een kandidaat kan 'te zijner tijd' in Breda worden geplaatst indien hij in eerste instantie wel geschikt wordt bevonden voor de PVI, maar daar met name op grond van een te lang strafrestant nog niet kan worden opgenomen. Iemand kan ook 'bezien' worden geplaatst in 'De Boschpoort'. In dat geval is zijn geschiktheid voor de PVI twijfelachtig en wordt een nadere observatieperiode in Breda noodzakelijk geacht.

Tabel 14 geeft aan dat in vrijwel alle gevallen van een voorlopige plaatsing in Breda de hierboven aangeduide factoren: strafrestant en verwachte mate van geschiktheid voor de PVI, een rol hebben gespeeld in de besluitvorming. Opvallend is dat ook bij de 'bezien'-plaatsingen een te lang strafrestant vrijwel steeds als argument is genoemd. Hoewel het geen vanzelfsprekend argument is, is het wel begrijpelijk dat dit criterium ook hier wordt gehanteerd. Immers, indien een observatieperiode in Breda noodzakelijk wordt geacht, moet daarna bij een eventuele heraanbieding van de kandidaat aan de selectiecommissie het strafrestant nog voldoende lang zijn om een PVI-plaatsing niet te blokkeren.

Tabel 14: De naar voren gebrachte factoren die bij de beslissing 'Breda bezien' of 'Breda tzt' te plaatsen een rol spelen

	'Breda bezien' (N=63)	'Breda tzt' (N=28)
verwachte mate van geschiktheid voor de PVI	50 gevallen	26 gevallen
te lang strafrestant/onduidelijk strafrestant	55 gevallen	26 gevallen
onbekend	4 gevallen	1 geval

Wat de geschiktheid voor de PVI betreft, is te verwachten dat kandidaten die 'tzt' in Breda worden geplaatst, meer geschikt worden geacht voor die inrichting dan 'bezien'-geplaatsten. Tabel 12 laat zien dat dit in grote lijnen inderdaad het geval is. Van de 63 'bezien'-gevallen werden er 45, dit is 71,4%, twijfelachtig of ongeschikt beoordeeld voor de PVI, terwijl 23 van de 28 'tzt' in Breda geplaatsten (dit is

82,1%), in de ogen van de selectiecommissie wel geschikt waren voor de PVI. Echter, 18 kandidaten die 'bezien' werden geplaatst in 'De Boschpoort' waren volgens de commissie wel geschikt voor de PVI en van 5 'tzt'-kandidaten was de geschiktheid voor de PVI twijfelachtig.

De kandidaten die voorlopig in Breda zijn geplaatst, worden één week na binnenkomst in deze inrichting besproken in de zg. indelingscommissie (43). Daar wordt een datum bepaald waarop zij opnieuw binnen de commissie aan de orde zullen worden gesteld. Dan wordt aan de hand van onder meer bewakings- en arbeidsrapporten bezien of de gedetineerde ter herselectie voorgedragen moet worden aan de selectie-adviescommissie. In feite is hier sprake van een voorselectie binnen de indelingscommissie van 'De Boschpoort', omdat vrijwel alle vanuit Breda aangeboden kandidaten door de selectiecommissie voor de PVI worden voorgedragen (44).
Men kan zich nu twee dingen afvragen:

1. *Hoeveel voorlopig in Breda geplaatsten worden ter herselectie aan de selectie-adviescommissie aangeboden?*
   Van de 60 'bezien'-plaatsingen (45) die ook werkelijk in 'De Boschpoort' zijn binnengekomen, werden er 37 ter herselectie aan de selectiecommissie aangeboden: dit is 61,7%.
   Van de kandidaten die 'tzt' in Breda werden geplaatst, gebeurde dit in 24 gevallen: dit is 85,7%. Dit percentueel verschil wekt geen verbazing, gezien het feit dat 'bezien'-geplaatsten ook in eerste instantie over het algemeen minder geschikt werden geacht voor de PVI (46).

2. *Waardoor wordt het moment van aanbieding ter herselectie bepaald?*
   Uit gesprekken met en opmerkingen van leden van de selectie-adviescommissie kon worden afgeleid dat het moment van aanbieding ter herselectie bepaald zou kunnen worden door twee factoren: de verblijfsduur in 'De Boschpoort', of het strafrestant bij heraanbieding.

Tabel 15: De verblijfsduur van voorlopig in Breda geplaatste kandidaten tot het moment van heraanbieding, alsmede het strafrestant bij heraanbieding

verblijfsduur in 'De Boschpoort'	aantal (%)	strafrestant bij heraanbieding	aantal (%)
1 t/m 2 weken	4 (7,4%)	6 weken of minder	5 (9,3%)
3 t/m 4 weken	5 (9,3%)	7 t/m 8 weken	6 (11,1%)
5 t/m 6 weken	22 (40,7%)	9 t/m 10 weken	17 (31,5%)
7 t/m 8 weken	12 (22,2%)	11 t/m 12 weken	17 (31,5%)
9 t/m 10 weken	11 (20,4%)	13 t/m 14 weken	7 (13,0%)
		meer dan 14 weken	2 (3,7%)
totaal	54 (100%)	totaal	54 (100%)
onbekend	14	onbekend	14
gemiddelde verblijfsduur	6,3 weken	gemiddelde straftijd	69 dagen

Uit tabel 15 blijkt dat een groot aantal van de gedetineer-

den tot het moment van heraanbieding 5 à 6 weken in 'De Boschpoort' heeft verbleven. De gemiddelde verblijfsduur in Breda bedraagt 6,3 weken. Er kan echter niet worden gesteld dat de verblijfsduur hét criterium is dat het moment van heraanbieding bepaalt. Daarvoor is de spreiding in de verblijfsduur te groot. Het gemiddeld strafrestant bij heraanbieding bedraagt ca. 10 weken. Ook hier kan blijkens de spreiding in tabel 15 niet worden geconcludeerd dat het strafrestant een stringent criterium is voor de bepaling van het tijdstip van heraanbieding.
Samenvattend kan worden gesteld dat noch de verblijfsduur in Breda noch het strafrestant bij heraanbieding als stringente criteria worden gehanteerd bij het bepalen van het moment waarop voorlopig in 'De Boschpoort' geplaatste kandidaten opnieuw aan de selectiecommissie worden aangeboden (47).

5.5 De besluitvorming t.a.v. andere categorieën gedetineerden

Een aantal categorieën selectiekandidaten zijn niet in de onderzoekgroep opgenomen: vanuit de gevangenis te Breda aangeboden kandidaten; buitenlanders; kandidaten die zijn afgewezen voor plaatsing in de PVI of 'De Boschpoort' en wier selectiebescheiden zijn teruggezonden aan de aanbiedingsinrichting; kandidaten die hun verdere detentie in de aanbiedingsinrichting doorbrengen; en kandidaten die zijn doorverwezen naar een andere selectie-adviescommissie.

a. *Kandidaten die zijn aangeboden vanuit de gevangenis te Breda*

Een groot aantal van de kandidaten die vanuit 'De Boschpoort' werden aangeboden aan de selectiecommissie is reeds eerder binnen deze commissie besproken en bij die gelegenheid voorlopig in Breda geplaatst. Daarnaast zijn er ook enkele kandidaten geweest die oorspronkelijk definitief in 'De Boschpoort' waren geplaatst, maar toch opnieuw ter herselectie werden aangeboden. Tenslotte heeft 'De Boschpoort' ook 'arrestanten' aangeboden, die daar vanuit de vrije maatschappij waren binnengekomen.
Iedere kandidaat die vanuit Breda wordt aangeboden, is tevoren op zijn geschiktheid voor de PVI beoordeeld door de indelingscommissie binnen deze inrichting (zie ook de voorgaande paragraaf). De informatie die omtrent de kandidaten wordt verschaft is steeds dezelfde: een overplaatsingsformulier en een bewakings- en arbeidsrapport. Van de 120 kandidaten die gedurende de onderzoekperiode vanuit 'De Boschpoort' zijn aangeboden aan de selectie-adviescommissie, zijn er 117 (dit is 97,5%) in de PVI geplaatst. Aanbieding vanuit Breda betekende dus vrijwel automatisch plaatsing in 'Nederheide'.

b. *Buitenlanders*

Buitenlanders die aan de selectie-adviescommissie worden aangeboden, worden in vrijwel alle gevallen in Breda geplaatst. Hiervoor werden twee argumenten genoemd. In de eerste plaats bestaat er een grote kans op uitwijzing na beëindiging van de detentie. Van een adequate voorbereiding op de terugkeer in de vrije samenleving kan in dat

geval -zo luidde de redenering- geen sprake zijn, zodat een PVI-plaatsing minder geëigend is. In de tweede plaats speelt het taalprobleem veelal een rol, waardoor deelname aan alle in de PVI geboden activiteiten niet goed mogelijk is (48).

c. *Afgewezen kandidaten*

Van in totaal 23 kandidaten zijn de selectiebescheiden teruggezonden aan de leveringsinrichting. In die gevallen heeft er geen selectie plaatsgevonden. Met name drie argumenten werden voor deze beslissing naar voren gebracht door de selectiecommissie:
- de kandidaat had in de leveringsinrichting beoordeeld moeten worden op zijn geschiktheid voor een Penitentiaire Open Inrichting (9 gevallen);
- de kandidaat had een te lang strafrestant (6 gevallen); of
- de kandidaat had zelf verzocht om een plaatsing in een andere inrichting dan de PVI of 'De Boschpoort', waarbij de mogelijkheid om aan die wens gevolg te geven onvoldoende is onderzocht door de leveringsinrichting (4 gevallen).

d. *Kandidaten die hun detentie in de aanbiedingsinrichting doorbrengen*

In 44 gevallen is geadviseerd een kandidaat niet in de PVI of 'De Boschpoort' op te nemen, maar hem in de aanbiedingsinrichting te laten blijven. In 30 gevallen was de reden hiervoor een kort strafrestant en in 13 gevallen vond geen overplaatsing plaats op dringend verzoek van het HvB (bv. om medische redenen).

e. *Naar een andere selectie-adviescommissie doorverwezen kandidaten*

6 kandidaten zijn veelal vanwege een te lang strafrestant doorverwezen naar de 'selectie-adviescommissie langgestrafte volwassenen' en 5 naar de 'selectie-adviescommissie kortgestrafte jeugdigen'. Dit laatste gebeurde op grond van een te jonge leeftijd en/of op verzoek van de leveringsinrichting.

Conclusie

In hoofdstuk 4 is vastgesteld dat in zeer veel gevallen niet alle vereiste basis-selectiebescheiden aanwezig zijn. Als we het kennisnemen van bepaalde bescheiden door de commissie als maatstaf hanteren voor het belang dat men eraan hecht, dan blijkt vooral het ontbreken van het meldingsformulier, het selectie-advies en het overplaatsingsformulier als een gemis te worden ervaren. De bewakings- en arbeidsrapporten worden daarentegen zelden gehanteerd. De reden hiervoor is dat een samenvatting van deze rapporten doorgaans is verwerkt in de gestichtsrapportage die op andere basisbescheiden staat vermeld.
Andere stukken, die -indien aanwezig- zeer vaak worden geciteerd, zijn: een eindrapport naar aanleiding van een eerdere

detentie in de PVI; een rapport van een penitentiair consulent; en een uittreksel uit het Algemeen Documentatieregister.

De beargumentering van de plaatsingen vertoont een grote mate van consistentie, in die zin dat de naar voren gebrachte argumenten of een plaatsing in de PVI indiceren of een plaatsing in 'De Boschpoort'.
Vrijwel alle selectie-argumenten kunnen direct of indirect in verband worden gebracht met het speciale karakter van de PVI. Sommige argumenten zijn gebaseerd op de resocialisatiegerichte benadering binnen deze inrichting, terwijl bij een aantal andere de geringe externe beveiliging een rol speelt.
De meeste naar voren gebrachte plaatsingsargumenten kunnen echter worden herleid tot de eis dat een selectiekandidaat adequaat moet kunnen functioneren binnen de PVI.
Aan deze eis kunnen drie voorwaarden worden verbonden:
- de kandidaat moet bereid zijn deel te nemen aan de verschillende activiteiten binnen deze inrichting (arbeid, sport en vorming) en moet daartoe lichamelijk en geestelijk in staat zijn;
- de kandidaat moet in staat zijn in groepsverband te functioneren; en
- de kandidaat moet in staat zijn eigen verantwoordelijkheid te dragen binnen een regiem dat relatief gezien veel vrijheid biedt aan de gedetineerden.

Hoewel het in de meeste gevallen begrijpelijk is waarom bepaalde factoren een plaatsing in één van beide inrichtingen indiceren, zijn hierop toch een aantal uitzonderingen.
Zo is het met name onduidelijk waarom het gepleegd hebben van vermogens- of minder zware delicten, alsmede een geringe omvang van de recidive een PVI-plaatsing indiceren. Eveneens onduidelijk is het feit dat jeugdigen meer geschikt worden geacht voor de PVI en ouderen meer voor 'De Boschpoort'.
Het feit dat vrijwel alle selectie-argumenten in verband gebracht konden worden met het speciale karakter van de PVI, betekent dat gesproken kan worden van een selectie van kandidaten op basis van hun (on)geschiktheid voor deze inrichting. Kandidaten die geschikt geacht worden voor de PVI, maken een grote kans in deze inrichting geplaatst te worden, terwijl voor de PVI ongeschikte kandidaten eerder naar 'De Boschpoort' worden verwezen.

Als de geschiktheid van kandidaten voor de PVI -zoals die door de selectiecommissie wordt ingeschat- wordt gerelateerd aan de plaatsingsbeslissing, blijkt bovenstaande veronderstelling inderdaad op te gaan. Dit strookt overigens geheel met de bestemming van 'De Boschpoort' als inrichting met een complementaire functie ten opzichte van 'Nederheide', in die zin dat 'De Boschpoort' gedetineerden dient op te nemen die ongeschikt worden geacht voor het regiem in de PVI.

De selectiecommissie kan ook andere adviezen geven dan een definitieve plaatsing in de PVI of in 'De Boschpoort'. Zo kan zij kandidaten doorverwijzen naar een andere selectiecommissie, terugverwijzen naar de leveringsinrichting, hetzij om daar de verdere detentie te blijven, hetzij om vanuit die inrichting een plaatsing elders trachten te realiseren.
Ook bestaat de mogelijkheid van een voorlopige plaatsing in 'De Boschpoort' met een mogelijke herselectie voor de PVI in het verschiet. Bij deze voorlopige plaatsingen dient onderscheid te worden gemaakt tussen zg. 'bezien'- en 'tzt'-plaatsingen (49). In het eerste geval gaat het om kandidaten wier geschiktheid voor de PVI twijfelachtig is en in het tweede geval betreft het kandidaten die wel geschikt worden geacht voor die inrichting maar daar voorlopig, met name op grond van een te lang strafrestant, nog niet kunnen worden opgenomen. Het blijkt dat ongeveer 70% van de voorlopig in Breda geplaatsten in een later stadium opnieuw wordt aangeboden aan de selectiecommissie, waarna vrijwel steeds een plaatsing in de PVI volgt. Wat het tijdstip betreft waarop deze gedetineerden ter herselectie worden aangeboden vanuit de gevangenis te Breda, blijkt dat noch de verblijfsduur in Breda, noch het strafrestant bij herselectie als stringente criteria worden gehanteerd. De verblijfsduur is in de meeste gevallen wel aanzienlijk langer dan de 14 dagen-termijn die in de officiële stukken worden genoemd (50).

6 De selectiecriteria

In het vorige hoofdstuk is beschreven welke argumenten door de leden van de selectie-adviescommissie naar voren zijn gebracht bij het uitbrengen van plaatsingsadviezen. Om te weten te komen welke de feitelijk gehanteerde selectiecriteria zijn, kan hier echter om een aantal redenen niet mee worden volstaan. In de eerste plaats bestaat de mogelijkheid dat factoren waarnaar die argumenten verwijzen, niet consequent als selectiecriterium gehanteerd worden of kunnen worden. Verder kan het zijn dat aan bepaalde plaatsingsindicaties minder belang wordt gehecht dan aan andere, zodat die indicaties binnen het selectiebeleid in zijn geheel nauwelijks van enige betekenis zijn.
Hieronder zal in twee stappen worden onderzocht welke de feitelijke selectiecriteria zijn. Allereerst zal worden nagegaan in hoeverre gedetineerden die in 'De Boschpoort' zijn geplaatst, verschillen van voor de PVI geselecteerde kandidaten. Op deze wijze kan worden vastgesteld welke factoren met de plaatsing samenhangen. Vervolgens zal worden getracht het gewicht te bepalen dat aan de verschillende selectiecriteria moet worden toegekend.
In beide gevallen is het onderzoek beperkt tot gedetineerden die definitief in de PVI of in 'De Boschpoort' zijn geplaatst. Eén van de redenen hiervoor is dat bij een voorlopige plaatsing in de gevangenis te Breda de selectieprocedure in verband met een mogelijke herselectie in wezen niet is afgerond. Ook zijn in de analyses kandidaten die direct of indirect vanuit een andere gevangenis aan de selectiecommissie werden aangeboden, buiten beschouwing gelaten. Dit is gedaan om de onderzoekgroep qua aanbiedingsprocedures zo homogeen mogelijk te doen zijn. Verder ging het hier in het merendeel der gevallen om ontvluchtingen en overplaatsingen op grond van gebleken ongeschiktheid voor verder verblijf in de oorspronkelijke inrichting. Dergelijke kandidaten werden steevast in 'De Boschpoort' geplaatst en kwamen eigenlijk niet voor de PVI in aanmerking, zodat niet gesproken kan worden van een selectie in de zin van een afwegen van de geschiktheid voor beide inrichtingen.

6.1 Verschilllen tussen in de PVI 'Nederheide' en in 'De Boschpoort' geplaatste selectiekandidaten

Door middel van een kruistabellenanalyse is nagegaan met betrekking tot welke factoren de in de PVI geplaatste gedetineerden verschillen van de voor 'De Boschpoort' geselecteerde kandidaten. Een enkele uitzondering daargelaten komen deze factoren overeen met de in tabel 10 van hoofdstuk 5 genoemde selectie-argumenten.
Hieronder volgt een kort overzicht van de meest belangrijke resultaten van de analyse. Voor een volledig overzicht wordt verwezen naar bijlage 7.

6.1.1 *De gestichtsrapportage vanuit de leveringsinrichting*

Gedetineerden waarover door de leveringsinrichting gunstig wordt gerapporteerd, maken een grotere kans in de PVI te worden geplaatst, terwijl gedetineerden van wie een overwegend negatief beeld wordt geschetst eerder voor 'De Boschpoort' worden geselecteerd. Deelname aan de arbeid vormt slechts dan een indicatie voor plaatsing in de PVI, indien deze buiten de cel heeft plaatsgevonden. Gedetineerden die celwerk hebben verricht of niet aan het arbeidsproces hebben deelgenomen in het HvB, worden eerder in de gevangenis te Breda geplaatst.
Hoewel het al dan niet deelnemen aan de sport in de leveringsinrichting wel als selectie-argument is genoemd binnen de selectiecommissie, blijkt deze factor in de praktijk geen verband te houden met de plaatsing.
Geheel volgens verwachting, tenslotte, worden kandidaten die door de inrichting van herkomst groepsgeschikt zijn bevonden eerder voor de PVI geselecteerd. Groepsongeschiktheid vormt daarentegen een indicatie voor plaatsing in 'De Boschpoort'.

6.1.2 *Persoonsgebonden problematiek*

De aanwezigheid van fysieke, psychische, drugs- en/of alcoholproblematiek is door de selectiecommissie als argument naar voren gebracht bij plaatsing van gedetineerden in de gevangenis te Breda. In de praktijk blijkt dat gedetineerden met drugs-, psychische of fysieke problemen inderdaad vaker in 'De Boschpoort' worden geplaatst. De aanwezigheid van alcoholproblematiek blijkt geen verband te houden met de plaatsing.

6.1.3 *Adviezen en voorkeuren met betrekking tot de plaatsing*

Indien de leveringsinrichting of de penitentiair consulent adviseert een gedetineerde in de PVI of in een Penitentiaire Open Inrichting (POI) te plaatsen of indien bekend is dat de gedetineerde zelf voorkeur in die richting heeft, volgt vaker een plaatsing in de PVI dan in 'De Boschpoort'.
Ieder ander advies of iedere andere voorkeur van de gedetineerde verhoogt de kans op een selectie voor de laatstgenoemde inrichting.

6.1.4 *Vluchtgevaarlijkheid*

Vluchtgevaarlijkheid is in het vorige hoofdstuk genoemd als selectie-argument bij plaatsing in de gevangenis te Breda. Inderdaad blijken vluchtgevaarlijk geachte gedetineerden ook vaker in deze inrichting te worden geplaatst. Indien in de rapportage expliciet is aangegeven dat er geen sprake is van vluchtgevaarlijkheid, vormt dit een plaatsingsindicatie voor de PVI.

6.1.5 *Onderhavige veroordeling en strafduur*

Indien de onderhavige veroordeling een zedenmisdrijf of een misdrijf ter zake van de Opiumwet betreft, is de waarschijnlijkheid van een plaatsing in 'De Boschpoort' relatief gezien groter. Op grond van de door de selectiecommissie expliciet genoemde argumenten zou te verwachten zijn dat ook het gepleegd hebben van een geweldsmisdrijf aanleiding vormt een gedetineerde in deze inrichting te plaatsen. Dit blijkt echter in de praktijk niet het geval te zijn.
Eveneens niet in overeenstemming met de verwachtingen is het feit dat wegens een vermogensdelict veroordeelden relatief gezien niet vaker in de PVI worden geplaatst.
Het strafrestant is van weinig invloed op de plaatsing. Wel is het zo dat gedetineerden met een strafrestant van 10 tot en met 13 weken iets vaker voor de PVI worden geselecteerd en dat gedetineerden die meer dan 13 weken detentie voor de boeg hebben, een iets grotere kans maken in 'De Boschpoort' te worden geplaatst.

6.1.6 *Recidive*

Recidive, zeker als de omvang ervan aanzienlijk is, vormt een plaatsingsindicatie voor 'De Boschpoort'. First-offenders en gedetineerden met 3 tot 5 voorgaande veroordelingen tot een onvoorwaardelijke vrijheidsbeneming worden eerder in de PVI dan in de gevangenis te Breda opgenomen. Opvallend is dat een geringe omvang van de recidive (1 à 2 voorgaande veroordelingen) geen indicatie voor plaatsing in de PVI vormt.
Wat de delictsoort van de recidive betreft, werden geen verschillen geconstateerd. Een uitzondering moet daarbij worden gemaakt voor kandidaten wier recidive zedenmisdrijven omvat. Zij worden veelal voor 'De Boschpoort' geselecteerd.

6.1.7 *Eindrapportage PVI*

Gedetineerden waarover naar aanleiding van een eerdere detentie in de PVI een gunstig eindrapport is uitgebracht, worden doorgaans opnieuw in deze inrichting opgenomen. Een ongunstige eindrapportage vanuit de PVI staat een heropname veelal in de weg.

6.1.8 *Rapport penitentiair consulent*

In 27 gevallen was omtrent een kandidaat een door een penitentiair consulent opgesteld rapport aanwezig. Viel dit rapport gunstig uit voor de betrokkene, dan volgde een selectie voor de PVI. Was dit niet het geval, dan werd de gedetineerde doorgaans in 'De Boschpoort' geplaatst.

6.1.9 *Achtergrondkenmerken*

Van de achtergrondkenmerken die in de kruistabellenanalyse zijn betrokken, zijn leeftijd en afstand tussen woonplaats en inrichting expliciet als selectie-argument naar voren gebracht. Indien we de leeftijdsverdeling van de in beide inrichtingen geplaatste kandidaten vergelijken, blijkt dat gedetineerden boven de 30 jaar relatief gezien vaker in 'De Boschpoort' worden geplaatst. Met betrekking tot jongere gedetineerden werden geen betekenisvolle verschillen geconstateerd.

Wat de afstand tussen woonplaats en inrichting betreft, blijkt dat naarmate deze kleiner is, de kans op plaatsing in de betreffende inrichting toeneemt.
Een paar factoren die niet door de selectiecommissie als plaatsingsargument zijn genoemd, blijken feitelijk toch aan de plaatsing gerelateerd te zijn. Zo zijn Surinamers en Antillianen oververtegenwoordigd onder de in 'De Boschpoort' geplaatste kandidaten en bevinden zich onder de voor de PVI geselecteerde gedetineerden relatief veel Molukkers. De burgerlijke staat is verder in zoverre aan de plaatsing gerelateerd, dat gescheiden gedetineerden vaker in 'De Boschpoort' worden geplaatst (51).

In tabel 16 zijn de kenmerken samengevat waarin de voor de PVI en 'De Boschpoort' geselecteerde kandidaten verschillen. Deze kenmerken zouden kunnen worden opgevat als selectiecriteria in de zin dat aanwezigheid ervan de kans op plaatsing in één van beide inrichtingen vergroot. Hierbij moet echter een voorbehoud worden gemaakt, in die zin dat er mogelijk sprake is van schijnverbanden of versluierde samenhangen. In het eerste geval is de samenhang tussen een kenmerk en de plaatsing een gevolg van de werking van een andere factor die zowel met het kenmerk als met de plaatsing sterk samenhangt. Een kenmerk zou dan ten onrechte als selectiecriterium worden beschouwd. In het geval van een versluierd verband is er sprake van een samenhang tussen een kenmerk en de plaatsing die echter wordt versluierd door een andere factor. In dit geval zou een kenmerk ten onrechte niet als selectiecriterium worden beschouwd. Schijnverbanden of versluierde samenhangen kunnen uitsluitend met behulp van een multivariate analysetechniek worden opgespoord, waarover in de volgende paragraaf meer.

6.2 Het gewicht van de gehanteerde selectiecriteria

Hierboven is gesteld dat niet alle met de plaatsing samenhangende kenmerken als selectiecriterium behoeven te fungeren en dat, omgekeerd, ook kenmerken die niet met de plaatsing samenhangen wel degelijk als selectiecriterium beschouwd moeten worden.
Voorzover kenmerken als selectiecriterium kunnen worden opgevat, zullen zij niet alle een even belangrijke rol spelen binnen het selectieproces. Er zijn een aantal redenen waarom aan bepaalde factoren minder belang moet worden toegekend dan aan andere:

- het is mogelijk dat met betrekking tot een bepaald kenmerk slechts zelden informatie voorhanden is ten tijde van de selectie;
- een bepaald kenmerk kan slechts in zeer weinig gevallen voorkomen;
- het kan zijn dat een kenmerk nauwelijks een onafhankelijke invloed heeft op de plaatsing.

Om te kunnen nagaan in hoeverre bepaalde kenmerken als selectiecriterium fungeren en welk gewicht er in dat geval aan toegekend moet worden, is een stapsgewijze multiple re-

Tabel 16: Kenmerken waarop in de PVI 'Nederheide' en in 'De Boschpoort' geplaatste kandidaten verschillen

kenmerken van in de PVI geplaatste kandidaten	kenmerken van in 'De Boschpoort' geplaatste kandidaten
gunstige gestichtsrapportage	ongunstige gestichtsrapportage
deelname aan arbeid buiten de cel in inrichting van herkomst	geen deelname aan de arbeid of celwerk in inrichting van herkomst
groepsgeschiktheid	groepsongeschiktheid
	drugs-, lichamelijke of psychische problematiek
advies of voorkeur voor plaatsing in PVI of POI	ander advies of andere voorkeur dan plaatsing in PVI of POI
niet vluchtgevaarlijk	vluchtgevaarlijk
veroordeeld wegens misdrijf WVW of 'ander' misdrijf	veroordeeld wegens zedenmisdrijf of misdrijf Opiumwet
strafrestant: van 10 t/m 13 weken	strafrestant meer dan 13 weken
first-offender	recidivist
3-5 voorgaande veroordelingen tot een onvoorwaardelijke vrijheidsstraf	meer dan 5 voorgaande veroordelingen tot een onvoorwaardelijke vrijheidsstraf
	recidive omvat o.a. zedenmisdrijven
gunstige PVI-eindrapportage	ongunstige PVI-eindrapportage
gunstig rapport penitentiair consulent	ongunstig rapport penitentiair consulent
	leeftijd hoger dan 30 jaar
	gescheiden (51)
Molukker (51)	Surinamer/Antilliaan (51)
afstand woonplaats-PVI 70 km. of minder	afstand woonplaats-'De Boschpoort' 70 km. of minder

gressie-analyse uitgevoerd.
Voordat de resultaten van de analyse worden besproken, dienen twee opmerkingen te worden gemaakt. In de eerste plaats zijn kenmerken die in minder dan 10% van de gevallen voorkwamen of waarover in minder dan 10% der gevallen informatie aanwezig was, buiten de analyse gehouden (52). Verder zijn de gegevens die ontleend konden worden aan de gestichtsrapportage vanuit de leveringsinrichting, niet apart in de analyse betrokken, maar eerst gecombineerd tot een index (zie bijlage 8).
De stapsgewijze regressie-analyse leverde in totaal 6 variabelen op die meer dan 1% bijdroegen in de verklaarde variantie in het criterium: plaatsing in de PVI 'Nederheide' of in 'De Boschpoort'. Deze variabelen, die in tabel 17 zijn vermeld, kunnen als selectiecriteria van enige betekenis worden aangemerkt. De overige kenmerken spelen binnen het gehele selectieproces een verwaarloosbare rol. De multiple correlatiecoëfficient tussen de 6 onafhankelijke variabelen en de

plaatsing bedraagt 0.63, waarmee het percentage door deze variabelen verklaarde variantie in de plaatsing neerkomt op 39,6%. De standaard partiële regressiecoëfficient is een maat voor het gewicht dat aan de selectiecriteria afzonderlijk moet worden toegekend. Hoe groter de waarde van deze coëfficient in absolute zin, des te groter is de onafhankelijke invloed van het betreffende kenmerk op de plaatsing. De gestichtsrapportage blijkt de belangrijkste factor te zijn bij de selectie, waarbij een gunstige rapportage een plaatsing in de PVI indiceert en een ongunstige rapportage een plaatsing in 'De Boschpoort'. Hierna volgen in volgorde van belangrijkheid: plaatsingsadvies HvB: anders dan PVI of POI; voorkeur gedetineerde: anders dan PVI of POI; onderhavige veroordeling wegens zedenmisdrijf of misdrijf Opiumwet; plaatsingsadvies HvB: PVI of POI; voorkeur gedetineerde: PVI of POI.

Tabel 17: De door de selectie-adviescommissie gehanteerde selectiecriteria; resultaten van een stapsgewijze regressie-analyse

	percentage toegevoegde verklaarde variantie	percentage verklaarde variantie (cumulatief)	standaard partiële regressie-coëfficient
index gestichtsrapportage	19,8	19,8%	-0.32
plaatsingsadvies HvB; ander advies dan PVI of POI	10,4%	30,2%	0.23
voorkeur gedetineerde: PVI of POI	3,5%	33,7%	-0.13
onderhavige veroordeling betreft een zedenmisdrijf of een misdrijf t.z.v. de Opiumwet	2,1%	35,8%	0.15
voorkeur gedetineerde: anders dan PVI of POI	2,3%	38,1%	0.16
plaatsingsadvies HvB: PVI of POI	1,5%	39,6%	-0.14

Als laatste stap in de analyse is nagegaan in hoeverre de feitelijke plaatsing van gedetineerden tot de bovengenoemde 6 variabelen is te herleiden. In tabel 18 is op de basis van deze variabelen theoretisch te verwachten plaatsing afgezet tegen de feitelijke plaatsing. Uit de tabel blijkt dat in 228 van de 312 gevallen -dit is 73,1%- de verwachte en de feitelijke plaatsing overeenkomen (53).

Tabel 18: De relatie tussen de verwachte en de feitelijke plaatsing

feitelijke plaatsing / verwachte plaatsing	PVI 'Nederheide'	gevangenis 'De Boschpoort'
PVI 'Nederheide'	124	36
gevangenis 'De Boschpoort	48	104

6.3 Conclusie

In hoofdstuk 5 zijn vele argumenten genoemd die tijdens de vergaderingen van de selectie-adviescommissie bij het uitbrengen van plaatsingsadviezen naar voren zijn gebracht. Slechts een klein aantal hiervan blijkt feitelijk als selectiecriterium van enige betekenis te fungeren (54):

- aard van de gestichtsrapportage (incl. groepsgeschiktheid en deelname aan de arbeid);
- plaatsingadvies van de leveringsinrichting;
- plaatsingsvoorkeur van de gedetineerde; en
- onderhavige delict, voorzover dit een zedenmisdrijf of een misdrijf terzake van de Opiumwet betreft.

Van de overige kenmerken die als plaatsingsargument zijn genoemd, hangen verschillende wel met de plaatsing samen. Dat deze kenmerken binnen het selectieproces in zijn geheel zo'n geringe rol spelen, kan een aantal oorzaken hebben. Allereerst is het mogelijk dat die kenmerken slechts zeer weinig voorkomen of dat daarover slechts zelden informatie aanwezig is ten tijde van de selectie. Een paar variabelen zijn om die reden niet eens in de analyse betrokken. Een tweede oorzaak kan zijn dat die kenmerken samenhangen met andere kenmerken die zichzelf reeds tot een plaatsing in één van beide inrichtingen leiden.
Er zijn tenslotte 7 kenmerken die wel als argument werden genoemd, maar waarop geen verschillen konden worden geconstateerd tussen de in de PVI en de in 'De Boschpoort' geplaatste kandidaten. Dit behoeft geen gevolg te zijn van inconsequent selecteren op deze punten. Het is namelijk zeer wel denkbaar dat deze kenmerken samenhangen met belangrijker geachte factoren die een andere plaatsing indiceren.

In 73,1% van de gevallen bleek de, op basis van de dominerende selectiecriteria, theoretisch te verwachten plaatsing overeen te komen met de feitelijke plaatsing. Dat dit niet in alle gevallen zo was, kan een gevolg zijn van het feit dat bij de selectie andere factoren een rol spelen, die afzonderlijk gezien een verwaarloosbare invloed hebben op de plaatsing, maar bij elkaar genomen toch van betekenis zijn. Ook valt te denken aan de werking van speciale selectiefactoren, zoals de grootte van het aanbod van selectiekandidaten en de opnamecapaciteit van de PVI.

7 Samenvatting en slotbeschouwing

In Nederland bestaan twee gevangenissen voor middellanggestraften: de Penitentiaire Vormingsinrichting 'Nederheide' te Doetinchem en de gevangenis 'De Boschpoort' te Breda. Laatstgenoemde inrichting heeft een regiem van beperkte gemeenschap, waarbij de nadruk wordt gelegd op de ordelijke tenuitvoerlegging van de gevangenisstraf. Het uitgangspunt dat aan het binnen de PVI gevoerde regiem ten grondslag ligt, is de resocialisatie van gedetineerden. Kenmerkend voor deze inrichting is onder andere dat de gedetineerden hun detentie er in groepsverband doorbrengen en dat zij de eerste periode van het verblijf verplicht zijn deel te nemen aan vormingsactiviteiten. Het onderzoek 'middellanggestraften' heeft ten doel na te gaan hoe de beide gevangenisregiems op gedetineerden uitwerken. Een deelstudie van dit onderzoek is gewijd aan het selectiebeleid ten aanzien van middelllanggestraften en met name aan het functioneren van de 'selectie-adviescommissie kortgestrafte volwassenen'. Deze commissie selecteert de gedetineerden die voornamelijk vanuit Huizen van Bewaring worden aangeboden, voor de inrichtingen te Breda en Doetinchem.
Drie aspecten van het selectiebeleid zijn in deze studie aan de orde gekomen: de aanbieding van kandidaten aan de selectiecommissie, de besluitvormingsprocedure binnen deze commissie en de feitelijk gehanteerde selectiecriteria. Om deze onderdelen van het selectiebeleid te kunnen onderzoeken zijn in de periode van november 1977 tot en met september 1978 38 vergaderingen van de selectie-adviescommissie bijgewoond. Niet alle selectiekandidaten die tijdens deze vergaderingen werden besproken, zijn in de onderzoekgroep opgenomen. Zo zijn buitenlanders en vanuit 'De Boschpoort' aangeboden kandidaten buiten beschouwing gelaten, evenals de gedetineerden die door de commissie niet voor de PVI of 'De Boschpoort' werden geselecteerd. De uiteindelijke onderzoekgroep bestond uit 486 ter selectie aangeboden kandidaten.

7.1 De aanbieding van kandidaten ter selectie

Vrijwel alle kandidaten binnen de onderzoekgroep werden -hetzij als arrestant, hetzij in aansluiting op preventieve hechtenis- vanuit een HvB ter selectie aangeboden. Slechts 31 gedetineerden waren (oorspronkelijk) uit een andere gevangenis afkomstig.
Met betrekking tot de aanbiedingsprocedure zijn door het de-

partement een aantal richtlijnen opgesteld. In deze richtlijnen wordt o.a. aangedrongen op snelheid bij de aanbieding. Uiterlijk de dag na het in kracht van gewijsde gaan van het vonnis dient de veroordeelde bij de selectiecommissie te worden gemeld. In de praktijk blijkt echter dat dit maximaal slechts in ongeveer een kwart van de gevallen is gebeurd. Een oorzaak hiervan kan zijn dat in bepaalde HvB's met de melding wordt gewacht tot het executie-extract is ontvangen. Dit mag in principe echter geen reden zijn om de melding als zodanig op te schorten, omdat hiervoor voldoende is dat de directeur van het HvB op de hoogte is van de onherroepelijk geworden straf. Die kennis veronderstelt wel een goede samenwerking tussen HvB en OM, hetgeen lang niet altijd het geval zal of kan zijn.
De richtlijnen stellen ook eisen ten aanzien van de omtrent selectiekandidaten op te zenden bescheiden. Zo dient bij een aanbieding vanuit een HvB zonder een daaraan voorafgaande detentie elders in ieder geval aanwezig te zijn: een meldingsformulier, een formulier 'selectie-advies' en een bewakings- en arbeidsrapport. In meer dan de helft van de gevallen bleek één of meer van deze stukken te ontbreken. Met name het formulier 'selectie-advies' was vaak niet aanwezig ten tijde van de vergadering. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met het feit dat op initiatief van de penitentiair consulent als regel is ingevoerd dat een 'selectie-advies' pas bij een werkelijke straftijd van 3 maanden of meer dient te worden meegezonden. Wordt deze 3 maanden-caesuur ingecalculeerd, dan blijkt toch nog vaak één of meer van de vereiste bescheiden te ontbreken.
Bij aanbiedingen vanuit een andere gevangenis (direct of indirect) waren in slechts enkele gevallen de correcte bescheiden ten tijde van de vergadering aanwezig.
Naast de selectiebescheiden die omtrent iedere kandidaat aanwezig dienen te zijn, worden soms nog andere stukken opgezonden die voor de selectie relevant zijn, zoals het persoonsdossier, het penitentiair dossier en een uittreksel uit het Algemeen Documentatieregister.
Tenslotte is onderzocht in hoeverre de selectiestukken informatie bevatten met betrekking tot drie aspecten: de gestichtsrapportage, algemene achtergrondgegevens en recidivegegevens. De gestichtsrapportage is een verslag van het verblijf van de kandidaat in de leveringsinrichting en staat in principe vermeld op het meldingsformulier, het formulier 'selectie-advies' en/of het overplaatsingsformulier. Uit de onderzoekresultaten bleek dat deze rapportage op een weinig consistente wijze informatie verschaft over de detentie in de inrichting van herkomst. De vereiste selectiebescheiden kunnen ook algemene achtergrondgegevens omtrent de kandidaat bevatten, zoals drugs- en alcoholproblematiek, plaatsingsadvies en plaatsingsvoorkeur van de gedetineerde. Over vrijwel alle achtergrondgegevens bleken de meeste rapportages geen informatie te bevatten. Recidivegegevens ontbraken, tenslotte, in ongeveer een derde van de gevallen.

7.2 De besluitvormingsprocedure binnen de selectie-adviescommissie.

Hierboven is vastgesteld dat de vereiste selectiebescheiden in zeer veel gevallen niet allemaal aanwezig zijn. Of dit altijd een even ernstige belemmering vormt voor de selectie, hangt af van het belang dat de commissie hecht aan de in die bescheiden vermelde informatie. Indien als maatstaf hiervoor wordt gehanteerd de mate waarin men kennis neemt van bepaalde bescheiden, blijkt dat het ontbreken van het meldingsformulier, het 'selectie-advies' en het overplaatsingsformulier als een gemis wordt ervaren. Bewakings- en arbeidsrapporten, hoe belangrijk deze voor de interne rapportage binnen een inrichting ook mogen zijn, worden zelden geraadpleegd. De reden hiervoor is dat een samenvatting van deze rapporten doorgaans is verwerkt in de gestichtsrapportage, die op andere selectiebescheiden staat vermeld.
Andere stukken die -indien aanwezig- zeer vaak worden geraadpleegd, zijn: een eindrapport naar aanleiding van een eerdere detentie in de PVI, een rapport van een penitentiair consulent en een uittreksel uit het Algemeen Documentatieregister.

Tijdens de vergaderingen van de selectiecommissie die werden bijgewoond, zijn de expliciet naar voren gebracht plaatsingsargumenten genotuleerd. Deze argumentatie vertoonde een grote mate van consistentie, in die zin dat de naar voren gebrachte argumenten of een plaatsing in de PVI indiceerden of een plaatsing in 'De Boschpoort'.
Vrijwel alle selectie-argumenten konden direct of indirect in verband worden gebracht met het speciale karakter van de PVI. Sommige argumenten zijn gebaseerd op de resocialisatiegerichte benadering binnen deze inrichting, terwijl bij een aantal andere de geringe externe beveiliging een rol speelt.
De meeste naar voren gebrachte plaatsingsargumenten konden echter worden herleid tot de eis dat een selectiekandidaat adequaat moet kunnen functioneren binnen de PVI.
Aan deze eis kunnen drie voorwaarden worden verbonden:
- de kandidaat moet bereid zijn deel te nemen aan de verschillende activiteiten binnen deze inrichting (arbeid, sport en vorming) en moet daartoe lichamelijk en geestelijk in staat zijn;
- de kandidaat moet in staat zijn in groepsverband te functioneren; en
- de kandidaat moet in staat zijn eigen verantwoordelijkheid te dragen binnen een regiem dat relatief gezien vrijheid biedt aan de gedetineerden.

Onduidelijk was het waarom gedetineerden die vermogensdelicten of minder zware misdrijven hadden gepleegd, evenals kandidaten met een geringe recidivestaat, geschikter werden bevonden voor de PVI dan voor de 'De Boschpoort'. Tevens was het niet duidelijk waarom een jeugdige leeftijd een indicatie voor 'Nederheide' vormde.
Het feit dat vrijwel alle selectie-argumenten in verband gebracht konden worden met het speciale karakter van de PVI, betekent dat gesproken kan worden van een selectie van gede-

tineerden op basis van hun (on)geschiktheid voor deze inrichting.
Wanneer de geschiktheid van kandidaten voor de PVI -zoals die door de leden van de selectiecommissie wordt ingeschat- met de plaatsingsbeslissing in verband wordt gebracht, blijkt deze veronderstelling inderdaad op te gaan. Van doorslaggevende betekenis bij de plaatsing is de geschiktheid van de kandidaat voor de PVI 'Nederheide'. Dit strookt overigens geheel met de bestemming van 'De Boschpoort' als inrichting met een complementaire functie ten opzichte van de PVI, in die zin dat de gevangenis te Breda die gedetineerden dient op te nemen die ongeschikt worden geacht voor het regiem binnen 'Nederheide'.
De selectiecommissie kan ook andere adviezen geven dan een definitieve plaatsing in de PVI of in 'De Boschpoort'. Zij kan kandidaten doorverwijzen naar een andere selectie-adviescommissie en terugverwijzen naar de inrichting van herkomst om daar de verdere detentie door te brengen of om van daaruit te trachten een plaatsing in een andere gevangenis te realiseren. De commissie heeft ook de gelegenheid gedetineerden voorlopig in de gevangenis te Breda te doen plaatsen met een mogelijke herselectie voor de PVI in het vooruitzicht. Bij deze voorlopige plaatsingen werd ten tijde van het onderzoek onderscheid gemaakt tussen 'bezien'- en 'tzt'-plaatsingen. In het eerste geval gaat het om kandidaten die voorlopig niet geheel geschikt worden geacht voor de PVI en bij 'tzt'-plaatsingen betreft het gedetineerden die in principe wel voor die inrichting geschikt zijn, maar daar op formele gronden (met name een te lang strafrestant) nog niet kunnen worden geplaatst. Of een in 'De Boschpoort' geplaatste kandidaat ter herselectie moet worden voorgedragen aan de selectie-adviescommissie, wordt bepaald door de zog. indelingscommissie binnen deze inrichting, die zich daarbij vooral baseert op bewakings- en arbeidsrapporten. Het blijkt dat ongeveer 70% van de voorlopig in 'De Boschpoort' geplaatste kandidaten na verloop van tijd opnieuw werd aangeboden aan de selectiecommissie, waarna overigens in vrijwel alle gevallen een plaatsing in de PVI volgde.

7.3 De feitelijk gehanteerde selectiecriteria

Hoewel er vele argumenten waren die bij het uitbrengen van plaatsingsadviezen door de leden van de selectie-adviescommissie naar voren werden gebracht, bleken slechts enkele hiervan in de praktijk als selectiecriterium van enige betekenis te kunnen worden aangemerkt:

1. aard van de gestichtsrapportage (inclusief groepsgeschiktheid en deelname aan het arbeidsproces);
2. plaatsingsadvies van de leveringsinrichting;
3. plaatsingsvoorkeur van de gedetineerde; en
4. onderhavig delict betreft een zedenmisdrijf of een misdrijf ter zake van de Opiumwet.

Van de overige kenmerken die als plaatsingsargument zijn genoemd, blijken verschillende wel met de plaatsing samen te hangen. Dat deze kenmerken binnen het selectieproces in zijn geheel zo'n geringe rol spelen, kan een aantal oorzaken hebhebben. Allereerst bestaat de mogelijkheid dat die kenmerken

slechts zeer weinig voorkomen of dat daarover slechts zelden informatie aanwezig is ten tijde van de selectie. Verder kan het zijn dat die kenmerken samenhangen met andere kenmerken die op zichzelf reeds tot een plaatsing in één van beide inrichtingen leiden.
Er waren tenslotte 7 kenmerken die wel als argument zijn genoemd, maar die niet bleken samen te hangen met de plaatsing. Dit behoeft geen gevolg te zijn van inconsequent selecteren met betrekking tot deze factoren. Het is zeer wel denkbaar dat deze kenmerken samenhangen met belangrijker geachte factoren die een andere plaatsing indiceren.

In 228 van de 312 gevallen bleek de, op basis van de 4 dominerende selectiecriteria, theoretisch te verwachten plaatsing overeen te komen met de feitelijke plaatsing. Het feit dat dit in iets meer dan een kwart der gevallen niet het geval was, kan een gevolg zijn geweest van de werking van andere factoren in het selectieproces die weliswaar afzonderlijk gezien vrijwel geen invloed hebben op de plaatsing, maar bij elkaar genomen toch van betekenis zijn. Ook is het mogelijk dat speciale selectiefactoren, zoals de grootte van het aanbod van selectiekandidaten en de opnamecapaciteit van de inrichting, hier debet aan zijn.

7.4 Slotbeschouwing

Nu we de resultaten van het onderzoek naar het selectiebeleid ten aanzien van middellanggestraften hebben samengevat, is het zaak een aantal aspecten van dit beleid nader te belichten.
Het grote knelpunt binnen het gehele selectieproces is de wijze waarop kandidaten vanuit HvB ter selectie worden aangeboden.
In de eerste plaats worden gedetineerden doorgaans later aangeboden dan volgens de daarvoor geldende richtlijnen is voorgeschreven. Een mogelijke oorzaak hiervan is dat met de aanbieding wordt gewacht tot het executie-extract is ontvangen. Hierboven is reeds gesteld dat dit geen reden mag zijn om de melding van kandidaten op te schorten. De directeur van het HvB dient dan wel op de hoogte te zijn van de opgelegde straf, hetgeen een goede samenwerking met het OM vereist. Als een belangrijke factor die deze samenwerking belemmert, wordt wel genoemd het feit dat vele HvB's preventief gehechten uit een ander arrondissement herbergen. Uit bijlage 4.3. blijkt echter dat deze factor van ondergeschikt belang is. Welke oorzaken dan wel ten grondslag liggen aan de veelvuldig voorkomende vertraging in de aanbieding van kandidaten ter selectie, is vooralsnog onduidelijk. Nader onderzoek zou hier opheldering moeten verschaffen.
Belangrijker nog dan het te laat aanbieden van kandidaten is het feit dat in de meeste gevallen de selectiecommissie niet de beschikking heeft over alle vereiste bescheiden en dat deze bescheiden op een inconsistente wijze informatie verschaffen omtrent de kandidaat. Gegeven het feit dat de selectiecommissie vrijwel altijd kennisneemt van de inhoud van het meldingsformulier, het formulier 'selectie-advies' en het overplaatsingsformulier, zou er bij de leveringsinrich-

tingen (opnieuw) op moeten worden aangedrongen in ieder geval steeds deze stukken op te zenden.
Vooral het formulier 'selectie-advies' bleek bij aanbiedingen vanuit HvB's zonder een daaraan voorafgaande detentie elders in zeer veel gevallen te ontbreken. Een belangrijke oorzaak hiervan is dat in de praktijk de regel is ontstaan dit formulier slechts bij een werkelijke straftijd van 3 maanden of meer op te zenden. Een juridische grondslag voor deze praktijkregel ontbreekt. Omdat het 'selectie-advies' zodanig is gestructureerd, dat het in principe meer informatie verschaft dan het meldingsformulier, is het bovendien onwenselijk dat dit formulier achterwege blijft bij een kortere werkelijke straftijd.
Hierboven is vastgesteld dat de inhoud van de rapportage omtrent selectiekandidaten zeer vaak wisselt. Dit geldt voor het verslag over het verblijf van de kandidaat in de inrichting van herkomst, maar ook voor andere gegevens, zoals het plaatsingsadvies van de leveringsinrichting, de plaatsingsvoorkeur van de gedetineerde, en de aanwezigheid van alcohol-, drugs-, lichamelijke of psychische problematiek. Verbetering in de rapportage omtrent selectiekandidaten zou verkregen kunnen worden door het ontwerpen van een meer gestructureerd formulier 'selectie-advies'. Op dat formulier zou aan de hand van een reeks voorgedrukte aandachtspunten informatie moeten worden verstrekt omtrent de gedetineerde.
Uit een recent onderzoek van het WODC naar een proefneming met een gestructureerde vorm van voorlichtingsrapportage is naar voren gekomen dat een dergelijke wijze van rapporteren een aantal belangrijke voordelen oplevert (55), zoals een completere en meer overzichtelijke informatie en tijdwinst voor zowel de opsteller als de gebruiker van het rapport. Als mogelijke pluspunten werden verder genoemd een grotere uniformiteit en objectiviteit in de rapportering.
Zonder gedetailleerd op alle mogelijke aandachtspunten in te gaan die in een dergelijk gestructureerd rapport ten behoeve van de selectie aan de orde dienen te komen, kunnen een aantal ervan hier niet onvermeld blijven, omdat deze als belangrijke selectiecriteria fungeren:
- een verslag omtrent de opstelling van de gedetineerde in de inrichting van herkomst (onderverdeeld in een aantal aspecten, zoals de opstelling ten opzichte van het personeel en ten opzichte van de medegedetineerden, en de gebleken groepsgeschiktheid);
- informatie omtrent de deelname van de kandidaat aan de arbeid in de inrichting van herkomst;
- een advies met betrekking tot de inrichting van plaatsing; en
- de plaatsingsvoorkeur van de gedetineerde.

Indien over bepaalde aandachtspunten geen informatie verschaft kan worden, dient te worden vermeld waarom dit niet mogelijk is.
Naast deze gestructureerde rapportage zou het zinnig zijn de leveringsinrichtingen op de hoogte te stellen van de overwegingen van de selectiecommissie om een kandidaat voor plaatsing in hetzij de PVI hetzij 'De Boschpoort' voor te stellen. Door middel van een dergelijke feed-back is het mogelijk de rapportage vanuit de HvB's, indien gewenst, bij te sturen.

Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat slechts een klein aantal factoren als dominerende selectiecriteria fungeren. Van een aantal van deze factoren, zoals het plaatsingsadvies van het HvB en de plaatsingsvoorkeur van de gedetineerde, is het duidelijk waarom zij een plaatsing in de ene of andere inrichting indiceren. Dat gedetineerden die wegens een zedendelict zijn veroordeeld, eerder in 'De Boschpoort' worden geplaatst, heeft te maken met afspraken die zijn gemaakt met de plaatselijke autoriteiten in Doetinchem. Gedetineerden die wegens een misdrijf ter zake van de Opiumwet zijn veroordeeld, worden waarschijnlijk minder geschikt geacht voor de PVI, omdat drugs eenvoudiger binnengesmokkeld kunnen worden in deze inrichting en controle op misbruik ervan hier minder goed mogelijk is. Minder doorzichtig is het waarom gedetineerden met een overwegend gunstige gestichtsrapportage eerder voor de PVI worden geselecteerd en waarom een ongunstige gestichtsrapportage veelal tot een plaatsing in 'De Boschpoort' leidt. Waarschijnlijk dient dit in verband te worden gebracht met de voorwaarde dat een gedetineerde geacht moet worden geen misbruik te maken van de grotere vrijheid binnen de PVI en hier in staat moet zijn eigen verantwoordelijkheid te dragen. Gedetineerden wier opstelling in een strakker HvB-regiem te wensen overlaat, worden volgens deze redenering ongeschikt geacht voor een minder strak PVI-regiem. Hoewel deze redenatie in zijn algemeenheid zeer wel op kan gaan, is het denkbaar dat in bepaalde gevallen de moeilijkheden die een gedetineerde oplevert in een Huis van Bewaring een gevolg zijn van het strakkere regiem dat daar wordt gevoerd. Plaatsing van dergelijke gedetineerden in het meer flexibele regiem van 'Nederheide' zou dan juist gewenst zijn.
Bovendien kon men zich afvragen of gedetineerden die in de leveringsinrichting blijk geven van aanpassingsproblemen ook niet vaak diegenen zijn die in dit opzicht grote moeite hebben zich in de vrije samenleving te handhaven, zodat een resocialisatiegerichte benadering, zoals die aan het binnen de PVI gevoerde regiem ten grondslag ligt, voor hen bij uitstek aangewezen zou zijn.

Eén aspect van het selectiebeleid ten aanzien van middellanggestraften is in dit rapport niet aan de orde geweest, nl. het succes van dit beleid. Daarvoor zal moeten worden nagegaan in hoeverre gedetineerden waarover de selectiecommissie met vrij grote zekerheid van mening is dat zij ook in de voor hen meest geschikte inrichting zijn geplaatst, daar ook werkelijk adequaat functioneren. Een dergelijke evaluatie van het selectiebeleid zal een plaats krijgen in het eindrapport.

Noten

(1) Onder middellanggestraften worden veroordeelden verstaan met een werkelijke straftijd van één tot zes maanden. De werkelijke straftijd wordt berekend door de totale straftijd te verminderen met de duur van de preventieve hechtenis.

(2) B. van der Linden, 'Regiem en recidive'; een onderzoek naar het effect van twee verschillende gevangenisregiems op de recidive van middellanggestraften; WODC-reeks 'Onderzoek en beleid'; 's-Gravenhage, 1978.

(3) B. van der Linden, 'Personeel en regiem'; opstelling en meningen van gevangenispersoneel in twee inrichtingen voor middellanggestraften; WODC; 's-Gravenhage, 1979.

(4) In totaal zijn in de genoemde periode 43 vergaderingen gehouden. Vijf hiervan konden om organisatorische redenen niet worden bijgewoond.

(5) Zie Bijlage I.

(6) Een aantal van de kandidaten vanuit de gevangenis te Breda is reeds eerder binnen de selectiecommissie besproken, nl. degenen die door deze commissie voorlopig in Breda zijn geplaatst.

(7) In hoofdstuk 5 zal nog nader worden ingegaan op de besluitvorming ten aanzien van buitenlanders, kandidaten uit 'De Boschpoort' en afgewezen kandidaten.

(8) Waar in dit rapport wordt gesproken van 'middellanggestraften', hanteert het gevangeniswezen de term 'kortgestraften'. In dit hoofdstuk zullen beide benamingen hier en daar door elkaar worden gehanteerd.

(9) De directeuren kunnen zich laten vervangen door een adjunct-directeur of door de bejegeningscoördinator. In de praktijk werd de gevangenis te Breda gedurende het onderzoek vaak vertegenwoordigd door zowel de directeur als de bejegeningscoördinator.

(10) In de praktijk wordt slechts zelden van deze mogelijkheid tot telefonische melding gebruik gemaakt, omdat de

Preceding page blank

selectiecommissie dan te summier wordt geïnformeerd om een verantwoord selectie-advies uit te brengen.

(11) Uit het gestelde blijkt dat altijd een formulier 'selectie-advies' moet worden (na)gezonden naar de selectie-adviescommissie. Als regel wordt echter gehanteerd dat hiervoor de werkelijke straftijd meer dan 3 maanden moet bedragen. Bij een werkelijke straftijd van één tot 3 maanden wordt doorgaans geen 'selectie-advies' gezonden. Dit is overigens op aandringen van de voorzitter van de selectie-adviescommissie gebeurd met de bedoeling deze regeling analoog te maken aan de tot dan gehanteerde.

(12) Van een 'lopend vonnis' is sprake indien de veroordeelde zich bij zijn veroordeling niet in voorlopige hechtenis bevindt.

(13) Hoewel deze 'arrestanten' in principe in ieder HvB kunnen worden geplaatst, worden zij bij voorkeur in het HvB Leeuwarden ondergebracht en bij een korte straftijd in de gevangenis te Breda. Overigens werden ten tijde van het onderzoek relatief gezien ook veel arrestanten vanuit het HvB Maastricht aan de selectiecommissie aangeboden.

(14) Naast de 'selectie-adviescommissie kortgestrafte volwassenen' bestaan er nog drie andere selectie-adviescommissies:

1. 'selectie-adviescommissie Penitentiaire Open Inrichtingen' (SAC-POI);
2. 'selectie-adviescommissie langgestrafte volwassenen' (SAC-langgestraften);
3. 'selectie-adviescommissie kortgestrafte jeugdigen' (SAC-jeugdigen).

(15) Hoewel steeds wordt gesproken over plaatsingsadviezen van de selectiecommissie, is het formeel de voorzitter van deze commissie die hiervoor de verantwoording draagt.

(16) Hier is sprake van een duidelijke strijdigheid. Enerzijds is uit de Gevangenismaatregel af te leiden dat het OM beslissingsbevoegdheid heeft ten aanzien van de plaatsing van tot gevangenisstraf veroordeelden. Anderzijds heeft het OM volgens de richtlijnen alleen een beroepsmogelijkheid.

(17) Krachtens artikel 123 e.v. van de Gevangenismaatregel kunnen tot gevangenisstraf veroordeelden in hoger beroep gaan tegen een (over)plaatsing bij de Centrale Raad. Dit beroep moet binnen twee maanden na de feitelijke (over)plaatsing worden aangetekend.

(18) In verband met de invoering van een weekendverlofregeling is de minimumverblijfsduur voor de PVI momenteel bepaald op 5 weken.

(19) Uit de richtlijnen met betrekking tot de selectie van tot gevangenisstraf veroordeelden blijkt dat veroordeelden met een werkelijke straftijd die meer dan 1 maand bedraagt, zo spoedig mogelijk uit een HvB dienen te worden weggeplaatst. Artikel 111 van de Gevangenismaatregel stelt echter: 'Veroordeelden tot gevangenisstraf, wier werkelijke straftijd niet meer dan drie maanden bedraagt, ondergaan hun straf als regel in een Huis van Bewaring'. De uitgangspunten die hier ten grondslag liggen aan de Gevangenismaatregel en de richtlijnen lijken min of meer in strijd met elkaar.

(20) Bij het aantal aangebodenen zijn ook de categorieën meegerekend die buiten de onderzoekgroep zijn gehouden, zoals buitenlanders, kandidaten uit 'De Boschpoort' en kandidaten die niet voor de PVI of 'De Boschpoort' werden geselecteerd.

(21) Zie hiervoor: 'Personeel en regiem', o.c., pp. 16-17

(22) Voor een volledig overzicht van de herkomst van de selectiekandidaten wordt verwezen naar bijlage 3.

(23) Hierbij moet men wel bedenken dat de 120 uit de gevangenis te Breda aangeboden kandidaten niet in de onderzoekgroep zijn opgenomen.

(24) zie noot 14.

(25) Indien er sprake is van vervolgvonnissen is de werkelijke straftijd de termijn tussen de datum waarop de eerste straf ingaat en de datum waarop het laatste vervolgvonnis expireert.

(26) Die gevallen waarbij sprake was van complicaties rond de aanbieding, zoals een eerdere aanbieding aan een andere selectie-adviescommissie, zijn niet in de tabel opgenomen.

(27) Dit is het geval wanneer het vonnis op een dinsdag in kracht van gewijsde gaat, de veroordeelde woensdag schriftelijk wordt gemeld en de eerstkomende selectie-vergadering de donderdag van de week daarop plaatsvindt.

(28) Er kunnen diverse oorzaken zijn voor het overschrijden van de aanbiedingstermijn. Als een belangrijke factor wordt wel genoemd het feit dat vele HvB's preventief gehechten uit een ander arrondissement herbergen, waardoor de samenwerking tussen het OM en de leveringsinrichting niet optimaal kan verlopen. Uit bijlage 4.3. blijkt echter dat deze factor van zeer ondergeschikt belang is.

(29) De aanbiedingstermijn is berekend voor veroordeelden die vanuit een HvB worden aangeboden in aansluiting op preventieve hechtenis of als arrestant. De richtlijnen met betrekking tot de aanbiedingstermijn hebben nl. op deze twee categorieën betrekking. Verder zijn die gevallen waarbij sprake was van complicaties bij de aanbieding, zoals een tussentijdse aanbieding aan een andere selectie-adviescommissie, buiten beschouwing gelaten.

(30) De eerste drie genoemde formulieren zullen in het vervolg worden aangeduid als respectievelijk meldingsformulier, selectie-advies en overplaatsingsformulier.

(31) De mate waarin een persoonsdossier en/of een penitentiair dossier zonder meer aanwezig waren, kon op grond van het onderzoekmateriaal niet worden vastgesteld.

(32) In 24 gevallen ontbrak de gestichtsrapportage. Meestal werd als reden hiervoor opgegeven de te korte verblijfsduur van de aangeboden kandidaat in de leveringsinrichting.

(33) Vluchtgevaarlijkheid en gemeenschapsgeschiktheid staan als aandachtspunten vermeld op het meldingsformulier (zie ook: bijlage 2A).

(34) In incidentele gevallen zijn gegevens over de in de tabel genoemde onderwerpen aan andere stukken ontleend dan het meldingsformulier, het selectie-advies of het overplaatsingsformulier. De aanwezigheidspercentages per onderwerp zijn dus in sommige gevallen te hoog als het gaat om de aanwezigheid van een onderwerp in de rapportage vanuit de leveringsinrichting.

(35) In bijlage 4 is nagegaan in welke leveringsinrichtingen de problemen met betrekking tot het overschrijden van de aanbiedingstermijn en het niet toezenden van de correcte selectiebescheiden zijn geconcentreerd.

(36) Als gesproken wordt van hanteren of kennis nemen van selectiebescheiden, wordt bedoeld dat de voorzitter van de commissie de inhoud van deze bescheiden geheel of gedeeltelijk voorleest. De vraag in hoeverre hieraan argumenten tegen of voor een plaatsing worden ontleend, is hier niet aan de orde.

(37) Deze schriftelijke motiveringen staan vermeld op de achterzijde van het formulier 'selectie-advies' of van het overplaatsingsformulier (zie bijlage 2.D en 2.E).

(38) Enkele criteria zijn niet in de tabel opgenomen, zoals 'gebrek aan informatie', 'capaciteitsproblematiek PVI', 'korte detentieduur' en 'afstand woonplaats-inrichting'. Deze criteria kunnen nl. zowel een plaatsing in de PVI indiceren als een plaatsing in 'De Boschpoort' (zie ook het commentaar bij bijlage 5).

(39) Zie voor een beschrijving van het binnen de PVI gevoerde regiem: 'Personeel en regiem', o.c. blz. 15-20.

(40) Het feit dat kandidaten met drugs- of alcoholproblemen minder geschikt worden bevonden voor de PVI, heeft waarschijnlijk ook te maken met de grotere bewegingsvrijheid die gedetineerden binnen deze inrichting genieten. Misbruik van alcohol en drugs valt daardoor moeilijker te controleren.

(41) zie ook: 'Personeel en regiem', o.c., blz. 20.

(42) zie bijlage 6 voor de wijze waarop deze indices zijn geconstrueerd.

(43) zie 'Personeel en regiem', o.c., bijlage 11.

(44) zie blz. 6: van de 120 tijdens het onderzoek uit Breda aangeboden kandidaten zijn er 117 in de PVI geplaatst.

(45) 3 kandidaten bleken achteraf niet in 'De Boschpoort' te zijn opgenomen.

(46) De heraanbieding van voorlopig in 'De Boschpoort' geplaatste kandidaten aan de selectie-adviescommissie hangt niet alleen af van het oordeel van de indelingscommissie binnen deze gevangenis omtrent de geschiktheid van een gedetineerde voor de PVI. Zo kunnen deze gedetineerden bv. zelf te kennen geven niet voor een overplaatsing naar 'Nederheide' in aanmerking te willen komen.

(47) Sedert begin 1979 worden vaste termijnen aangehouden voor de (her)selectie van kandidaten vanuit Breda. Deze vindt in principe plaats 13 weken voor de expiratiedatum, waarbij de betrokkene tenminste 3 weken in 'De Boschpoort' moet hebben verbleven.

(48) Het kan in enkele gevallen voorkomen dat een buitenlander toch voor de PVI in aanmerking komt. In dat geval moet vrij zeker zijn dat de betreffende kandidaat niet wordt uitgewezen, terwijl hij tevens de nederlandse taal dient te beheersen.

(49) Het onderscheid tussen 'tzt'- en 'bezien'-plaatsingen in 'De Boschpoort' is na het onderzoek afgeschaft. Nu worden alle veroordeelden die in Breda zijn geplaatst, indien het strafrestant dit toelaat, beoordeeld op hun geschiktheid voor de PVI en afhankelijk daarvan voorgedragen voor overplaatsing aan de selectiecommissie.

(50) Zie blz. 9.

(51) Het feit dat deze factoren wel met de plaatsing samenhangen, maar niet als selectie-argument zijn genoemd, is wellicht een gevolg van de samenhang van die facto-

ren met andere kenmerken. Deze kenmerken zouden dan als selectiecriterium fungeren.

(52) Het betrof hier de volgende gegevens:
- rapport penitentiair consulent;
- eindrapportage PVI;
- 'Molukker';
- 'afstand woonplaats-PVI: 70 km of minder'.

Verder zijn specifieke recidivegegevens in eerste instantie buiten de regressie-analyse gehouden, omdat informatie hierover slechts in 190 van de 363 gevallen aanwezig was ten tijde van de selectie. In een tweede regressie-analyse over de 190 gevallen waarin de relevante informatie wel voorhanden was, is onderzocht welke invloed specifieke recidivegegevens hebben op de plaatsing. Het bleek dat deze gegevens minder dan 1% bijdragen in de verklaring van de variantie in de plaatsing en dientengevolge van te verwaarlozen betekenis zijn bij de selectie.

(53) De verwachte plaatsing werd bepaald door de gewogen som te nemen van de 6 onafhankelijke variabelen, met als wegingsfactoren de ongestandaardiseerde regressiecoëfficienten. Indien deze som groter was dan 1.50 betekende dit een voorspelde plaatsing in 'De Boschpoort'. Een waarde kleiner dan 1.50 hield een voorspelde plaatsing in de PVI in. In 51 gevallen kon de voorspelde plaatsing niet worden bepaald, omdat informatie over één of meer van de 6 variabelen ontbrak.

(54) Hierbij moet wel worden bedacht dat kandidaten die direct of indirect vanuit een andere gevangenis ter herselectie worden aangeboden, in de analyses buiten beschouwing zijn gelaten. Voorzover deze aanbieding plaatsvond naar aanleiding van een incident of een ontvluchting, volgde steeds een plaatsing in 'De Boschpoort'.

(55) M.J.M. Brand-Koolen, 'Proefneming gestructureerde voorlichtingsrapportage'; WODC-reeks 'Onderzoek en beleid'; 's-Gravenhage, 1978.

Bijlagen

I Het onderzoekformulier t.b.v. het selectie-onderzoek
2a Formulier 'Melding t.b.v. selectie en plaatsing'
b Formulier 'Rapportage arbeid'
c Formulier 'Rapportage bewaking'
d Formulier 'Selectie-advies'
e Formulier 'Overplaatsing'
3 De herkomst van de ter selectie aangeboden kandidaten
4 De aanwezigheid van 'basisbescheiden' en de aanbiedingstermijn, uitgesplits naar leveringsHvB
5 Overzicht selectiegegevens
6 Constructie geschiktheidsindices
7 Verschillen PVI/Boschpoort geplaatste selectiekandidaten
8 De constructie van een gestichtsrapportage-index

BIJLAGE 1. HET ONDERZOEKFORMULIER T.B.V. HET SELECTIE-ONDERZOEK

Datum:

Achternaam:

Voorna(a)m(en):

Respondentnummer:

Beslissing S.A.C.

Besproken als van de

Afkomstig uit:

Expiratie-datum:

Bijzonderheden rond expiratie-datum (vv-vonnissen,V.I.,t.u.l. v.w. etc.):

Pp. neemt deel aan het hoofdonderzoek? JA/NEEN

Waarom niet?

Pp. neemt deel aan het selectie-onderzoek? JA/NEEN

Waarom niet?

Bijlagen: 1.

2.

3.

4.

5.

Bijzonderheden:

INFORMATIE	AANWEZIG	GEBRUIKT
1. Meldingsformulier,incl rapportage	☐	☐
2. Meldingsformulier,zonder rapportage	☐	☐
3. Bewaardersrapportage	☐	☐
4. Werkmeestersrapportage	☐	☐
5. Selectie-advies	☐	☐
6. Overplaatsingsadvies	☐	☐
7. Uittreksel Documentatieregister	☐	☐
8. Pen.-dossier: vroegere gevangenis-rapportage	☐	☐
9. Pen.-dossier: selectie- en overplaatsingsadviezen,adviezen ivm V.I.	☐	☐
10. Persoonsdossier:reclasseringsrapportage	☐	☐
11. Persoonsdossier:psychiatrische rapportage	☐	☐
12. Andere informatie:		
a.	☐	☐
b.	☐	☐
c.	☐	☐
d.	☐	☐
e.	☐	☐

ZEKERHEID ROND PLAATSING. GEPLAATST IN:

Naam	Geschiktheid Breda	Geschiktheid Doetinchem	
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

Opbouw straf voorzover bekend op moment van selectie.

dat.veroord.	feit	beslissing	ingang	einde
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				

Recidive: max. laatste 10 veroordelingen.

Recidive-gegevens ontleend aan:

dat veroord.	feit	beslissing.
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		

Indien meldingsformulier ontbreekt:

1. Geb.datum:
2. Geb.plaats:
3. Burg.staat:
4. Adres:
5. Woonplaats:

Besluitvorming: gang van zaken.

Besluitvorming: argumenten plaatsing.

Formele plaatsingsmotivatie.

Opgesteld door:
Inhoud:

BIJLAGE 2.A. FORMULIER 'MELDING T.B.V. SELECTIE EN PLAATSING'

HUIS VAN BEWARING:

Datum:

Melding t.b.v. de selectie en plaatsing

Naam :
Voornamen :
Geb. datum :
Geb. plaats :
Burg. Staat :
Adres :
Woonplaats :

Ingesloten d.d.

Reg.nr.

Veroordeeld door P.R./Rb./Hof te

d.d.

Gepleegd feit:
Opgelegde straf:
Ingang straf:

Einde straf:

Mij is bekend:

- met betrekking tot vervolgvonnis(sen)

- met betrekking tot recidive
(t.w. hechtenis - tuchtschool - gevangenisstraf)

Samenvatting gedragsobservatie:

- gemeenschapsgeschiktheid:
- vluchtgevaarlijkheid :

De bij deze melding behorende formulieren zijn bijgevoegd.

De direkteur,

1130.841

BIJLAGE 2.B. FORMULIER 'RAPPORTAGE ARBEID'

RAPPORTAGE ARBEID

Huis van Bewaring te

Periode van beoordeling: van .....
..... tot .....

Naam gedetineerde: .....
Geboortedatum : .....
Werkplaats : .....

1. Hoe doet hij zijn werk?	degelijk						slordig
2. Hoe is zijn werktempo als hij werk voorhanden heeft?	afwisselend						regelmatig
3. Hoe reageert hij op werkcorrecties?	inschikkelijk						opstandig
4. In hoeverre kan hij met anderen samenwerken?	slecht						goed
5. Hoe is zijn invloed op de werksfeer?	gunstig						nadelig
6. In hoeverre gedraagt hij zich behulpzaam t.a.v. medegedetineerden?	onbehulpzaam						behulpzaam
7. Kunt u goed met hem opschieten?	goed						slecht
8. Hoe loopt hij er doorgaans bij? (graag beschrijving)	verzorgd						onverzorgd
9. Is hij naar uw mening geschikt voor plaatsing in een groep?	geschikt						ongeschikt
10. Hoe is zijn houding t.a.v. u?	houdt afstand						zoekt contact
11. Maakt hij weleens ruzie?	vaak						nooit

12. Wat doet hij als hij klaar is met een bepaalde taak?
- neemt altijd zelf een initiatief
- neemt vaak zelf een initiatief
- neemt een enkele keer zelf initiatief
- neemt altijd een afwachtende houding aan

13. Hoe zijn zijn werkprestaties als er eens even geen toezicht op het werk is?
- werkt gewoon door
- werkt minder hard
- voert niets uit

1130.835

14. Sputtert hij weleens tegen als u hem een opdracht geeft?

- nooit
- een enkele keer
- nogal eens
- zeer vaak
- altijd

15. Bij het uitvoeren van taken is hij geneigd

- hardnekkig vol te houden
- meestal vol te houden
- het vaak op te geven
- de dingen erg snel op te geven

16. Is hij werkelijk bij de werkzaamheden betrokken?

doet zijn werk omdat het moet

Heeft u nog aanvullende opmerkingen betreffende gedetineerde cast quo verduidelijking van vorenstaande vragen?

Uitgebracht d.d.

Rapporteur,

Functie:

BIJLAGE 2.C. FORMULIER 'RAPPORTAGE BEWAKING'

RAPPORTAGE BEWAKING

Huis van Bewaring te

Periode van beoordeling: van .....
tot

Naam gedetineerde:
Geboortedatum : .....

1. Wat is uw indruk van zijn optreden t.a.v. medegedetineerden?

- houdt zich altijd op de achtergrond
- treedt zelden op de voorgrond
- treedt soms op de voorgrond
- treedt zeer vaak op de voorgrond

2. In hoeverre denkt u dat hij gezien is bij zijn medegedetineerden?

- zeer gezien
- tamelijk gezien
- wel gezien
- niet zo gezien
- helemaal niet gezien

3. Merkt u weleens dat hij de neiging heeft om over anderen de baas te spelen?

- zeer vaak gemerkt
- vaak gemerkt
- weleens gemerkt
- nog nooit gemerkt

4. In hoeverre is hij vatbaar voor suggesties van uw kant?

- staat er altijd voor open
- staat er vaak voor open
- staat er weleens voor open
- staat er nauwelijks voor open
- trekt er zich nooit iets van aan

5. Is hij gauw op zijn teentjes getrapt?

- bijzonder gauw
- tamelijk gauw
- niet zo gauw
- helemaal niet

6. Hoe reageert hij als de situatie plotseling verandert?
(In welke situatie was dat, gaarne beschrijving aan ommezijde).

- past zich heel gemakkelijk aan
- past zich gemakkelijk aan
- past zich niet zo gemakkelijk aan
- past zich heel moeilijk aan

7. Heeft u de indruk dat hij achterdochtig is?

- heel sterk
- nogal
- een beetje
- helemaal niet

11.40.856

8. Heeft hij behoefte aan aandacht?

- trekt heel graag de aandacht
- probeert af en toe centraal te staan
- wil eigenlijk wel maar durft niet zo goed
- valt helemaal niet op

laat niet merken wat in hem omgaat						reageert direct als hem iets dwars zit
schept graag op						is erg bescheiden
vindt u hem een sympathieke man?						vindt u hem een onsympathieke man?
is erg openhartig						houdt zijn gedachten en gevoelens voor zich
komt nooit voor een ander op						verdedigd de zwakkere
is rusteloos en ongedurig						is erg rustig
gaat zijn eigen weg						is gemakkelijk te beïnvloeden
kan goed tegenslagen verwerken						kan slecht tegenslagen verwerken
probeert voortdurend iets te versieren						loopt in het gareel
zit altijd vol kritiek op anderen						is erg verdraagzaam en veroordeelt niemand
ziet de goede kant van anderen						ziet alleen de slechte kant
zit veel te tuchten						is meestal opgewekt
neemt de leiding in de groep						is een meeloper en heeft weinig inbreng in de groep
is erg zwijgzaam						is erg spraakzaam

Heeft u nog aanvullende opmerkingen betreffende gedetineerde, casu quo verduidelijking van onderstaande vragen?

Uitgebracht d.d.

Rapporteur,

Functie:

SELECTIE - ADVIES BIJLAGE 2.D. FORMULIER 'SELECTIE-ADVIES'

Huis van Bewaring te
W.L. nr.
arrestnr.

BESTEMD voor

Ministerie van Justitie
Directie Gevangeniswezen
Afdeling Regiem

voornamen	:	naam	:
adres/woonpl.	:	geb.d./pl.	:
		burg. st.	:
naam echtgen.	:	nationaliteit	:
kinderen	:	kerkgenootschap	:
beroep/betrekk.	:	schoolopl.	:
		vakopl.	:
		lich./geestel. gezondheid	:
laatste werkg.	:		

discipl. str.	:	niet opgelegd/z. o. z.	recl. contact	:
suicide gevaar	:	niet gebleken/z. o. z.	bezoek van	:
vluchtgevaar	:	niet gebleken/z. o. z.		
agressie	:	niet gebleken/z. o. z.	frequentie	:
persoonsdoss.	:	niet aanw./aanwezig	corresp. met	:
pen. doss.	:	niet aanw./aanwezig	frequentie	:

lopende veroordeling(en):

dat. veroord.	besl. inst.	feit	beslissing	datum ingang vóórarrest	ingang	einde
1.						
2.						
3.						
4.						

recidive:

dat. ver.	besl. inst.	feit	beslissing	mededelingen inz. herroeping V.I./V.O. c. q. t. u. l. V. V. of wijziging proeftijd
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				

1 Gr. 15134

Samenvatting van voor de selectie belangrijke gegevens uit persoonsdossier en het oordeel van de gestichtsraad c. q. directeur i. v. m. de selectie

Advies p. c. d. d. Geplaatst in: Besproken met: d. d.

OVERPLAATSING BIJLAGE 2.E. FORMULIER 'OVERPLAATSING'

BESTEMD voor

Ministerie van Justitie
Directie Gevangeniswezen
Afdeling Regiem

Gevangenis
Rijkswerkinrichting
Huis van bewaring
te

Naam :
Voornamen :
geb. dat. :
geb. pl. :

lopende veroord. :

dat. veroord.	besl. inst.	feit	beslissing	ingang	einde	V.I.-dat.

Redenen voor overplaatsing

1 Gr. 15135-1973

Z.O.Z.

..... 19..... De directeur

Advies

..... 19..... Pen. Consulent

Motivering beslissing

Afgewezen (datum)	Overplaatsing naar nadat omtrent het tijdstip der overbrenging vooraf overleg is gepleegd Datum machtiging	De Minister van Justitie, Namens de Minister, het hoofd v.d. Directie, Gevangeniswezen voor deze:

BIJLAGE 3. DE HERKOMST VAN DE TER SELECTIE AANGEBODEN KANDIDATEN

herkomst	aantal	percentage
afkomstig uit HvB zonder daaraan voorafgaande detentie in een andere penitentiaire inrichting*)		
HvB Leeuwarden	112	23,0%
HvB Maastricht	64	13,2%
HvB Den Bosch	47	9,7%
HvB Rotterdam	35	7,2%
HvB Arnhem	34	7,0%
HvB Breda	31	6,4%
HvB II Haarlem	29	6,0%
HvB 's-Gravenhage	21	4,3%
HvB I Amsterdam	16	3,3%
HvB Utrecht	14	2,9%
HvB Almelo	11	2,3%
HvB Alkmaar	10	2,1%
HvB Zutphen	9	1,9%
HvB II Amsterdam	7	1,4%
HvB Assen	7	1,4%
Jeugdhvb 'De Sprang'	5	1,0%
HvB I Haarlem	3	0,6%
subtotaal	455	93,6%
afkomstig uit andere penitentiaire inrichting, al dan niet via HvB aangeboden**)		
gevangenis 'Ter Peel', Sevenum	11	2,3%
POI 'Te Roer', Roermond	5	1,0%
POI 'Niendure', Almelo	4	0,8%
gevangenis 'Norgerhaven', Veenhuizen	3	0,6%
POI 'De Graafse Kamp', Warnsveld	2	0,4%
gevangenis 'Schutterswei', Alkmaar	1	0,2%
POI 'De Sluis', Hoorn	1	0,2%
Kon. Willem III kazerne, Nieuwersluis	1	0,2%
gevangenis 'Bankenbosch', Veenhuizen	1	0,2%
PTK 'De Corridor', Zeeland	1	0,2%
onbekend	1	0,2%
subtotaal	31	6,4%
totaal	486	100 %

*) Het gaat hier om kandidaten die hetzij in aansluiting op preventieve hechtenis vanuit een HvB worden aangeboden, hetzij daar als 'arrestant' zijn geplaatst. Met name HvB Leeuwarden en HvB Maastricht leveren relatief gezien veel arrestanten.

**) Alleen de 3 kandidaten uit 'Norgerhaven' zijn niet via een HvB aangeboden.

BIJLAGE 4: DE AANWEZIGHEID VAN 'BASISSELECTIEBESCHEIDEN' EN DE AANBIEDINGSTERMIJN, UITGESPLITST NAAR LEVERINGSHVB *)

1. De aanwezigheid van basisselectiebescheiden per leveringsHvB

	meldingsformulier aanwezig	bewakings/arbeidsrapportage aanwezig	'selectie-advies' aanwezig	combinatie meldingsformulier, bewakings/arbeidsrapportage, 'selectie-advies' aanwezig	aantal aangeboden kandidaten
HvB Leeuwarden	109 (97,3%)	4 (3,6%)	27 (24,1%)	2 (1,8%)	112 (100%)
HvB Maastricht	50 (78,1%)	48 (75,0%)	61 (95,3%)	33 (51,6%)	64 (100%)
HvB Den Bosch	47 (100 %)	42 (89,4%)	26 (55,3%)	26 (55,3%)	47 (100%)
HvB Rotterdam	34 (97,1%)	35 (100 %)	23 (65,7%)	22 (62,9%)	35 (100%)
HvB Arnhem	25 (73,5%)	32 (94,1%)	25 (73,5%)	16 (47,1%)	34 (100%)
HvB Breda	30 (96,8%)	23 (74,2%)	26 (83,9%)	23 (74,2%)	31 (100%)
HvB II Haarlem	14 (48,3%)	22 (75,9%)	18 (62,1%)	2 (6,9%)	29 (100%)
HvB 's-Gravenhage	16 (76,2%)	19 (90,5%)	16 (76,2%)	11 (52,4%)	21 (100%)
HvB I Amsterdam	16 (100 %)	16 (100 %)	16 (100 %)	16 (100 %)	16 (100%)
HvB Utrecht	13 (92,9%)	12 (85,7%)	9 (64,3%)	7 (50,0%)	14 (100%)
HvB Almelo	10 (90,9%)	10 (90,9%)	10 (90,9%)	9 (81,2%)	11 (100%)
HvB Alkmaar	8 (80,0%)	7 (70,0%)	6 (60,0%)	3 (30,0%)	10 (100%)
HvB Zutphen**)	8	7	7	5	9
HvB II Amsterdam**)	3	7	5	1	7
HvB Assen**)	3	5	4	0	7
Jeugdhvb 'De Sprang'**)	5	5	4	4	5
HvB I Haarlem**)	3	3	3	3	3
totaal	394 (86,6%)	297 (65,3%)	286 (62,9%)	183 (40,2%)	455 (100%)

Commentaar:***)

a. ontbreken meldingsformulier

Het meldingsformulier ontbreekt relatief gezien vaak bij aanbiedingen vanuit:

- HvB Maastricht
- HvB II Haarlem
- HvB 's-Gravenhage
- HvB II Amsterdam
- HvB Assen
- HvB Alkmaar

b. ontbreken bewakings/arbeidsrapportage

Een bewakings- en/of arbeidsrapport ontbreekt relatief gezien vaak bij aanbiedingen vanuit:

- HvB Leeuwarden

c. ontbreken 'selectie-advies'

Het selectie-advies ontbreekt relatief gezien vaak bij aanbiedingen vanuit:

- HvB Leeuwarden
- HvB Den Bosch
- HvB II Haarlem
- HvB Alkmaar
- HvB Assen

d. ontbreken combinatie meldingsformulier, bewakings/arbeidsrapporten en 'selectie-advies'

Deze combinatie ontbreekt relatief vaak bij aanbiedingen vanuit:

- HvB Leeuwarden
- HvB II Haarlem
- HvB II Amsterdam
- HvB Assen

*) Het gaat in het overzicht om kandidaten die vanuit een HvB worden aangeboden, zonder detentie elders.

**) Voor deze HvB's zijn de aantallen aangeboden kandidaten te gering om zinvol te presenteren.

***) Bij het bepalen van die HvB's waarbij relatief gezien vaak selectiebescheiden ontbreken, is uitgegaan van het totaalpercentage waarbij die bescheiden ontbreken.

2. De aanbiedingstermijn per leveringsHvB*)

	aanbiedings-termijn 15 dagen of korter	aanbiedings-termijn langer dan 15 dagen	aantal aangeboden kandidaten
HvB Leeuwarden	67 (62,6%)	40 (37,4%)	107 (100%)
HvB Maastricht	23 (59,0%)	16 (41,0%)	39 (100%)
HvB Den Bosch	27 (71,1%)	11 (28,9%)	38 (100%)
HvB Rotterdam	9 (30,0%)	21 (70,0%)	30 (100%)
HvB Arnhem	4 (14,3%)	24 (85,7%)	28 (100%)
HvB Breda	6 (24,0%)	19 (76,0%)	25 (100%)
HvB II Haarlem	12 (46,2%)	14 (53,8%)	26 (100%)
HvB 's-Gravenhage	0	13 (100 %)	13 (100%)
HvB I Amsterdam	6 (50,0%)	6 (50,0%)	12 (100%)
HvB Utrecht	4 (30,8%)	9 (69,2%)	13 (100%)
HvB Almelo	8	1 (11,1%)	9
HvB Alkmaar	7	0 (0,0%)	7
HvB Zutphen	4	3 (42,9%)	7
HvB II Amsterdam	1	4 (80,0%)	5
HvB Assen	5	2 (28,6%)	7
Jeugdhvb 'De Sprang'	0	5 (100 %)	5
HvB I Haarlem	0	2 (100 %)	2
totaal	183 (49,1%)	190 (50,9%)	373 (100%)

Commentaar:

Huizen van Bewaring waarbij in meer dan de helft van de gevallen de aanbiedingstermijn meer dan 15 dagen bedraagt, zijn:

- HvB Rotterdam
- HvB Arnhem
- HvB Breda
- HvB II Haarlem
- HvB Utrecht
- HvB II Amsterdam
- Jeugdhvb 'De Sprang'
- HvB I Haarlem

*) In de tabel zijn alleen die gevallen opgenomen, waarbij geen sprake was van complicaties bij de aanbieding. In 19 gevallen was de aanbiedingstermijn onbekend.

3. Het verband tussen het percentage preventief gehechten uit een ander arrondissement en de mate waarin de aanbiedingstermijn vanuit een HvB meer dan 15 dagen bedraagt

In 1978 is een intern rapport van het Stafbureau Wetenschappelijke Adviezen van de Directie Gevangeniswezen uitgebracht -'Eindrapport van het onderzoek naar pieken en dalen in de bezetting van de huizen van bewaring in 1977'- waarin o.a. een overzicht staat vermeld van de verhouding tussen het gemiddeld aantal insluitingen per maand in het HvB en het aantal insluitingen uit een ander arrondissement. In dit overzicht zijn de HvB's per arrondissement samengevoegd.
Indien, uitgaande van de tabel in bijlage 4.2., de mate waarin de aanbiedingstermijn meer dan 15 dagen bedraagt, wordt gerelateerd aan de mate waarin de betreffende HvB's preventief gehechten uit een ander arrondissement herbergen, kan worden nagegaan in hoeverre deze laatste factor vertraging in de aanbieding bewerkstelligt. Hierbij zijn die HvB's uitgesloten die relatief gezien zeer veel of vrijwel uitsluitend 'arrestanten' aan de selectie-adviescommissie aanbieden, alsmede HvB's die minder dan 10 kandidaten hebben aangeboden aan de SAC. Tenslotte was het noodzakelijk de verschillende HvB's uit eenzelfde arrondissement samen te voegen.

leveringsinrichting	percentage gevallen waarin de aanbiedingstermijn meer dan 15 dagen bedraagt	percentage preventief gehechten uit een ander arrondissement
HvB 's-Gravenhage/'De Sprang'	100	30,7
HvB Arnhem	85,7	30,2
HvB Breda	76,0	11,3
HvB Rotterdam	70,0	16,6
HvB Utrecht	69,2	41,9
HvB I en II Amsterdam	58,8	6,4
HvB I en II Haarlem	57,1	59,6
HvB Den Bosch	28,9	12,1

De produkt-moment-correlatie tussen beide verhoudingen bedraagt .12. Er is dus wel sprake van enig verband tussen vertraging in aanbieding en het relatief vaker insluiten van preventief gehechten uit een ander arrondissement, maar het verband is wel zeer gering.

BIJLAGE 5. OVERZICHT VAN DE SELECTIEGEGEVENS DIE EXPLICIET NAAR VOREN ZIJN GEBRACHT ALS INDICATIE OF CONTRA-INDICATIE BIJ DE SELECTIE VOOR HETZIJ DE PVI, HETZIJ 'DE BOSCHPOORT'

	indicatie PVI	contra-indicatie PVI	indicatie Breda	contra-indicatie Breda	indicatie PVI/ contra-indicatie Breda	indicatie Breda/ contra-indicatie PVI
selectiefactoren						
gebrek aan informatie		15	5	5	5	20
capaciteitsproblematiek PVI	12		1		12	1
gegevens rond detentie(duur)						
(zeer) lange detentieduur		10			-	10
(zeer) korte detentieduur	1	11	9	5	6	20
preventieve hechtenis na detentie			1		-	1
opname psychiatrische inrichting na detentie			1		-	1
gegevens omtrent onderhavig veroordelingen						
veroordeling betreft o.a. zedendelict		1	12		-	13
veroordeling betreft o.a. delict opiumwet		4	3		-	7
veroordeling betreft o.a. (zwaar) agressief delict		3	2		-	5
veroordeling betreft uitsluitend vermogensdelicten	2				2	-
veroordeling betreft uitsluitend lichte delicten	1				1	-
veroordeling incl. TBR			5		-	5
recidivegegevens						
omvangrijke recidive		1	8		-	9
geringe recidive	3			1	4	-
'first-offender'	10		1		10	1
recidive omvat o.a. zedendelict(en)		1	4		-	5
recidive omvat o.a. (zwaar) agressief(ve) delict(en)		1	1		-	2
recidive omvat (vrijwel) uitsluitend vermogensdelicten	3				3	-
recidive omvat (vrijwel) uitsluitend lichte delicten	2				2	-
persoonsgebonden factoren						
jeugdige leeftijd	4				4	-
oudere leeftijd		1	6		-	7
alcoholproblematiek		5	5		-	10
drugsproblematiek		12	33		-	45
psychische problematiek		4	12		-	16
lichamelijke kwalen, klachten / invaliditeit		2	10		-	12
afstand woonplaats - inrichting (i.v.m. bezoek)	3		2		3	2

	indicatie PVI	contra-indicatie PVI	indicatie Breda	contra-indicatie Breda	indicatie PVI/ contra-indicatie Breda	indicatie Breda/ contra-indicatie PVI
penitentiair verleden						
ontvluchtingen in het verleden/ vluchtgevaarlijk		3	8		-	11
ontvluchting tijdens huidige detentie			16		-	16
incident tijdens huidige detentie is aanleiding aanbieding			6		-	6
vroegere gevangenisrapportage: gunstig	1				1	-
vroegere gevangenisrapportage: ongunstig		1			-	1
gegevens omtrent eerdere detentie in PVI						
ontvluchting of overplaatsing vanuit PVI in het verleden		1	6		-	7
gunstige eindrapportage PVI	19			1	20	-
ongunstige eindrapportage PVI		2	4		-	6
plaatsingsadviezen en -voorkeuren						
voorkeur kandidaat voor PVI	10			2	12	-
voorkeur kandidaat voor Breda/ cellulair regiem			24		-	24
advies leveringsinrichting: PVI	20				20	-
advies leveringsinrichting: Breda		1	14		-	15
advies pen. consulent: PVI	5			1	6	-
advies pen. consulent: Breda			2		-	2
rapportage penitentiair consulent						
rapportage pen. consulent z.m.	1		1		1	1
rapportage pen. cons.: gunstig	4				4	-
bekendheid bij leden van de selectie-adviescommissie						
kandidaat staat gunstig bekend	1				1	-
kandidaat staat ongunstig bekend		1	7		-	8
gegevens ontleend aan de gestichtsrapportage van de leveringsinrichting						
gestichtsrapportage z.m.	58		8	2	60	8
gestichtsrapportage: gunstig	14			3	17	-
gestichtsrapportage: ongunstig		1	3		-	4
pos. opstelling t.a.v. het regiem	27		2		29	-
neg. opstelling t.a.v. het regiem		2	15		-	29
positieve persoonsbeschrijving	12			1	13	-
negatieve persoonsbeschrijving		1	7		-	8
groepsgeschikt	6				6	-
groepsongeschikt		1	24		-	25
kandidaat wilde/kon niet deelnemen aan de arbeid		3	4		-	7
kandidaat wilde/kon niet deelnemen aan de sport		1	3		-	4
tegen de kandidaat zijn disciplinaire maatregelen genomen			3		-	3

	indicatie PVI	contra-indicatie PVI	indicatie Breda	contra-indicatie Breda	indicatie PVI/ contra-indicatie Breda	indicatie Breda/ contra-indicatie PVI
bewaarders- en/of arbeidsrapportage						
bewakingsrapportage, z.m.	6		1		6	1
bewakingsrapportage: gunstig	1				1	-
bewakingsrapportage: ongunstig		1	3		-	4
arbeidsrapportage, z.m.	4		1		4	1
arbeidsrapportage: gunstig				1	1	-
arbeidsrapportage: ongunstig		1	1		-	2
(on)wenselijkheid van de specifieke benadering binnen de PVI						
speciale benadering binnen PVI is wenselijk / kandidaat is vatbaar voor resocialisatie	15				15	-
speciale benadering binnen PVI is niet wenselijk / kandidaat is niet vatbaar voor resocialisatie (onverbeterlijk)			2		-	2
geen indicaties genoemd	28 gevallen					
onduidelijkheid omtrent indicaties	32 gevallen					

Commentaar:

1. De eerste twee kolommen in bovenstaande tabel geven aan in hoeverre bepaalde gegevens als indicatie dan wel als contra-indicatie zijn genoemd bij de beslissing kandidaten in de PVI te plaatsen.
   Voor de derde en vierde kolom geldt hetzelfde, zij het dat het daarbij om Breda-plaatsingen gaat.
   In de vijfde kolom zijn de indicaties PVI en de contra-indicaties Breda samengevoegd.
   In de zesde kolom zijn de indicaties Breda en de contra-indicaties PVI samengevoegd.
   De laatste twee kolommen geven aan in hoeverre bepaalde selectiegegevens respectievelijk een PVI- en een Breda-selectie indiceren.

2. Bij een consistente argumentatie zou ieder gegeven of in de richting van een PVI-plaatsing moeten wijzen, of in de richting van een selectie voor 'De Boschpoort'. Dit is in 55 van de 64 gegevens het geval, zodat gesproken kan worden van een grote mate van consistentie in de argumentering.

3. Een aantal gegevens zijn blijkens de kolommen 5 en 6, zowel gehanteerd als indicatie PVI/ contra-indicatie Breda als indicatie Breda/ contra-indicatie PVI:
   - gebrek aan informatie: dit gegeven is ruim geformuleerd en geeft niet aan welke specifieke informatie ontbreekt. Daarom is het niet verwonderlijk dat 'gebrek aan informatie' soms als contra-indicatie voor de PVI of als indicatie voor Breda wordt gebruikt en in andere gevallen als contra-indicatie voor Breda.
   - capaciteitsproblematiek PVI: in 12 gevallen zijn kandidaten doelbewust in de PVI geplaatst om de sterkte op te voeren. In 1 geval was de PVI overvol en is dit mede als argument gebruikt een kandidaat in Breda te plaatsen.
   - (zeer) korte detentieduur: om de capaciteit binnen de PVI optimaal te benutten, wordt ernaar gestreefd kandidaten op te nemen met een bepaalde detentieduur. In 20 gevallen was deze duur aan de korte kant, hetgeen een contra-indicatie voor de PVI dan wel een indicatie voor 'De Boschpoort' was. In 1 geval waren er bezwaren tegen een plaatsing in de PVI, maar achtte men het risico op grond van de korte verblijfsduur aanvaardbaar.
     De 5 gevallen waarin de korte detentieduur als contra-indicatie bij een plaatsing in 'De Boschpoort' werd genoemd, hadden alle een zeer korte verblijfsduur: korter dan 1 maand.
   - 'first-offender': hier is wat de selectie van 1 first-offender voor de gevangenis te Breda betreft, sprake van een inconsistentie.
   - afstand woonplaats - inrichting: omdat dit gegeven niet de afstand tot de PVI en 'De Boschpoort' specificeert, kan het zowel gebruikt worden als argument om de kandidaat in de ene inrichting te plaatsen, als in de andere.
   - rapportage pen. cons., z.m. / gestichtsrapportage z.m. / bewakings- en arbeidsrapportage z.m.: in al deze gevallen was alleen duidelijk dat deze rapportages als argument werden gebruikt, maar niet of zij door de commissie als gunstig of ongunstig werden geïnterpreteerd.

BIJLAGE 6. DE CONSTRUCTIE VAN GESCHIKTHEIDSINDICES VOOR DE PVI 'NEDERHEIDE' EN DE GEVANGENIS 'DE BOSCHPOORT'

Per kandidaat hebben de ter vergadering aanwezige leden van de selectie-adviescommissie op twee vijfpuntsschalen aangegeven in hoeverre men de betreffende kandidaat geschikt achtte voor een dententie in de PVI èn voor een detentie in 'De Boschpoort'. Teneinde het effect van mogelijke individuele scoringstendensen uit te schakelen en de geschiktheidsscoringen van de verschillende leden van de commissie onderling vergelijkbaar te maken, zijn deze scoringen per commissielid omgezet in standaardscores, volgens de formule:

$z = \frac{x - \mu}{\sigma}$, waarbij

z = standaardscore

x = oorspronkelijke geschiktheidsscore

μ = de gemiddelde score van het commissielid over alle kandidaten

σ = de spreiding in de scores van het commissielid

Vervolgens is per kandidaat de gemiddelde standaard-geschiktheidsscore voor zowel de PVI als 'De Boschpoort' berekend door de standaardgeschiktheidsscores te sommeren en te delen door het aantal scorende commissieleden. Deze gemiddelde standaard-geschiktheidsscore is daarna verdeeld in quintielen, waarbij aan de verschillende categorieën de volgende betekenis kon worden toegekend:
- zeker geschikt;
- waarschijnlijk geschikt;
- twijfelachtig;
- waarschijnlijk ongeschikt;
- zeker ongeschikt.

Teneinde de duidelijkheid van de in het rapport te presenteren tabellen te verhogen, zijn de categorieën zeker geschikt en waarschijnlijk geschikt, evenals de categorieën zeker ongeschikt en waarschijnlijk ongeschikt samengevoegd.

BIJLAGE 7. VERSCHILLEN TUSSEN IN DE PVI EN IN 'DE BOSCHPOORT' GEPLAATSTE SELECTIEKANDIDATEN

In onderstaand overzicht is weergegeven in hoeverre de kandidaten die in de PVI en in 'De Boschpoort' zijn geplaatst, onderling verschillen met betrekking tot variabelen waarover bij de selectie informatie aanwezig kan zijn.
Het overzicht heeft betrekking op de kandidaten die -zonder een direct daaraan voorafgaande detentie elders- vanuit een HvB zijn aangeboden aan de selectiecommissie en die via deze commissie definitief zijn geplaatst hetzij in 'Nederheide', hetzij in 'De Boschpoort'. In het overzicht is per variabele voor iedere categorie de plaatsingsfrequentie voor beide inrichtingen aangegeven. Achter deze frequentie staat tussen haakjes de frequentie vermeld die te verwachten zou zijn bij onafhankelijkheid van het betreffende kenmerk en de plaatsing. Naarmate het feitelijk aantal in een van beide inrichtingen geplaatste kandidaten hoger is dan de verwachte frequentie, des te sterker fungeert het kenmerk als selectiecriterium voor die inrichting. Indien de feitelijke frequentie gelijk is aan de verwachte frequentie, betekent dit dat op het betreffende kenmerk niet wordt geselecteerd.
Om het verband tussen verwachte en feitelijke frequentie te verduidelijken, is in de tabel een kolom 'indicatie' opgenomen:

++ : het aantal in de PVI geplaatsten bedraagt mininaal 20% meer dan het op basis van onafhankelijkheid te verwachten aantal;

\+ : het aantal feitelijk in de PVI geplaatsten bedraagt minimaal 10% meer dan het op basis van onafhankelijkheid te verwachten aantal;

0 : het aantal feitelijk in de PVI geplaatsten èn het aantal feitelijk in 'De Boschpoort' geplaatsten wijkt minder dan 10% af van het op basis van onafhankelijkheid te verwachten aantal;

\- : het aantal feitelijk in 'De Boschpoort' geplaatsten bedraagt minimaal 10% meer dan het op basis van onafhankelijkheid te verwachten aantal;

-- : het aantal feitelijk in 'De Boschpoort' geplaatsten bedraagt minimaal 20% meer dan het op basis van onafhankelijkheid te verwachten aantal.

CONTINUED

1 OF 2

variabele-nummer	variabele	categorieën	indicatie	aantal in de PVI geplaatsten	aantal in 'De Boschpoort' geplaatsten
H320	gestichtsrapportage: algemene opstelling van de kandidaat in de inrichting (n = 360)	- geen informatie	0	63 (67.2)	63 (58.8)
		- overwegend gunstig	++	114 (90.7)	56 (79.3)
		- overwegend ongunstig	--	4 (18.1)	30 (15.9)
		- wisselend/onduidelijk	--	11 (16)	19 (14)
H321	gestichtsrapportage: beschrijving persoonskenmerken van de kandidaat (n = 360)	- geen informatie	0	70 (72.5)	66 (63.5)
		- overwegend gunstig	++	82 (65.6)	41 (57.4)
		- overwegend ongunstig	--	10 (24)	35 (21)
		- wisselend/onduidelijk	0	30 (29.9)	26 (26.1)
H323	gestichtsrapportage: opstelling van de kandidaat t.o.v. het personeel (n = 360)	- geen informatie	0	106 (108.8)	98 (95.2)
		- overwegend gunstig	++	77 (60.3)	36 (52.7)
		- overwegend ongunstig	--	9 (22.9)	34 (20.1)
H325	gestichtsrapportage: opstelling van de kandidaat t.o.v. de medegedetineerden (n = 360)	- geen informatie	0	114 (122.1)	115 (106.9)
		- overwegend gunstig	++	63 (45.3)	22 (39.7)
		- wisselend/onduidelijk	--	15 (24.5)	31 (21.5)
H326	gestichtsrapportage: groepsgeschiktheid van de kandidaat (n = 360)	- geen informatie	0	144 (149.9)	137 (131.1)
		- groepsgeschikt	++	36 (25.6)	12 (22.4)
		- niet groepsgeschikt	--	12 (16.5)	19 (14.5)
H328	gestichtsrapportage: aard deelname arbeid van de kandidaat (n = 358)	- geen informatie	0	75 (73.8)	64 (65.2)
		- niet gewerkt	--	6 (13.8)	20 (12.2)
		- wel gewerkt, z.m.	0	14 (14.9)	14 (13.1)
		- celwerk	--	12 (15.9)	18 (14.1)
		- werk buiten de cel	+	83 (71.6)	52 (63.4)
H329	gestichtsrapportage: kwaliteit arbeidsdeelname van de kandidaat (n = 324)	- geen informatie	0	80 (85.5)	69 (63.5)
		- overwegend positief	+	92 (81.5)	50 (60.5)
		- overwegend negatief	--	14 (18.9)	19 (14.1)
H330	gestichtsrapportage: kandidaat heeft al dan niet deelgenomen aan de sport (n = 357)	- geen informatie	0	135 (138.9)	126 (122.1)
		- wel deelname	0	42 (38.3)	30 (33.7)
		- geen deelname	0	13 (12.8)	11 (11.2)
H331	gestichtsrapportage: kwaliteit sportdeelname van de kandidaat (n = 336)	- geen informatie	0	145 (146.5)	130 (128.5)
		- overwegend positief	+	28 (24.0)	17 (21.0)
		- overwegend negatief	--	6 (8.5)	10 (7.5)
H311	aanwezigheid drugsproblematiek (gebruik en/of handel harddrugs) (n = 349)	- geen (informatie m.b.t.) drugsproblematiek	0	157 (149.4)	128 (135.6)
		- drugsproblematiek	--	26 (33.6)	38 (30.4)
H312	aanwezigheid alcoholproblematiek (n = 353)	- geen (informatie m.b.t.) alcoholproblematiek	0	173 (172.9)	157 (157.1)
		- alcoholproblematiek	0	12 (12.1)	11 (10.9)

variabele-nummer	variabele	categorieën	indicatie	aantal in de PVI geplaatsten	aantal in 'De Boschpoort' geplaatsten
H313	aanwezigheid lichamelijke problematiek (handicaps, kwalen, etc.) (n = 351)	- geen (informatie m.b.t.) lichamelijke problematiek	0	178 (173.4)	144 (148.6)
		- lichamelijke problematiek	--	11 (15.6)	18 (13.4)
H314	aanwezigheid psychische problematiek (ernstige psychische stoornissen, zwak begaafd) (n = 352)	- geen (informatie m.b.t.) psychische problematiek	0	179 (171.3)	147 (154.7)
		- psychische problematiek	--	6 (13.7)	20 (12.3)
V310	plaatsingsvoorkeur kandidaat (n = 360)	- geen informatie	0	107 (115.2)	109 (100.8)
		- PVI	++	73 (49.6)	20 (43.4)
		- POI	++	2 (1.1)	0 (0.9)
		- 'De Boschpoort'	--	0 (10.7)	20 (9.3)
		- andere inrichting	--	7 (9.1)	10 (7.9)
		- blijven in leveringsinr.	--	3 (4.8)	6 (4.2)
		- geen voorkeur	--	0 (1.6)	3 (1.4)
V308	plaatsingsadvies leveringsinrichting (n = 360)	- geen informatie	0	84 (86.9)	79 (76.1)
		- PVI	++	92 (60.8)	22 (53.2)
		- POI	+	7 (5.9)	4 (5.1)
		- 'De Boschpoort'	--	1 (24.0)	44 (21.0)
		- 'Breda-bezien'	--	1 (1.6)	2 (1.4)
		- andere inrichting	--	6 (10.1)	13 (8.9)
		- blijven in leveringsinr.	--	1 (2.7)	4 (2.3)
H142	leeftijd (n = 360)	- 24 jaar of jonger	0	60 (57.1)	47 (49.9)
		- v/m 25 t/m 30 jaar	0	78 (75.2)	63 (65.8)
		- ouder dan 30 jaar	-	54 (59.7)	58 (52.3)
H144	geboorteland/etnische groepering (n = 359)	- Nederlander	0	153 (151.6)	132 (133.4)
		- Surinamer/Antilliaan	-	25 (28.7)	29 (25.3)
		- Molukker	++	13 (10.6)	7 (9.4)
H151	burgerlijke staat (n = 356)	- gehuwd/concubinaat	0	75 (69.9)	56 (61.1)
		- ongehuwd/weduwnaar	0	96 (95.5)	83 (83.5)
		- gescheiden	--	19 (24.6)	27 (21.4)
H147	afstand woonplaats - inrichting (n = 333)	- afstand PVI ≤70 km.; afstand Breda >70 km.	+	10 (9.0)	7 (8.0)
		- afstand PVI >70 km.; afstand Breda ≤70 km.	-	42 (48.9)	50 (43.1)
		- afstand PVI en Breda 70 km.	0	125 (119.1)	99 (104.9)
H307	vluchtgevaarlijkheid/ontvluchtingen eerdere detenties (n = 359)	- geen informatie	0	146 (148.7)	132 (129.3)
		- vluchtgevaarlijk	--	4 (9.6)	14 (8.4)
		- niet vluchtgevaarlijk	++	42 (33.7)	21 (29.3)

variabele-nummer	variabele	categorieën	indi-catie	aantal in de PVI ge-plaatsten	aantal in 'De Bosch-poort' ge-plaatsten
HH232	delictsoort onderhavige veroordeling (n = 361)	- vermogensmisdrijf	0	116 (111.2)	91 (95.8)
		- geweldsmisdrijf	0	30 (29.0)	24 (25.0)
		- zedenmisdrijf	--	1 (9.1)	16 (7.9)
		- misdrijf Opiumwet	-	25 (27.4)	26 (23.6)
		- misdrijf WVW of ander misdr.	++	22 (17.2)	10 (14.8)
H402	strafrestant, gerekend vanaf datum vergadering selectie-commissie (incl. VI) (n = 361)	- 6 weken of minder	0	38 (40.3)	37 (34.7)
		- vanaf 6 t/m 10 weken	0	79 (79.0)	68 (68.0)
		- vanaf 10 t/m 13 weken	+	50 (43.5)	31 (37.5)
		- meer dan 13 weken	-	27 (31.2)	31 (26.8)
H152	algemene recidivegegevens (n = 360)	- geen informatie m.b.t. recidive	0	41 (39.0)	31 (33.0)
		- first-offender	++	38 (29.8)	17 (25.2)
		- recidivist	-	116 (126.2)	117 (106.8)
H160	recidive: aantal voorgaande veroordelingen tot een onvoor-waardelijke vrijheidsstraf (n = 187)	- 1 of 2 veroordelingen	0	41 (40.0)	37 (38.0)
		- 3 - 5 veroordelingen	+	33 (29.8)	25 (28.2)
		- 6 of meer veroordelingen	-	22 (26.2)	29 (24.8)
HH163	recidive: delictsoort voor-gaande veroordelingen (n = 179)	- overwegend vermogens-, WVW- of andere misdrijven	0	54 (49.7)	46 (50.3)
		- o.a. misdrijven Opiumwet	0	4 (4.0)	4 (4.0)
		- o.a. geweldsmisdrijven	0	29 (29.8)	31 (30.2)
		- o.a. zedenmisdrijven	--	2 (5.5)	9 (5.5)
V334	eerdere eindrapportage PVI: werkmeestersrapportage (n = 18)	- overwegend positief	++	9 (7.3)	3 (4.7)
		- overwegend negatief	--	2 (3.7)	4 (2.3)
V335	eerdere eindrapportage PVI: groepsleidingsrapportage (n = 22)	- overwegend positief	+	11 (9.5)	4 (5.5)
		- overwegend negatief	--	1 (2.5)	3 (1.5)
		- wisselend/onduidelijk	0	2 (1.9)	1 (1.1)
V336	eerdere eindrapportage PVI: evt. bezwaar tegen herplaat-sing (n = 19)	- geen bezwaar	+	13 (11.1)	2 (3.9)
		- wel bezwaar	--	0 (2.2)	3 (0.8)
		- onduidelijk	+	1 (0.7)	0 (0.3)
V309	plaatsingsadvies Penitentiair Consulent (n = 33)	- geen advies	--	4 (5.5)	8 (6.5)
		- PVI	++	9 (4.5)	1 (5.5)
		- POI	++	1 (0.45)	0 (0.55)
		- 'De Boschpoort'	--	1 (2.3)	4 (2.7)
		- 'Breda-bezien'	--	0 (0.45)	1 (0.55)
		- andere inrichting	--	0 (1.8)	4 (2.2)
V333	rapportage Penitentiair Consu-lent (n = 27)	- overwegend positief	++	8 (3.9)	0 (4.1)
		- overwegend negatief	--	1 (2.9)	5 (3.1)
		- wisselend/onduidelijk	--	4 (6.3)	9 (6.7)

BIJLAGE 8: DE CONSTRUCTIE VAN EEN GESTICHTSRAPPORTAGE-INDEX

In totaal 9 selectievariabelen konden worden ontleend aan de door de leveringsinrichting opgestelde gestichtsrapportage. Om met behulp van deze variabelen een index te kunnen reconstrueren, is allereerst nagegaan hoe zij onderling samenhangen en wat hun discriminerend vermogen is met betrekking tot de plaatsing van selectiekandidaten in hetzij de PVI 'Nederheide', hetzij de gevangenis 'De Boschpoort'. Om tegemoet te komen aan de bezwaren van metrische, lineaire technieken, is deze analyse verricht met behulp van een niet-metrische en niet-lineaire multivariate analysetechniek. Gebruik is gemaakt van het programma HOMALS*). Het basisidee hierbij is dat de categorieën van de variabelen als afzonderlijke kenmerken worden gehanteerd. Vanuit de categoriescores van een aantal variabelen gaat het programma na of er overeenkomsten te vinden zijn, d.w.z. of steeds een score in een bepaalde categorie van een variabele samengaat met scores in bepaalde categorieën van andere variabelen. In dat geval kunnen er a.h.w. homogene groepen van respondenten, in dit geval gedetineerden, onderscheiden worden.
Met behulp van HOMALS is het mogelijk om een ruimtelijk inzicht te krijgen in de samenhang tussen de categorieën. De categorieën van de variabelen worden afgebeeld als een soort zwaartepunt van alle respondenten die tot die categorieën behoren. Hoe groter de samenhang tussen de categorieën, des te dichter liggen de categoriepunten bij elkaar.
In figuur 1 zijn de categoriepunten weergegeven van de negen aan de gestichtsrapportage ontleende variabelen en van de plaatsing zelf. Categorieën die een indicatie zouden kunnen zijn voor plaatsing in de PVI (P) zullen dichtbij het categoriepunt P moeten liggen. Ditzelfde geldt voor de plaatsing in "De Boschpoort' (B). In figuur 1 is de middelloodlijn getekend tussen de punten P en B. Categorieën die zijn weergegeven door punten op of nabij deze lijn, discrimineren niet of nauwelijks tussen de in de PVI en de in 'De Boschpoort' geplaatste kandidaten.
Inspectie van figuur 1 leert ons dat de categorieën die een gunstige indruk geven van de kandidaat, alsmede de categorieën 'werk buiten de cel' en 'groepsgeschikt' samenhangen met plaatsing in de PVI.Bovendien liggen deze punten onderling betrekkelijk dicht bij elkaar, hetgeen aangeeft datde betreffende categorieën onderling samenhangen.
De categorieën die een ongunstige indruk geven van de kandidaat hangen samen met plaatsing in 'De Boschpoort'. Hetzelfde geldt voor: 'niet gewerkt', 'celwerk' en 'niet groepsgeschikt'. Ook hier geldt dat de betreffende categoriepunten onderling vrij dicht bij elkaar liggen.
De variabelecategorieën 'geen informatie' discrimineren niet tussen kandidaten die in beide inrichtingen zijn geplaatst, terwijl bovendien de betreffende categoriepunten zeer dicht in elkaars nabijheid liggen. Ook discrimineren niet of nauwelijks: 'wel gewerkt, z.m.', 'wisselend of onduidelijk beschreven persoonskenmerken', 'deelname aan sport' en 'geen deelname aan de sport'.
Op grond van de onderlinge afstanden tussen de categoriepunten van de

*) De theorie die ten grondslag ligt aan HOMALS (homogeneous alternating least squares) is beschreven in:
J. VAN RIJCKEVORSEL en J. DE LEEUW, 'An outline to Homals-1', Afdeling datatheorie van de faculteit der Sociale Wetenschappen, Universiteit van Leiden, 1978.

variabelen, zoals weergegeven in figuur 1, kan worden geconcludeerd dat alle variabelen, behalve 'kandidaat heeft al dan niet deelgenomen aan de sport', onderling samenhangen en tevens discriminerèn met betrekking tot de plaatsing.

Figuur 1. Geometrische representatie van de categorieën van de aan de gestichtsrapportage ontleende selectievariabelen in relatie tot de plaatsing in de PVI 'Nederheide' en de gevangenis 'De Boschpoort' (HOMALS-1)*).

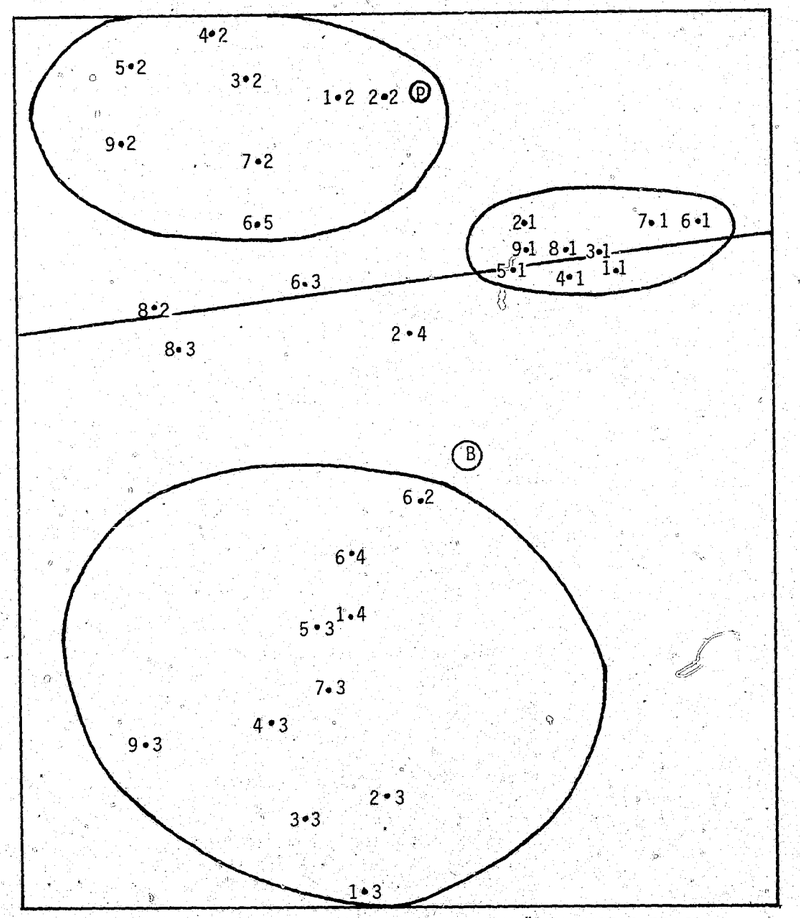

*) Voor de betekenis van de categoriepunten wordt verwezen naar schema 1.

Schema 1. De categorieën van de aan de gestichtsrapportage ontleende selectievariabelen

variabele	categorie	indicatie*)
1. Algemene opstelling van de kandidaat in de inrichting	1.1. geen informatie	0
	1.2. overwegend gunstig	+
	1.3. overwegend ongunstig	-
	1.4. wisselend/onduidelijk	-
2. Beschrijving van de persoonskenmerken van de kandidaat	2.1. geen informatie	0
	2.2. overwegend gunstig	+
	2.3. overwegend ongunstig	-
	2.4. wisselend/onduidelijk	0
3. Opstelling van de kandidaat ten opzichte van het personeel	3.1. geen informatie	0
	3.2. overwegend gunstig	+
	3.3. overwegend ongunstig	-
4. Opstelling van de kandidaat ten opzichte van de medegedetineerden	4.1. geen informatie	0
	4.2. overwegend gunstig	+
	4.3. overwegend ongunstig	-
5. Groepsgeschiktheid van de kandidaat	5.1. geen informatie	0
	5.2. groepsgeschikt	+
	5.3. niet groepsgeschikt	-
6. Aard deelname gestichtsarbeid	6.1. geen informatie	0
	6.2. niet gewerkt	-
	6.3. wel gewerkt, z.m.	0
	6.4. celwerk	-
	6.5. werk buiten de cel	+
7. Kwaliteit deelname gestichtsarbeid	7.1. geen informatie	0
	7.2. overwegend positief	+
	7.3. overwegend negatief	-
8. Kandidaat heeft al dan niet deelgenomen aan de sport	8.1. geen informatie	0
	8.2. wel deelname	0
	8.3. geen deelname	0
9. Kwaliteit deelname aan sportactiviteiten	9.1. geen informatie	0
	9.2. overwegend positief	+
	9.3. overwegend negatief	-

*) + : categorie indiceert PVI-plaatsing
0 : categorie discrimineert niet of nauwelijks
- : categorie indiceert plaatsing in 'De Boschpoort'

Per kandidaat is op basis van de 8 discriminerende variabelen het aantal PVI-indicerende elementen berekend. Hoe hoger de score op deze schaal, des te meer elementen bevat de gestichtsrapportage die een plaatsing in de PVI indiceren. De score 0 geeft aan dat de elementen die wijzen in de richting van een plaatsing in de PVI en de elementen die een plaatsing in 'De Boschpoort' aangeven, elkaar in evenwicht houden.
Een negatieve score, tenslotte, wijst erop dat de elementen die een plaatsing in 'De Boschpoort' meer waarschijnlijk maken, overheersen.
Deze schaal is in tabel 1 uitgezet tegen een schaal die het aantal variabelen aangeeft waarover informatie aanwezig is in de gestichtsrapportage. In de cellen van de tabel is aangegeven hoeveel kandidaten in de PVI zijn geplaatst (P=) en hoeveel in 'De Boschpoort' (B=).

Tabel 1. Het aantal gunstige minus het aantal ongunstige elementen in de gestichtsrapportage, afgezet tegen het aantal elementen waarover informatie aanwezig is en de plaatsing

het aantal gunstige minus het aantal ongunstige elementen	het aantal elementen waarover informatie aanwezig is								
	0	1	2	3	4	5	6	7	8
- 6							P=1 B=1		
- 5						P=0 B=7		P=0 B=1	
- 4					P=1 B=9		P=1 B=2		
- 3				P=1 B=2		P=1 B=2		P=1 B=3	
- 2			P=3 P=8		P=0 B=3		P=2 B=2		P=0 B=1
- 1		P=5 B=11		P=4 B=6		P=1 B=5		P=0 B=3	
0	P=22 B=27		P=3 B=4		P=4 B=3		P=2 B=4		
+ 1		P=29 B=12		P=1 B=3		P=5 B=4		P=2 B=1	
+ 2			P=14 B=6		P=4 P=5		P=0 B=4		P=1 B=0
+ 3				P=8 B=3		P=7 B=6		P=1 B=1	
+ 4					P=12 B=4		P=12 B=2		P=2 B=0
+ 5						B=13 B=5		P=5 B=1	
+ 6							P=20 B=4		P=1 B=1
+ 7								P=2 B=1	
+ 8									P=4 B=1

Inspectie van de tabel laat zien:
1. Indien de elementen in de gestichtsrapportage overwegend een plaatsing in 'De Boschpoort' indiceren, volgt over het algemeen ook een plaatsing in 'De Boschpoort'.
2. Indien de elementen in de gestichtsrapportage tegen elkaar opwegen, kan zowel een plaatsing in de PVI als 'De Boschpoort' volgen.
3. Indien de gestichtsrapportage uitsluitend PVI-indicerende elementen bevat, volgt doorgaans een plaatsing in deze inrichting.
4. Indien in de gestichtsrapportage het aantal gunstige elementen overheerst, maar het verschil tussen het aantal gunstige en het aantal ongunstige elementen niet meer bedraagt dan 3, kan een plaatsing in òf de PVI òf 'De Boschpoort' het gevolg zijn.
5. Indien in de gestichtsrapportage het aantal gunstige elementen minus het aantal ongunstige elementen meer dan 3 bedraagt, volgt doorgaans een plaatsing in de PVI.

Op grond van bovenstaande 5 overwegingen is tenslotte de gestichtsrapportage-index geconstrueerd: B4, met als categorieën:
- gunstig : de gestichtsrapportage bevat uitsluitend gunstige elementen, of het aantal gunstige minus het aantal ongunstige elementen bedraagt meer dan 3;
- neutraal : de gunstige elementen in de gestichtsrapportage wegen tegen de ongunstige op, of het aantal gunstige minus het aantal ongunstige elementen bedraagt meer dan 0, maar minder dan 4;
- ongunstig: de gestichtsrapportage bevat overwegend ongunstige elementen.

In tabel 2 is de gestichtsrapportage-index B4 afgezet tegen de plaatsing, waarbij de 49 kandidaten waarover de gestichtsrapportage geen informatie geeft met betrekking tot de 8 variabelen, zijn buitengesloten.

Tabel 2. De score op de gestichtsrapportage-index B4, afgezet tegen de feitelijke plaatsing

rapportage-index B4	plaatsing in de PVI	plaatsing in 'De Boschpoort'
gunstig	122 (70,5%)	40 (28,4%)
neutraal	30 (17,3%)	35 (24,8%)
ongunstig	21 (12,1%)	66 (46,8%)
totaal	173 (100 %)	141 (100 %)

END